

VADSTENA
KOMMUN

VADSTENA

Vadstena kommuns
ÅRSREDOVISNING
2022

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet	4
DEL 1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7
Översikt över verksamhetens utveckling	8
Den kommunala koncernen	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelser av väsentlig betydelse	12
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	14
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	22
Väsentliga personalförhållanden	33
Förväntad utveckling	37
DEL 2 FINANSIELL REDOVISNING	39
Resultaträkning	40
Balansräkning	41
Kassaflödesanalys	42
Noter	43
Driftsredovisning	51
Investeringsredovisning	52
Särredovisning VA-verksamhet	55
Redovisningsprinciper	56
DEL 3 NÄMNDERNAS REDOVISNING	59
Kommunfullmäktige	60
Överförmyndarnämnd	61
Valnämnd	61
Kommunstyrelse	62
Samhällsbyggnadsnämnd	67
Kultur- och utbildningsnämnd	74
Socialnämnd	81
Vatten- och avfallsnämnd	87
DEL 4 BOLAGENS REDOVISNING	90
Vadstena Fastighets AB	91
Vadstena Turism och Näringsliv AB	93
DEL 5 ORD OCH BEGREPPSFÖRKLARINGAR	94

Ordförande har ordet

Året som gått

2022 började med en återhämtning för många efter en besvärlig pandemi i olika faser. Den 24 februari hände det många ansåg omöjligt, ett krig startade i Europa. Ryssland invaderade sitt grannland Ukraina. Våra tv-apparater fylldes snabbt med förskräckliga krigsbilder som vi trodde var förpassade till historieböckerna. Hjälpinsatser startade och material skänktes till behövande i Ukraina och många engagerade sig i att hjälpa människor att fly undan krigets fasor för en tillflykt i kommunen.

Den medmänsklighet och vilja att hjälpa till som finns i vårt Vadstena värmer i mitt hjärta och det är något vi alla skall vara stolta över.

Under året har Norges och Japans ambassadörer varit och besökt Vadstena kommun vilket har varit mycket givande då det funnits flera gemensamma beröringspunkter med vårt näringsliv.

Även Småkom som är en ideell förening bestående av 71 mindre kommuner valde att besöka oss. Samtal fördes kring gemensamma möjligheter angående bl.a. bredbandsutbyggnad, utveckling av nära vård samt samverkan kring gymnasieskolor.

Byggnation

Renoveringen av S:t Perskolan påbörjades med att skolpersonal och elever genomförde ett stort arbete med att flytta sin verksamhet tillfälligt ned till Birgittaområdet.

Det har varit otroligt inspirerande att höra alla härliga barnröster sprida sig ända in i kommunhuset som ligger alldeles intill de tillfälliga skollokalerna.

Under hösten startade HSB upp byggnationen Sjöängen (vid Vättergården) bestående av 44 bostadsrätter.

Drottningmarken färdigställdes med de sista bostäderna i det vackra området med utsikt över slätten mot södra kommundelen och Omberg.

P-platser byggdes ut i Borghamn vilket möjliggör för fler besökare i den vackra södra kommundelen.

Industrivägen, södra infarten till Vadstena blev klar och kommer att minska den tunga trafiken inom staden.

Cykelparkeringen och gångtrafikområdet blev klara vid Rådhusorget/Slottsparken.

Kultur, Idrott och Fritid

Klostermuséet får ny huvudman då Region Östergötland och Vadstena kommun tar ett gemensamt ansvar för Sancta Birgitta klostermuseum. Detta säkrar framtiden för ett

kulturarv och Östergötlands museum ansvarar för verksamheten.

Den omfattande renoveringen av ishallen blev klar. En mycket efterlängtd invigning skedde lördagen den 22 oktober under festliga och trivsamma former. Ishallen fylldes snabbt av återvändande ungdomar med föräldrar, tränare, hockeyspelare och även en konståkningsgrupp startades upp.

Simhallen öppnade efter sina stora renoveringar som pågått vid lämpliga tidpunkter under en treårsperiod.

Fritidscentrum slog upp sina portar i nya fina, stora lokaler på Dalsgården.

Samarbeten

För att Vadstena ska ha förutsättningar att fortsätta vara en egen kommun så är samarbeten en viktig del. Det gör vi genom att skapa effektivitet samt samordna och fördela de resurser som står till vårt förfogande. Det gäller att ha en gemensam målbild och färdväg utstakad inom kommunens alla verksamheter och kommunala bolag, vilket vi har idag.

Vi utvecklar redan pågående samarbeten och utvecklar nya samarbetsformer både inom kommunen och vårt

fastighetsbolag VFAB samt med olika strategiska partner såsom närliggande kommuner och regionen.

Vad har mer hänt?

Ännu ett nytt besöksrekord i vår kommun. I stadskärnan var det cirka 500 000 dagsbesökare och i Omberg-Borghamnsområdet var det cirka 200 000. Intresset för konferenser i Vadstena i alla de former, stora som små, är stort. Familjer väljer gärna en övernattnings med trevliga SPA-möjligheter. Ryktet sprider sig i Östergötland och ut i hela Sverige hur trevligt det är att besöka Vadstena. Gå och strosa, spontanhandla i de spännande butikerna, ta en lunch i någon av de trevliga restaurangerna, sätta sig ned och bara koppla av och besöka våra sevärdheter runt om i kommunen.

Vadstena utsågs under året till en av de tre främsta kulturkommunerna i landet. Mauritzonska huset vid Rådhusorget och Gottfrid Larssongården fick sina efterlängta ansiktslyftningar.

Arbetslösheten fortsätter att vara låg vilket är bra men samtidigt finns det bristyrken som är svåra att tillgodose både för företagen och kommunen.

Vadstenas plånbok

Vi kan mycket glädjande presentera ett starkt concernresultat på 21,8 miljoner kronor. Där kommunens resultat utgör 21,4 miljoner kronor dvs. 11,7 över budget för året 2022. Det höga resultatet beror till största delen på högre skatteintäkter. Vi kommer att avsätta så mycket som möjligt av resultatet till vår resultatutjämningsreserv. Denna reserv använder vi klokt för att jämna ut stora oväntade ekonomiska svängningar som kommer att behöva utnyttjas de kommande åren. Vi kommer att ha ekonomiska utmaningar med våra kommande investeringar samt omvärldsfaktorer som har ändrats under året t.ex. inflation, räntehöjningar och andra kostnader som ökat. Vadstena kommuns ekonomi är i grunden mycket god och har för närvarande en låg belåningsgrad som naturligtvis kommer att stiga nu i takt med att våra investeringar görs.

På gång

Silosområdets framtidsvision kommer att presenteras och vidareutvecklas med planarbete. Det är ett centrurnära område som har flera utmaningar men också väldigt stora

möjligheter att bli något extra i vår stad. Rådhusets om målning är på gång. Birgittastranden och området mot det blivande naturreservatet mot Tycklinge ska utvecklas. Marknadsföra villatomter i Rogslösa. Sankt Perskolan kommer att fyllas med elever igen under hösten efter den stora renoveringen. Den nya lekplatsen i slottsparken kommer att byggas så fort de arkeologiska undersökningarna är klara. Bättre skyltning och flera parkeringsmöjligheter kommer det att arbetas med. Möjligheterna att installera solceller i innerstaden ska ses över och ambitionen är att det ska underlättas.

Det stora arbetet med en Översiktsplan (ÖP) kommer att rivstarta då den gamla är från 2013 och behöver förnyas. Den utgör grunden för all kommande utveckling.

Allt detta arbete som utförs av många gör att vi får en attraktiv kommun vilket skapar tillväxt och nya möjligheter till en ännu bättre kommun att arbeta, bo och leva i.

Ett stort tack

Vill jag rikta till alla kommuninvånare som engagerar sig i vår kommuns utveckling. Tack alla föreningar som bidrar för att stimulera unga och äldre. Våra viktiga företag i kommunen som skapar sysselsättning både på landsbygden och i tätorten och skapar en härlig "Gnosjöanda". Alla medarbetare inom kommunen som har gjort sitt yttersta varje dag för att få vardagen att fungera för oss andra och gjort en avgörande skillnad för många av oss. Det är just detta som gör vår kommun unik och sammanhållande, vi gör det tillsammans och det är jag oerhört glad och stolt över.

Peter Karlsson (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Del 1 |
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av Vadstena kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den kommunala verksamheten, oavsett hur

verksamheten är organiserad. Informationen lämnas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning kap 11 och Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R15 Förvaltningsberättelse.

Översikt över verksamhetens utveckling Fem år i sammandrag

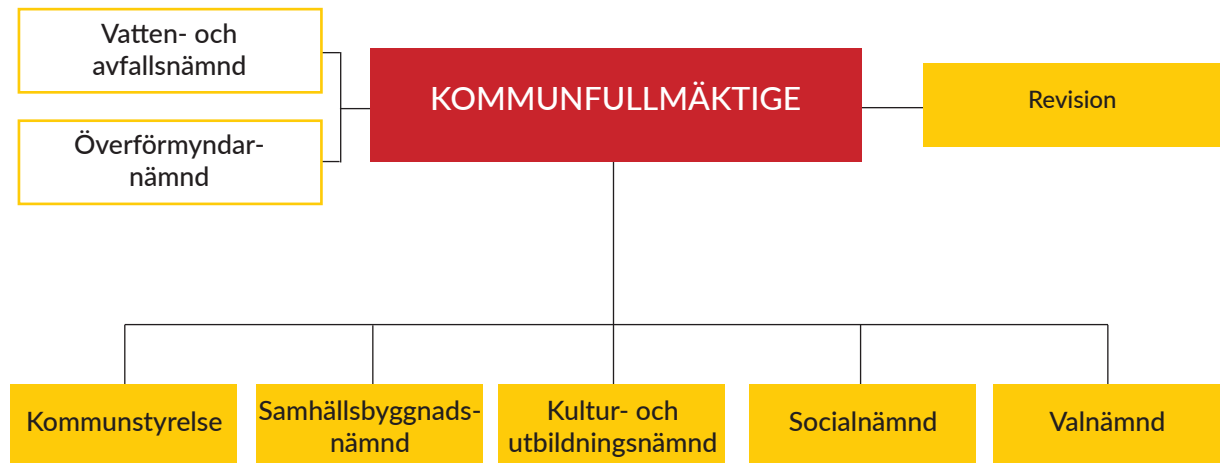
Nyckeltal för koncernen mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Resultat					
Årets resultat för koncernen (mnkr)	22	21	22	12	14
Nettokostnadsandel av skatteintäkter (inkl. skatteutjämningsbidrag) %	95	95	95	97	97
Driftsredovisning					
Nettokostnad (mnkr)	488	464	448	449	432
Nettoinvesteringar	123	103	151	211	85
Självfinansieringsgrad	23	31	47	25	53
Tillgångar och skulder					
Tillgångar, mnkr	1.137	1.050	990	839	661
per invånare, kr	151.985	139.493	133.342	112.971	87.929
Skulder inkl. avsättningar mnkr	809	744	705	576	407
per invånare, kr	108.141	98.831	94.989	77.617	54.219
Soliditet (exkl pensionsförpliktelse)%	29	29	29	31	38
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelse)%	16	15	12	12	12
Personal					
Antal anställda (årsarbetare)	675	679	654	713	704

Nyckeltal för Vadstena kommun mnkr	2022	2021	2020	2019	2018
Allmänt					
Antal invånare per 31-12	7.481	7.528	7.423	7.428	7.514
Kommunal utdebitering, kr/skattekrona	22,80	22,80	22,80	22,80	22,80
Resultat					
Årets resultat för kommunen (mnkr)	21	12	20	215	9
Nettokostnadsandel av skatteintäkter (inkl. skatteutjämningsbidrag)	96	98	96	98	98
Driftsredovisning					
Nettokostnad (mnkr)	492	477	453	456	439
Nettoinvesteringar	104	48	43	193	71
Självfinansieringsgrad	47	82	125	18	38
Tillgångar och skulder					
Tillgångar, mnkr	907	817	800	752	383
per invånare, kr	121.240	108.581	107.733	101.181	51.013
Skulder inkl. avsättningar mnkr	408	339	334	306	150
per invånare, kr	54.538	45.072	44.995	41.195	19.997
Soliditet (exkl pensionsförpliktelse)%	55	59	58	59	61
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelse)%	39	40	38	37	15
Personal					
Antal anställda (årsarbetare)	631	631	609	667	657

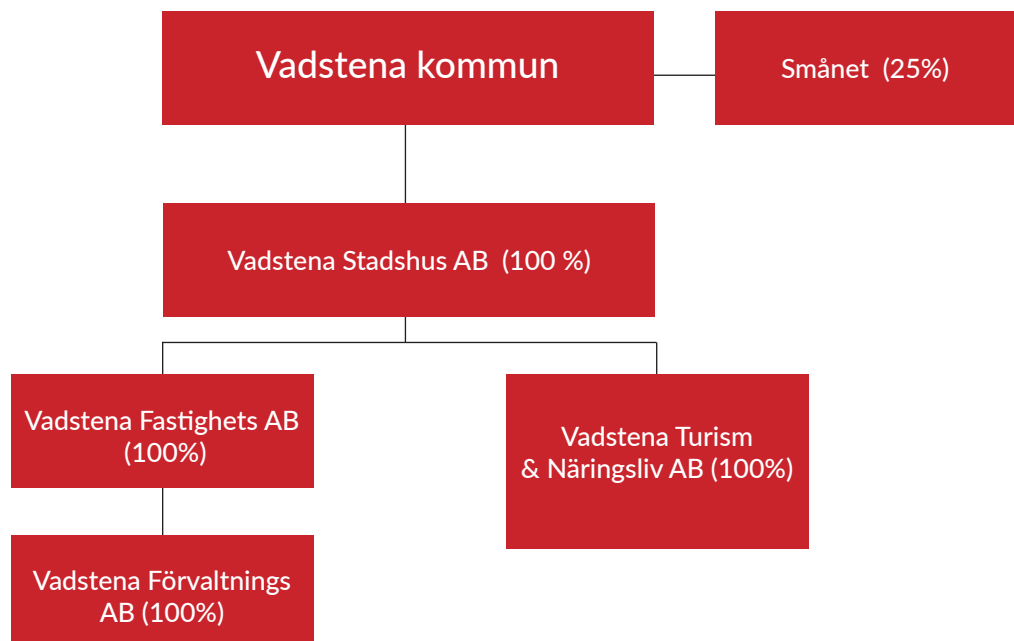
Den kommunala koncernen

Organisationsschema

Politisk organisation

Bolagsstruktur

Den 24 november 2022 beslutade kommunfullmäktige att verksamheten i Vadstena Turism- och Näringsliv AB överförs till kommunstyrelsen. Bolaget kommer att avvecklas under 2023.

Kommunen har avtal med 3 st förskolor och 4 st fritidshem som bedrivs som föräldrakooperativ, förutom en av förskolorna som drivs av gemensamt av kyrkliga samfund. I övrigt finns inga privata utförare av kommunal verksamhet i Vadstena kommun. Kommunen bedriver ingen verksamhet inom gymnasie- och sarskolor.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Efter den globala vaccinationsinsatsen under 2021 avmatades coronapandemin och från mars 2022 klassas inte längre covid-19 som en samhällsfarlig sjukdom i Sverige. I början av 2022 hade den ekonomiska återhämtningen kommit långt i västvärlden. Under slutet av 2021 började inflationen stiga till följd av utbudsproblem i samband med den snabba återhämtningen. Den höga prisökningstakten bedömdes vara övergående och kopplat till återhämtningen. Prognoserna inför 2022 och kommande år för ekonomin i stort och för kommunernas ekonomiska situation var goda. Dessa utsikter förändrades drastiskt i och med Rysslands krig mot Ukraina som påbörjades i slutet av februari 2022. Effekterna på kort och lång sikt är svåra att bedöma oavsett utgången i kriget. De effekter som drabbat svensk ekonomi är en rekordhög inflation, kraftigt stigande räntor och höga livsmedels- och energipriser.

Befolkningsutveckling

31 december 2022 hade kommunen 7.481 invånare. Det är 47 kommuninvånare färre än vid föregående årsskifte. 2022 föddes 47 barn, vilket är en minskning med 19 barn jämfört med 2021. Antalet döda 2022 var 134 st vilket är 24 fler än 2021. Födelsenettot blev -87, jämfört med -44 för 2021.

Flyttningsnettot, det vill säga inflyttade minus utflyttade blev år 2022 +30 vilket är samma som 2021. År 2022 var antalet inflyttade 487 st och antalet utflyttade 457 st.

Pågående nybyggnationer och markexploatering utgör potential för en högre befolkningstillväxt.

Demografi

Kommunen har en högre andel äldre än rikssnittet. Medelåldern för riket 2021 var 41,6 år, motsvarande för kommunen 49,0 år. Bara fem andra kommuner hade en högre medelålder. Demografin medför större behov av samhällsservice i form av till exempel omvårdnad, boendeformer och tillgänglighet.

Arbetslöshet

Arbetslösheten (inskrivna arbetslösa i procent av den registerbaserade arbetskraften enligt Arbetsförmedlingens statistik) 2022 i kommunen var 5,0 procent för åldrarna 16-65 år, vilket är en minskning från 5,4 procent 2021. Arbetslösheten är lägre än länet som uppgår till 7,0 procent (7,6 procent) och för riket som uppgår till 6,6 procent (7,2 procent). För gruppen ungdomar i åldrarna 18-24 år har arbetslösheten dock ökat från 9,8 procent till 10,2 procent. Denna grupp ligger högre än länets 9,4 procent (9,8 procent) och rikets 8,1 procent (8,7 procent).

Kompetensförsörjning

Kommunen har under året kunnat tillsätta vakanta tjänster men har noterat svårigheter med att rekrytera viss utbildad personal med vissa specialistfunktioner. De verksamheter där man framöver kan se en brist på utbildad arbetskraft är främst inom vård och omsorg men även inom förskola och grundskola.

Pensionsåtaganden

Kommunens pensionsåtaganden redovisas enligt blandmodellen. Den innebär att pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Den uppgår inkl. löneskatt till 148 (154) mnkr. Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 ingår i verksamhetens kostnader och redovisas som en avsättning. Den uppgår till 47 (43) mnkr. Kommunen har inga placeringar i stiftelser eller egna finansiella placeringar av pensionsmedel. Pensionsåtagandena är beräknade enligt RIPS 22 (riktlinjer för beräkning av pensionsskuld) och redovisas i enligt Lag om kommunal bokföring (SOU 2018:597) och redovisning. Upplýsningar om förpliktelse finns i not 18. De kommunala dotterbolagen har inga pensionsförpliktelser i balansräkningen.

I december 2021 tecknade SKR och de fackliga organisationerna inom den kommunala sektorn avtal om ett moderniserat pensionssystem från 2023, vilket kommer innebära öknings av pensionskostnaderna de kommande åren. Kostnaderna för värdesäkring av pensionerna under åren 2023 och 2024 kommer vara mycket höga till följd av inflationens rekordnivåer.

Finansiella risker

Kommunkoncernen och kommunen är exponerad för ränterisk och finansieringsrisk

Ränterisk

Per den 31 december 2022 uppgick den kommunala koncernens räntebärande nettoskuld till 561,8 (510,2) mnkr. Den har ökat till följd av genomförda investeringar under året. Kommunens räntebärande nettoskuld uppgick till 195,9 (166,4) mnkr och har ökat avseende pensionsskuld och upplåning för investeringar. Upplåningen i kommunen löper med fast ränta och i kommunens bostadsbolag löper den med både fast och rörlig ränta. Genomsnittlig räntebindningstid är 2,27 år för kommunens upplåning och 2,14 år för kommunkoncernen. Den genomsnittliga låneräntan är 1,26 procent för kommunen och 0,94 procent för kommunkoncernen.

Finansieringsrisk

Av låneskulden på balansdagen förfaller 25 procent inom ett år för kommunkoncernen och 22 procent för kommunen. På balansdagen uppgick tillgängliga likvida medel och tillgängliga outnyttjade kreditfaciliteter för kommunkoncernen till 72,8 (98,2) mnkr.

Juridiska tvister

Pågående tvister

Under året har en av kommunens rättsprocesser avslutats. Det kvarstår en pågående tvist, vilken avser giltigheten av option om förvärv av fjärrvärmeanläggning där dom avlämnats i Tingsrätten till kommunens nackdel. Målet är överklagat till Hovrätten som avser att pröva domen i slutet av november.

Händelser av väsentlig betydelse

Coronapandemin

Coronapandemin påverkade kommunen under årets första månader. Den fjärde smittvågen med kulmen i januari/februari innebar både hög sjukfrånvaro och hög frånvaro för vård av sjuka barn i flertalet av verksamheterna. De statliga stimulanserna fortsatte och kommunen kompenserades till stor del för de höga sjuklönekostnaderna. Efter att restriktionerna avvecklades under våren 2022 återstod ett stort arbete med att komma ifatt med de projekt och aktiviteter som inte kunnat genomföras under pandemin.

Kriget

Rysslands krig mot Ukraina började i slutet av februari 2022. Utsikterna för svensk ekonomi med en prognos om avtagande prisökningstakt kopplat till den ekonomiska återhämtningen efter coronapandemin förändrades av krigsutbrottet. Istället medförde kriget en inflation på rekordnivåer. Till en början drevs inflationen av utbudsbrist på varor som produceras i krigsområdet, därefter medförde konflikten brist på energiråvaror. Kommunens ekonomi påverkades under 2022 främst genom den höga prisökningstakten på energi och drivmedel. Däremot hade kriget inte någon påverkan på skatteunderlaget för 2022.

Kommunen tog emot ukrainska kvinnor och barn som flytt kriget. Boende ordnades i befintliga lokaler och barnen kunde börja i förskola och skola efter introduktion. Avtal tecknades med Migrationsverket om att erbjuda kommunalt boende för 30 personer. 23 boendeplatser för ukrainska flyktingar var ianspråktagna vid årsskiftet. Flyktningverksamheten finansieras med bidrag från Migrationsverket.

Skollokals- och fritidsprojekten

I slutet av 2021 beslutade kommunfullmäktige om historiskt stora investeringar i form av upprustning av ishall, skollokaler samt nybyggnation av centralkök och sporthall på totalt 278,3 miljoner kronor. Renoveringen av ishallen, som bland annat omfattar ny ispist och nya kompressorer, slutfördes i september 2022. I juni flyttade lågstadieeleverna och fritidsverksamheten på Sankt Perskolan in i tillfälliga skollokaler på Birgittaområdet, där även kulturskolan har sin verksamhet. Renoveringen av Sankt Perskolan påbörjades i juni och återflytt från de tillfälliga lokalerna beräknas till sommaren 2023, då projektet fortsätter med att renovera Petrus Magniskolan. Då är det högstadieelevernas tur att flytta in på Birgittaområdet under tiden som deras skola upprustas.

Valet

Moderaterna och Socialdemokraterna fortsätter sitt samarbete under kommande mandatperiod. De bildar majoritet med 19 mandat av 35 i kommunfullmäktige

Nya lokaler för fritidscentrum

Efter sommarlovet flyttade fritidscentrum in i större och nyrenoverade lokaler på Dalsgården. Verksamheten erbjuder en mötesplats för meningsfull fritid för unga på mellanstadiet, högstadiet och uppåt.

Renovering av simhallen

Under hösten 2022 renoverades mellanbassängen och leklandet i simhallen och nypremiär kunde ske under jullovet.

Nya bostäder

Under förra året antogs detaljplanen för kommunens nya bostadsområde öster om Tycklingevägen med cirka 300-450 bostäder. 2022 har arbete påbörjats med att ta fram en detaljplan för ytterligare cirka 150-200 bostäder i området Norra Kvissberg. Dessa båda detaljplaner möjliggör en framtida ökande befolkning.

Utveckling av området väster om hamnen

Under året har kommunen förvärvat fastigheten Ranunkeln 5, den gamla silosbyggnaden väster om hamnen. Arbetet med vision för utveckling av området kan nu påbörjas.

Statsbidrag till mindre landsbygdskommuner

Sveriges mindre landsbygdskommuner tillfördes generella statsbidrag i regeringens budgetproposition för 2022 (BP22). Medlen för Vadstena kommuns del omfattar 3,1 miljoner kronor per år under åren 2022-2024. Under året har 1,4 miljoner kronor använts bland annat till projekt för bredband på landsbygden, ny parkering och upprustning av väg i Borghamn samt tidig samverkan mellan skola och socialtjänst kring barn och unga.

VIA Vadstena

I november 2022 ombildades Arbetsmarknadsenheten i Vadstena till en ny organisation kallad VIA Vadstena. Där ingår vuxenutbildning, integration och arbetsmarknad och även kommunens förstegsverksamhet för de som står allra längst från arbetsmarknaden. VIA Vadstena blir en samlad verksamhet med syfte att stärka individen och minska hinder för att komma ut i egen försörjning genom arbete eller studier.

Samverkan

Kommunen arbetar löpande med att söka samverkan. Under året har några samarbeten utvecklats och nya har inletts både inom kommunkoncernen och med andra kommuner. Inom koncernen har samarbete skett inom kommunikations- och informationsområdet. Samarbetet med Mjölby kommun har utökats med ett gemensamt lönekontor från våren 2022. Under 2022 har samverkan skett med Boxholms kommun kring delad kostchef och avsiktsförklaring har tecknats kring produktion i Vadstena av kylda matlådor till Boxholms hemtjänst.

Det samarbete som inleddes under 2020 med en avsiktsförklaring som tecknades med Mjölby kommun och Mjölby Svartådalens Energi AB om samhällsviktig infrastruktur har fortsatt. Avsiktsförklaringen har därefter konkretiserats avseende möjligheterna kring ett framtida fjärrvärmesamarbete och att utreda hur Vättern skulle kunna försörja Mjölby med dricksvatten.

Nytt styrsystem

”Verksamhetsfokuserad styrning och ledning – hållbar styrmodell för Vadstena kommun” antogs av kommunfullmäktige i juni 2022. Styrsystemet har som ambition att förenkla och förtydliga styrningen och ledningen av kommunens verksamheter. Det görs genom att sätta fokus på grunduppdraget – på de kommunala verksam-

heterna – och genom att lyfta fram den lokala politiken genom uppdrag från kommunfullmäktige. Samtidigt för styrmodellen samman två viktiga styrfilosofier – hållbar utveckling (genom Agenda 2030) och tillitsbaserad styrning och ledning.

Sancta Birgitta Klostermuseum

Framtiden för klostermuseet har säkrats genom att kommunen och Region Östergötland blivit nya huvudmän. Med denna lösning kan verksamheten utvecklas och man får en långsiktigt stabilare ekonomi.

Digitalisering

Under 2022 har socialförvaltningens arbete med E-hälsa (digitalisering och välfärdsteknik) fortsatt med införande av arbetssätt med digitala nycklar i ordinärt boende, hotellås på särskilda boenden samt flera digitala tjänster som ökar tillgängligheten mellan medborgare och individ- och familjeomsorgen. Under 2022 genomfördes en upphandling av trygghetskapande teknik (trygghetskameror, digital larmkedja med mera).

Även inom samhällsbyggnadsförvaltningen har utveckling skett med verktyg för digitala detaljplaner och e-tjänster för bygglov- och anmälningsärenden.

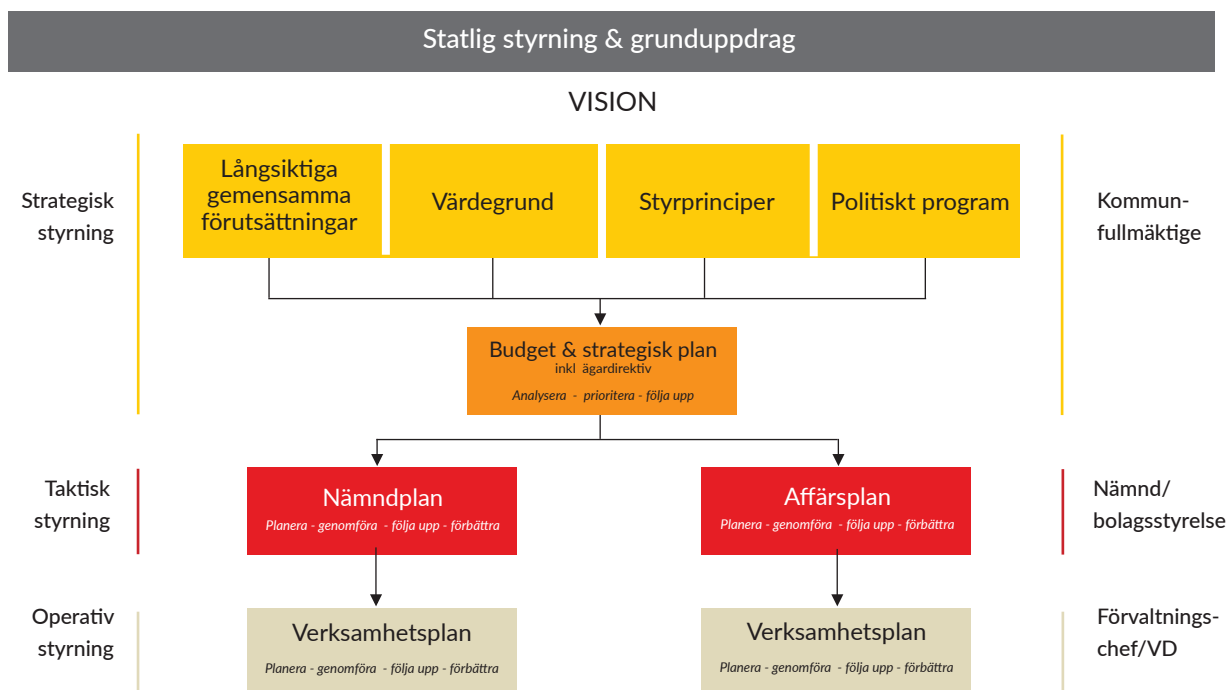

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Vadstena kommuns styrmodell

Nedan visas kommunens styrmodell med roller och ansvarsfördelning.

Vadstenas kommuns styrmodell är uppbyggd utifrån styrningsfilosofin tillitsbaserad styrning och ledning och tillämpades för första gången under 2019. Beslut om ny styrmodell från 2023.

Styrdokument

Kommunstyrelsen beslutar om riktlinjer för styrdokument (KS/2018:276). I riktlinjerna finns definitioner för de olika styrdokumenterna och vem som beslutar.

Tabellen nedan visar vilka olika styrdokument som finns och var de beslutas.

	Policy	Strategi	Riktlinje	Handlingsplan	Rutin
Kommunfullmäktige	✘	✘			
Kommunstyrelsen			✘	✘	
Nämnd			✘	✘	
Verksamhet					✘

Bolagsstyrning

Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över de kommunala bolagen och den utövas genom bolagsordning, ägardirektiv och ägardialoger. För att effektivisera ledning och styrning omstrukturerades koncernstrukturen den 31 december 2019 och de kommunala bolagen samlades under Vadstena Stadshus AB. Bolagets uppgift är att styra och leda de kommunala bolagen. Styrelsen utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott och kommundirektören är VD.

Internkontroll

Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över internkontrollen. Den bedrivs av nämnderna utifrån ny riktlinje som antogs under 2020. Nämnderna rapporterar internkontrollplaner och uppföljning av dem till kommunstyrelsen. Uppsiktsplikten över nämndernas tilldelade anslag sker genom ekonomiska uppföljningar tre gånger per år. Visar nämndens månatliga prognoser på ett underskott ska en handlingsplan för att nå budgeterad anslagsram presenteras för kommunstyrelsen.

Strategiskt målarbete 2022

Vadstena kommun arbetar utifrån tillitsbaserad styrning och ledning. Detta innebär bland annat ett minskat fokus på detaljerade ettåriga politiska mål till förmån för en mer långsiktig och strategiskt inriktad styrning. Den styrande politiska majoriteten formulerade därför efter valet 2018 tre strategiska inriktningsmål som ska gälla för mandatperioden – växande Vadstena, attraktiva Vadstena samt hållbara Vadstena.

Alla nämnder har därefter, utifrån sina olika ansvarsområden, utarbetat mål för sina respektive verksamheter som ska bidra till att långsiktigt uppnå de strategiska målen. Detsamma gäller de kommunala bolagen, vilket redovisas senare i rapporten (sid 90-93).

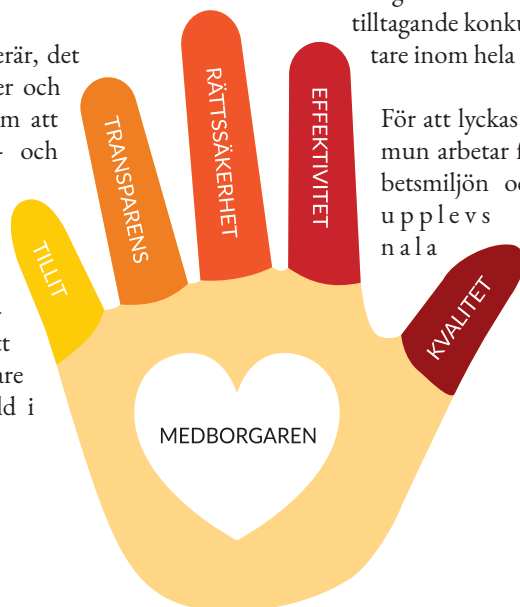
Till detta tillkommer de styrprinciper som ska genomsyra all kommunal verksamhet. Detta är kommunfullmäktiges sätt att värdestyra, det vill säga att inrikta och styra organisationskulturen inom Vadstena kommun utifrån fem fastslagna styrprinciper – kvalitet, effektivitet, tillit, rättssäkerhet samt transparens – och med ett tydligt fokus på nytta för medborgarna. Styrprinciperna och deras nyttofokus tydliggörs i konceptet ”Handen på hjärtat”:

Under 2022 har kommunfullmäktige antagit ett nytt styrsystem som bygger vidare på den tillitsbaserade styrningen och ledningen, men som förenklar styrkedjan samt integrerar hållbarhetsdimensionerna i samtliga kommunala verksamheter.

Attraktiva, växande och hållbara Vadstena

De kommunala verksamheterna arbetar på olika sätt för att bidra till att uppnå de av kommunfullmäktige fastslagna strategiska målen. Nedan följer därför tre tabeller som visar bredden av den verksamhet som pågår, vars gemensamma nämnare är att bidra till att uppnå de gemensamma strävansmålen om ett attraktivt, växande och hållbart Vadstena.

Att växa handlar dels om numerär, det vill säga att kommunen behöver och vill få fler invånare, och dels om att fysiskt expandera genom om- och nybyggnation av bostäder och verksamhetslokaler. Men växande handlar också om personlig mognad och utveckling genom hela livet – att få möjlighet att växa som människa oavsett om du är ett förskolebarn, brukare på ett äldreboende eller anställd i kommunen.

Under 2022 minskade kommunens invånartal med 47 personer jämfört med året innan. Vadstenas befolkningssmängd är relativt stabil över tid med en befolkningstillväxt på 0,4% under de senaste tio åren. In- och utflyttning sker i ungefär lika stor utsträckning, vilket gör att numerären tar ut varandra. Istället är det låga födelsetal i kombination med att ett relativt stort antal äldre avlidit som ofta är förklaringen till befolkningsförändringar mellan åren. Med en hög andel äldre i befolkningen sammanfaller vissa år ett högre antal avlidna med ett lägre antal födda. Detta kallas för ett negativt födelseöverskott. För Vadstenas del hade kommunen för 2022 negativt födelse-netto på -87 jämfört med -44 föregående år.

Strävansmålet om ”växande” innebär dock inte enbart siffror, utan även såväl kroppslig som mental utveckling. Vadstena kommun har här lyckats kombinera höga ambitioner för barns lärande med höga skolresultat.

Vadstena betraktas också som en attraktiv destination för både inhemska och internationella besökare. Turismen är mycket viktig för Vadstena, inte minst för den besöksnäringen, handlare och lokala näringsidkare. Under 2022 återvände de internationella turisterna till Vadstena efter 2 år av pandemi. Samtidigt hittade, återigen, rekordmånga inhemska turister till Vadstena, vilket är väldigt roligt! Det är därför viktigt för Vadstena kommun att fortsätta arbetet med att såväl öka som tydliggöra sin attraktivitet, både som geografisk plats men också som organisation och arbetsgivare.

Att vara en attraktiv arbetsgivare är ett dubbelsidigt uppdrag. Dels handlar det om att Vadstena kommun som organisation behöver erbjuda en sund och modern arbetsmiljö med goda interna utvecklings- och karriärmöjligheter, så att befintlig personal väljer att stanna kvar inom organisationen. Men det handlar också om att i en tilltagande konkurrens lyckas attrahera nya medarbetare inom hela det kommunala uppdraget.

För att lyckas med detta krävs att Vadstena kommun arbetar för att följa med sin tid samt att arbetsmiljön och kulturen inom organisationen upplevs som god. Digitalisering av kommunala verksamheter är ett led i att modernisera och effektivisera flera delar av välfärdsuppdraget.

Växande Vadstena			
Mål 2022	Ansvarig nämnd	Måluppfyllelse	Kommentar
Vadstenas förskolor och grundskolor håller hög kvalitet och är i topp jämfört med andra kommuner i landet.	Kultur- och utbildningsnämnden	✘	I grundskolan ser vi en liten nedgång i resultaten gentemot föregående år. Så även vad gäller behörigheten till gymnasieskolan.
Vadstena kommun har god planberedskap för attraktiva boenden i olika upplåtelseformer	Samhällsbyggnadsnämnden	✓	Mål för 2022 är ca 300-450 möjliga byggrätter i befintlig detaljplan vilket är uppfyllt.
		✓	Mål för 2022 är att utredningsarbete är påbörjat, vilket har skett under hösten.
			Mål är antagen detaljplan för Birgittaområdet 2024
			Mål är antagen detaljplan för Klosterängen 5 2023
Vadstena kommun attraherar nya byggherrar att etablera sig i Vadstena kommun	Samhällsbyggnadsnämnden	✓	Det ekonomiska läget har medfört att flertalet byggherrar som är intresserade av att etablera sig i Vadstena avvaktar investeringar i nuläget. Samhällsbyggnadsnämnden har en kontinuerlig dialog med byggherrarna och arbetar med möjliggörande åtgärder som bland annat detaljplaner. Vadstenas attraktivitet för byggherrar bedöms inte ha påverkats, utan minskningen av etableringar i kommunen har snarare ett samband med en försämrad konjunktur och är därmed ett nationellt problem snarare än en Vadstenaspecifk effekt.
Vadstena kommun ska utvecklas med en långsiktigt hållbar ekonomi, för att klara kommande investeringsbehov	Kommunstyrelsen	✘	Utredning av renovering eller nybyggnation av äldreboende pågår, men är inte avslutad. Utredning kring samverkansmöjligheter med Mjölby kommun kring fjärrvärme och dricksvatten är påbörjad, men har förskjutits i tid i väntan på ett avgörande i en rättstvist avseende fjärrvärmeverket i Vadstena kommun.
Skapa boendeformer utifrån individens behov	Socialnämnden	✓	I december reviderade socialnämnden sin bostadsförsörjningsplan för perioden 2022-2030 Förvaltningen har skapat forum och nätverk för samverkan mellan myndighet och utförare samt VFAB. Förvaltningen har tagit fram en behovsbeskrivning för individ och familjeomsorgens verksamhetsbehov som är kommunicerad med VFAB och kommunens lokalförvaltare.

Attraktiva Vadstena			
Mål 2022	Ansvarig nämnd	Måluppfyllelse	Kommentar
Attraktiv arbetsgivare	Socialnämnden	✘	En kartläggning av förvaltningens kompetensbehov har påbörjats, och utbildningsinsatser har tillskapat. Förvaltningen avser att påbörja och bidra i arbetet med den kommunövergripande kompetensförsörjningsplanen under 2023.
		✓	Förvaltningen har erbjudit samtliga chefer ledarskapsutbildning inom evi-komp.
		✘	Erbjudande om heltid som norm har genomförts inom hela äldreomsorgen, och inom LSS, kvar att kartlägga behovet är inom bemanningspoolens medarbetare.
		✘	Ett storgruppsmöte är genomförd, det andra tillfället fick ställas in på grund av ett ansträngt bemanningsläge i december.
Vadstena kommun har trygga och attraktiva offentliga miljöer som bidrar till ökad tillgänglighet för medborgare och besökare	Samhällsbyggnadsnämnden	✓	Samtliga delmål och aktiviteter som samhällsbyggnadsnämnden själv har rådighet över är uppfyllda och verkställda. I en del fall är kommunen beroende av externa aktörer som av olika anledningar fördröjt genomförandet av planerade aktiviteter. Sammantaget är bedömningen dock att målet om trygga och attraktiva offentliga miljöer är uppfyllt.
Vadstena kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där människor trivs och utvecklas	Kommunstyrelsen	✓	Ett förslag till nya lönekriterier har utarbetats och antagits.
Vadstena kommun ska styras, ledas och organiseras på ett resurseffektivt sätt	Kommunstyrelsen	✓	Politiska organisationsformer samt arvodesregler beslutades av kommunfullmäktige i juni 2022.
		✓	Nytt styrsystem, politisk ärendeberegningsprocess samt nya reglementen för samtliga nämnder beslutades av kommunfullmäktige i juni 2022.

Attraktiva Vadstena			
Mål 2022	Ansvarig nämnd	Måluppfyllelse	Kommentar
Alla förskolor och grundskolor erbjuder goda miljöer och likvärdiga möjligheter för maximal utveckling och livslångt lärande	Kultur- och utbildningsnämnden	✓	Alla förskolor och skolor arbetar aktivt med miljö och hälsa inom ramen för läroplanen.
Bidra till ett varierat och tillgängligt fritids- och friluftsliv	Kultur- och utbildningsnämnden	✓	Den ideella sektorn stöds med bidrag för verksamhet, hyra och drift. Första ärendena i nytt bidrag för särskilda projekt har kommit igång. Kommunen och RF-SISU har i samverkan nätverk för idrottsföreningarna.
Bidra till ett varierat, rikt och inkluderande kulturliv	Kultur- och utbildningsnämnden	✓	Museinätverk, konstnärnätverk, Citysamverkan, näringslivsnätverk, kunskapscentrum för fritidsledarskap, regionala nätverk, SKR. Bidragsnivåerna har under 2022 tillförts extra medel för nytt bidrag för utveckling av verksamhet.

Hållbara Vadstena			
Mål 2022	Ansvarig nämnd	Måluppfyllelse	Kommentar
Bidra till engagerat och hållbart miljöarbete	Socialnämnden	✘	Bränslekostnaden har inte minskat i jämförelse med samma period 2022, de har istället ökat med 0,8%. Orsaken är bland annat ökade bränslekostnader, och ett fortsatt utökat behov av inköp av skydds-material.
Bidra till god folkhälsa	Socialnämnden	✓	Förvaltningen har genomföra en brukarenkät inom samtliga kärn-uppdrag.
Förbättra det tidiga livets villkor	Socialnämnden	✓	Förvaltningen har lämnat över sitt behov till Region Östergötland för att regionen ska kunna planera för en gemensam familjecentral och dess lokalisering i den nya vårdcentralen.
		✓	Rekrytering är genomförd.
		✓	Socialnämnden har genomfört målet och startat en mötesplats.
		✘	Vårdtiden i form av antal vårddygn har ökat under 2022 med 25%.
Bidra till god kvalitet och effektivitet	Socialnämnden	✘	Förvaltningen har efter en pilot breddinfört en e-tjänst inom ekonomiskt bistånd.
		✓	Förvaltningen har genomfört en revidering och införskaffat en app som gör att systemet blir mer användarvänligt för våra medarbetare jämlikt samhälle.
Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet bidrar till en långsiktigt hållbar miljö	Samhällsbyggnadsnämnden	✓	Målet 50 adresspunkter för avloppsinventering är uppfyllt.
		✓	Målet att inspektera 3 bassängbad är uppfyllt.
		✓	Målet att genomföra minst 5 provtagningar för säkra livsmedel är uppfyllt.
		✘	Arbetet pågår. Handlingsplan för riskklassade områden avseende markföroreningar planeras att antas under våren 2023.

Hållbara Vadstena			
Mål 2022	Ansvarig nämnd	Måluppfyllelse	Kommentar
Myndighetsutövningen präglas av korrekt, rättsäker och effektiv handläggning	Samhällsbyggnadsnämnden	✓ ✓ ✓ ✓ ✓	Vidmakthålla och utveckla kompetensen inom myndighetsutövningen. Målet minst 5 tillfällen/medarbetare är uppfyllt. Målet att minst 12 medarbetare har deltagit förväntas uppfyllas. 85% av alla lovärenden beslutas inom 6 veckor. Delta i utbildning/ informationstillfällen inom respektive ansvarsområden. Digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen.
Vadstenas kommuns hållbarhetsarbete ska anpassas till FN:s globala hållbarhetsmål samt de nationella miljömålen	Kommunstyrelsen	✓	Kommunen har kunnat minska det totala antalet fordon under året samt ökat andelen rena elfordon. Däremot har ingen mätning gjorts för att säkerställa att mängden koldioxidekvivalenter minskat, eller för den delen ökat. Vadstena kommun har, tillsammans med flera mindre kommuner i länet, genomfört en livsmedelsupphandling som innebär färre lastbilstransporter och en större andel närproducerade livsmedel. Matens klimatpåverkan bedöms därmed ha minskat under 2022.
Vadstena kommun ska söka samverkan där så är möjligt	Kommunstyrelsen	✓	Kommunstyrelsen har fattat beslut om en avsiktsförklaring med Boxholms kommun kring samverkan om kylda matlådor, med tillverkning i Vadstena, samt en gemensam kostorganisation. Ytterligare två kommuner är intresserade av att underteckna samma avsiktsförklaring.
Medarbetare, barn och elever i Vadstena blir medvetna om och tar en aktiv roll för en hållbar samhällsutveckling	Kultur- och utbildningsnämnden	✓	Kommunens skolor arbetar aktivt med hållbarhetsfrågor. Källsorteringen har under 2022 kommit på plats i kommunens för- och grundskolor. Food for Life syftar till att lyfta fram kunskap om var maten kommer ifrån, hur den odlas och produceras och hur den sen kommer till tallriken. Från förskola till åk 9. Arbetet med att förebygga psykisk ohälsa i skolan har intensifierats genom utökad resurs i elevhälsan

Hållbara Vadstena			
Mål 2022	Ansvarig nämnd	Måluppfyllelse	Kommentar
Förvaltningens arbete genom- syrras av ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet	Kultur- och utbild- ningsnämnden	✓	Rörelsesatsning i grundskolan i samverkan med RF Ny form för Earth Week, scenkultur som stöd i skolans projektarbeten om återvinning. 2022 har fokus fortsatt varit att arbeta fram en hållbar organisation både ekonomiskt och socialt. Digital tjänst för trygghet och sä- kerhet implementeras under 22/23.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Den modell som Vadstena kommun har valt för den finansiella analysen kallas RK-modellen. Denna modell syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till en finansiell bedömning av kommunen och därmed bedöma huruvida kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte.

Var och en av de fyra delarna analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal som ska belysa ställningen och utvecklingen, i de flesta fall under den senaste treårsperioden. Modellen bygger på de fyra områdena: resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Resultat

Resultatet kartläggs och utreds. Utvecklingen av olika intäkter och kostnader bedöms. Investeringarna belyses även under detta avsnitt.

Kapacitet

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Det handlar om att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju svagare kapacitet, desto mindre förmåga har kommunen att klara framtida finansiella problem.

Risk

Området beskriver hur kommunen är exponerad finansiellt. Här analyseras borgensåtagande och pensionsskuld. En god ekonomisk hushållning visar även kommunens förmåga att på kort och lång sikt möta finansiella problem.

Kontroll

En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. I detta perspektiv analyseras hur ekonomiska planer följs.

RESULTAT

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

KAPACITET

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

RISK

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

KONTROLL

Vilken kontroll har kommunen över den finansiella utvecklingen?

Finansiell analys av koncernen

Bolag

I kommunkoncernens redovisning ingår förutom nämndernas verksamheter även de, indirekt eller direkt, helägda bolagen Vadstena Stadshus AB, Vadstena Turism & Näringsliv AB samt Vadstena Fastighets AB, med dess dotterbolag Vadstena Förvaltnings AB.

Resultat & kapacitet

Förändring av kostnader och intäkter

Verksamhetens intäkter (exklusive skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning) i kommunkoncernen 2022 ökade med 4,6 mnkr (2,2 procent) jämfört med 2021 och verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar ökade med 28,4 mnkr (4,2 procent). Det medförde att nettokostnaderna ökade med totalt 23,8 mnkr (5,1 procent). Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning ökade med 26,8 mnkr (5,5 procent).

Investeringsvolym

Kommunkoncernens totala bruttoinvesteringar uppgår till 122,7 mnkr, varav 103,6 mnkr avser kommunens investeringar inklusive VA-investeringar, 19,1 mnkr avser Vadstena Fastighetsbolag AB inklusive dotterbolag. Investeringstakten för kommunkoncernen kommer vara fortsatt hög under kommande år.

Finansnetto

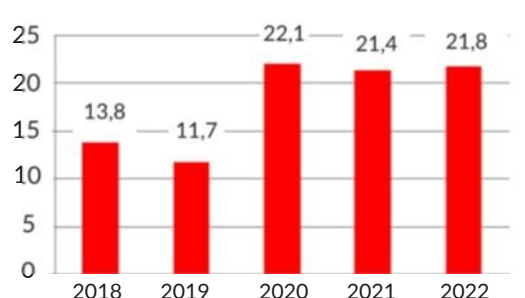
Finansnettot har försämrats jämfört med 2021. Från -2,75 mnkr 2021 till -5,2 mnkr 2022. Finansiella intäkter har minskat med 0,8 mnkr och finansiella kostnader har ökat med 1,7 mnkr. Större investeringsvolym med upplåning till högre räntor ger ett sämre finansnetto.

Resultat

Vadstenas sammanställda redovisning visar ett positivt resultat före skatt på 21,8 mnkr vilket är i nivå med 2021 då resultatet var 21,4 mnkr.

Kommunens resultat var 21,4 mnkr, vilket är högre än budgeterat och högre än förra årets resultat på 12,3 mnkr.

Vadstena Fastighetsbolag AB, med dess dotterbolag visar ett resultat före skatt på 2,7 mnkr (9,3 mnkr före skatt 2021). I 2021 års resultat ingick realisationsvinst på fastighet med 4,1 mnkr. Årets resultat ligger högre än budgeterat. Skatten år 2022 uppgår till 2,4 mnkr. Efter skatt blir då årets resultat 0,3 mnkr.

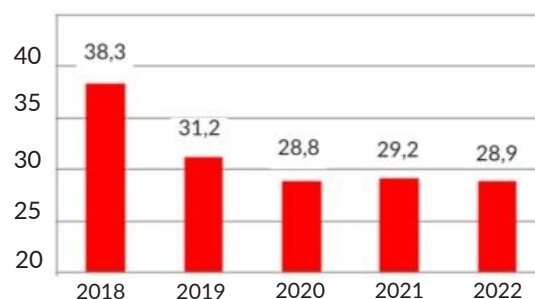

Årets resultat före skatt (mnkr) 2018-2022

Vadstena Turism och Näringsliv AB visar resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 0,1 mnkr. Årets resultat är ett nollresultat. Bolagets verksamhet har avvecklats och överförs från 2023 till kommunen.

Soliditet

Soliditet som är ett mått på kommunkoncernens långfristiga finansiella förmåga och mäter andelen eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna, har sjunkit något från 29,2 procent till 28,9 procent.

Soliditet (%) för koncernen 2018-2022

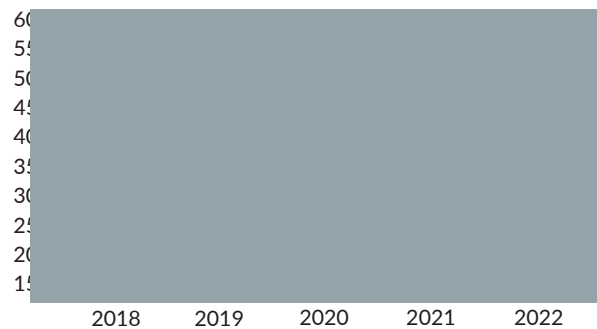
Långfristiga skulder och låneskuld

Den långfristiga skulden, som består av långfristiga lån samt förutbetalda investeringsbidrag, har under året ökat med 21,5 mnkr och uppgår på balansdagen till 563,3 mnkr.

Risk och kontroll

En god ekonomisk hushållning innebär att koncernen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta några drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Koncernen bör ha en sådan likviditet eller kortfristig betalningsberedskap att man kan betala sina löpande utgifter

utan besvär. Koncernens kassalikviditet är 82 procent, vilket är lägre än 2021 då den var 99 procent. Finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsberedskapen på medellång sikt. De finansiella nettotillgångarna består av omsättningstillgångar och finansiella anläggningstillgångar minus lång- och kortfristiga skulder. I koncernen är de finansiella nettotillgångarna negativa. Det betyder att det finns en nettoskuld som 2022 uppgick till 585,7 mnkr. Det är en ökning med 49,3 mnkr av nettoskulden sedan 2021 och en följd av lånefinansierade investeringar.

Låneskuld för kommunkoncernen (mnkr) 2018-2022

Sammanställd redovisning Vadstena kommun 2022-12-31, tkr

I koncernen ingående enheterna	Ägd andel %	Årets resultat	Tillgångar	Skulder & avsättning	Eget kapital	Soliditet %
Vadstena kommun	-	21.446	907.061	407.583	499.478	55
Vadstena stadshus AB	100	161	216.219	739	215.480	100
Vadstena Turism & Näringsliv AB	100	0	1.779	1.039	740	42
Vadstena Fastighets AB	100	253	449.294	404.373	44.921	10
Vadstena Förvaltnings AB	100	35	9.991	9.321	670	7
Elimineringsposter	-	-49	-447.439	-14.170	-433.269	-
Totalt för koncernen		21.846	1.136.905	808.885	328.020	29

Finansiell analys av kommunen

Resultat & kapacitet

Förändring av kostnader och intäkter

Förändring i %	2022	2021	2020
Verksamhetens nettokostnader	3,2	5,2	-0,5
Verksamhetens netto-kostnader <i>exklusive jämförelsestörande poster</i>	3,2	5,2	-0,5
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5,5	3,1	2,2

För att ha en god kontroll över kommunens ekonomi är det viktigt att följa nettokostnadernas utveckling i förhållande till skatteintäkter och bidrag. Nettokostnaderna har ökat med 3,2 procent jämfört med 2021 medan skatteintäkter och utjämning har ökat med 5,5 procent. Ökningen i nettokostnaderna hänför sig till största delen till ökade verksamhetskostnader.

Kostnaderna inklusive avskrivningar för verksamheten har ökat med 15,6 mnkr, 2,5 procent och intäkterna har ökat med 3,4 mnkr, 2,3 procent. I dessa intäkter ingår inte skatter, generella statsbidrag, utjämning och finansiella intäkter. Ökningen av intäkterna från 2022 beror främst på ökade statsbidragsintäkter, hyror, taxor, arrenden och markarbeten. Vid jämförelse av verksamhetens kostnader mellan åren 2022 och 2021 påverkar ett antal engångskostnader. Under 2021 skedde utrangeringar av anläggningstillgångar med 1,5 mkr och en engångsinlösen av pensionsförpliktelser med 5,0 mnkr inklusive löneskatt. Vidare reserverades för evakueringskostnader i samband med skolprojektet 6,0 mnkr. Även under 2022 har kostnader reserverats för skolprojektets evakueringskostnader med ytterligare 4,1 mnkr samt att 4,7 mnkr kostnadsförts i samband med att kommunen fått åtkomst till fastighet och mark (Silosbyggnaden), som möjliggör utveckling av hamnområdet.

Olika kostnaders andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Procent	2022	2021	2020
Verksamhetens andel	90,2	92,2	88,7
Avskrivningarnas andel	5,3	5,5	7,1
Finansnettots andel	0,3	0,0	0,0
Nettokostnadsandel inklusive finansnetto	95,8	97,7	95,8

Nyckeltalen i tabellen ovan talar om hur stor andel som den löpande verksamheten tar i anspråk av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Det utrymme som därefter blir kvar kan till exempel användas till amortering av låneskuld, finansiera investeringar samt sparande. Verksamheten exklusive avskrivningar tog i anspråk 90,2 procent av skatter, statsbidrag och utjämning under 2022 vilket är lägre än 2021.

Nettokostnadsandelen inklusive finansnetto ligger lägre än 2021 och är på 2020 års nivå. Avskrivningarnas andel är något lägre än 2021. För år 2020 ingår engångseffekter av nedskrivningar av anläggningstillgångar med 6,8 mnkr. Andelen exklusive engångseffekter för 2020 uppgår till 5,6 procent, ger att nivån är ungefär lika de senaste tre åren.

	2022	2021	2020
Investeringsvolym, netto, mnkr	103,6	48,0	43,1
Nettoinvesteringar/avskrivningar, procent	378	179	128

Investeringsnivån ökade 2022 jämfört med år 2021. I likhet med tidigare blev nettoutfallet lägre än budgeterat. Investeringsbudgeten uppgick till 226,7 mnkr och nettoutfallet blev 103,6 mnkr.

De större investeringsprojekten år 2022 är lokalprojekt för skolor och kök, fritids- och friluftspjekt (ishall), VA-investeringar, infart till nytt industriområde på Kro-noängen samt utbyggnad av bredbandsnätet. Lokalprojekt för grundskola med centralkök och renovering av ishall utgör det största investeringsprojektet i 2022 års investeringsbudget. År 2022 har ombyggnad av S.t Persskolan påbörjats och beräknas klar till höstterminen 2023. Projektet fortsätter därefter närmast med

renovering av Petrus Magniskolan och nybyggnation av centralkök. Huvuddelen av anslaget förs över till år 2023. Exempel på andra investeringsprojekt som förs över till kommande år är olika exploateringsprojekt, diverse fastighetsrenoveringsprojekt, gång- och cykelväg till Motala samt åtgärder rörande gator och vägar.

Om nettoinvesteringar genom avskrivningar är under 100 innebär det att kommunen inte reinvesterar sina materiella anläggningstillgångar i samma takt som de skrivs av.

Finansiering av investeringar

	2022	2021	2020
Kvar av skatteintäkter efter drift, mnkr	48,9	39,1	53,7
Självfinansieringsgrad i procent	47	82	125

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringar är självfinansieringsgraden. Den mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. Mer än 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringar och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärkts.

Den lägre självfinansieringsgraden 2022 beror på att ett historiskt stort investeringsprojekt, skolprojektet, har påbörjats. Projektet är beräknat att lånefinansieras.

Finansnetto

	2022	2021	2020
Finansiella intäkter	2.470	3.903	2.575
Finansiella kostnader	4.163	3.071	2.571
Finansnetto	-1.693	832	4

Finansnettot, det vill säga kommunens finansiella intäkter minus finansiella kostnader har de senaste åren varit nära noll men minskat till -1,7 mnkr. De finansiella intäkterna 2022 uppgår till 2,5 mnkr vilket är minskning med 1,4 mnkr jämfört med år 2021. De finansiella intäkterna består av bland annat ersättning från Vadstena Fastighetsbolag AB för att de lånar med kommunal borgen, utdelningar på aktier och andelar samt realisationsvinst vid försäljning av aktier. Vidare erhålls ränteintäkter från VA-anläggningarna som sköts av Motala kommun.

Förändringen från föregående år avser realisationsvinst på aktier 2021 med 1,5 mkr. De finansiella kostnaderna 2022 uppgår till 4,1 mnkr jämfört med 3,1 mnkr år 2021. Förändringen mellan åren beror på att lånevolymen ökat och till en högre räntenivå samt högre räntekostnad på pensionsskulden. 2021 ingår en nedskrivning av aktier med 0,8 mnkr.

Årets resultat

	2022	2021	2020
Årets resultat, tkr	21.446	12.310	20.166
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, tkr	21.446	11.794	16.452
Årets resultat/skatter och bidrag, procent	4,2	2,5	4,3
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster/skatter och bidrag, procent	4,2	2,5	3,5

Årets resultat uppgår till 21,4 mnkr. Det är 11,7 mnkr bättre än budgeterat resultat som var 9,7 mnkr. Det är i linje med vad prognoserna visade under året. Totalt uppgick nämndernas överskott jämfört med budget till 1,1 mnkr där kultur- och utbildningsnämnden och kommunstyrelsen stod för huvuddelen med ett överskott på 0,8 mnkr respektive 0,3 mnkr. Finansförvaltningen hade ett överskott på 10,6 mnkr, där högre skatteintäkter samt lägre avskrivningar och ränta till följd av lägre investeringar än budget är de största orsakerna till avvikelsen.

Soliditet

Procent	2022	2021	2020
Soliditet	55,1	58,5	58,2
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse	38,7	39,6	38,0
Tillgångsförändring	11,0	2,2	6,4
Förändring eget kapital	4,5	2,6	4,5

Soliditeten är ett mått på kommunens långfristiga finansiella förmåga. Måttet visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditeten uppgår 2022 till 55,1 procent vilket är en minskning med 3,4 procentenheter från 2021. Balansomslutningen har ökat med investeringar som till viss del finansierats med lån, vilket ger en lägre soliditet.

Sammantaget kan konstateras att kommunen har en stark balansräkning vilket också är nödvändigt då kommunens skuldsättning kommer öka med planerade investeringar.

Enligt kommunal redovisningslag ska pensioner intjänade före 1998 inte redovisas i balansräkningen utan finnas som en ansvarsförbindelse. Om ansvarsförbindelsen inkluderas är soliditeten ändå positiv vilken framförallt beror på att ansvarsförbindelsen sedan några år tillbaka minskat kombinerat med goda resultat. Mellan 2021 och 2022 minskade ansvarsförbindelsen med 5,9 mnkr.

Skuldsättningsgrad

Procent	2022	2021	2020
Total skuldsättningsgrad	44,9	41,5	41,8
- varav avsättningar	5,2	5,3	4,8
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	18,3	15,1	14,3
- varav långfristig skuldsättningsgrad	21,4	21,1	22,8

Den del av tillgångarna som inte har finansierats med egna medel benämns skuldsättningsgrad. Kommunens totala skuldsättningsgrad är något lägre än förra året. Skuldsättningsgraden har minskat för avsättningar då pensionsskulden har minskat och för kortfristiga skulder då leverantörsskulder och upplupna kostnader ökat. Den långfristiga skuldsättningsgraden har ökat till följd av upptagna nya lån.

Kommunalskatt

Skattesats	2022	2021	2020
Kommunal skattesats, Vadstena	22,80	22,80	22,80
Kommunal skattesats, länet	21,23	21,23	21,23
Kommunal skattesats, riket	20,71	20,71	20,72

En viktig del av bedömningen av kommunens finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En hög kommunalskatt ger till exempel ett mer begränsat handlingsutrymme att generera en intäktsökning denna väg.

Den totala kommunalskatten inklusive regionen men exklusive begravnings- och kyrkoavgift uppgick 2022 till 34,35 för Vadstena kommun, vilket är oförändrat från 2021.

I länet var genomsnittlig skatt under 2022 32,78 (ovägt) och i riket 32,24. Den totala kommunalskatten i Vadste-

na låg därmed högre jämfört med både länet och riket. Den kommunala skattesatsen har varit oförändrad sedan 2016. Den totala kommunalskatten blir sammanlagt 33,50. Vadstena har därmed högsta skatten i länet. Möjligheten att framåt öka intäkterna via ökad skattesats är därför begränsade.

Risk & kontroll

Likviditet

För att mäta den kortfristiga betalningsberedskapen används måttet kassalikviditet. Är måttet 100 procent innebär det att de likvida medlen är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten uppgår till 87,9 procent vilket är en minskning jämfört med tidigare år. Detta beror främst på att de kortfristiga skulderna är högre främst avseende leverantörsskulder och interimsskulder samt att årets investeringar finansierats med egna medel. Nyupplåning som var planerad till december 2022 har istället skett i början på 2023 med 30 mnkr. Kommunen har en checkkredit på 15 mnkr. Läggs hela checkkrediten till likvida medel blir kassalikviditeten 96,9 procent.

	2022	2021	2020
Likvida medel, tkr	54.244	57.605	66.832
Tillgängliga medel, tkr	69.244	72.605	81.832
Kassalikviditet, procent	87,9	101,7	106,2
Kassalikviditet inkl. checkkredit, procent	96,9	113,9	119,3
Kassalikviditet exkl. semesterlöneskuld, procent	99,0	116,9	126,9
Rörelsekapital, tkr	20.118	2.154	7.162

I de kortfristiga skulderna ingår semesterlöneskulden med 18,7 mnkr. Hela skulden kommer inte att omsättas under ett år och därför redovisas även kassalikviditeten exklusive semesterlöneskulden för att få ett mer rättvisande nyckeltal.

Finansiella nettotillgångar

Tkr	2022	2021	2020
Omsättningstillgångar + finansiella anl.tillgångar	372.095	356.205	354.568
Kort- och långfristiga skulder	-359.975	-295.677	-295.183
Finansiella nettotillgångar	12.120	60.528	59.385

Finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsberedskap på medellång sikt. De finansiella nettotillgångarna har minskat under 2022, till följd av högre investeringsvolym vilken har externfinansierats.

Räntor och valutor

Ur ett riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränte- och valutarisker. Med ränterisk avses risken för förändringar i räntenivån och med valutarisken avses risk för eventuella kursförluster vid utlandslån. Någon valutarisk föreligger inte för Vadstena då kommunen inte har några transaktioner med utlandet. Marknadsräntorna har stigit under andra halvåret 2022 och förväntas stiga något ytterligare men osäkerheten är stor i rådande säkerhetspolitiska läge. Räntenivåerna kommer även påverka kommunen i ett längre perspektiv då räntebärande skulder kommer öka i samband med stora investeringar.

Borgensåtagande

tkr	2022	2021	2020
Borgensåtaganden	363.500	363.500	333.500
- varav av kommunen helägda företag	363.500	363.500	333.500

Stora borgensåtaganden kan betyda en väsentlig finansiell risk då kommunen kan komma att infria ett borgensåtagande i form av lösen av lån eller ägartillskott. Vadstena kommun har ett borgensåtagande på 363,5 mnkr eller 45,2 tkr per invånare. Samtliga kommunens borgensåtaganden avser borgen till kommunens helägda bostadsbolag Vadstena Fastighets AB. Risken för att behöva infria borgensåtagandet för Vadstena Fastighets AB bedöms som mycket låg.

Kommuninvest

Vadstena kommun är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. 31 december 2022 var 294 kommuner och regioner medlemmar. Samarbetet kring finansiella tjänster har varit framgångsrikt då stor del av Sveriges kommuner och landsting samverkar. All upplåning i Kommuninvest sker med stöd av solidarisk borgen, såsom för egen skuld. Denna kombineras med ett avtal borgensmännen emellan och innehåller bestämmelser om i vilken ordning en borgensman kan fördela eventuella krav från långivaren. Grundtanken i avtalet är att varje borgensman har ett slutligt ansvar för ett belopp som motsvarar vad borgensmännen har lånat via Kommuninvest. Risk för borgensinfriande bedöms som mycket låg.

Pensionsåtaganden

Pensionerna är en växande kostnad för kommunerna. Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt

uppgår 2022 till 197,2 mnkr, varav den största delen (78 procent) redovisas inom linjen bland ansvarsförbindelser. Ansvarsförbindelsen har de senaste åren minskat till följd av engångsinlösen och högre utbetalningar än uppräkningsposter, medan avsättningen har ökat.

Pensionsåtaganden inkl löneskatt, tkr	2022	2021	2020
Ansvarsförbindelse	148.141	154.051	161.669
Avsättningar pensionsskuld	47.239	43.107	38.185
Totalt pensionsåtagande	195.380	197.158	199.854

Framtida pensionsutbetalningar utgör en risk när dessa på sikt ökar. Enligt prognoser från KPA kommer utbetalningarna minska med 0,3 mnkr, 2,7 procent, mellan 2022-2027. Pensionskostnaderna är en del av kommunens verksamhetskostnader.

Prognosen för pensionsskulden som redovisas som avsättning i balansräkningen kommer öka under kommande år. Mellan åren 2022-2027 är ökningen 23,9 mnkr, 51,9 procent. Samtidigt kommer ansvarsförbindelsen fortsätta minska under samma period, prognosmässigt 17,3 mnkr, 11,7 procent.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

En viktig förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamhet med tilldelat budgetanslag, det vill säga att det finns en budgetföljsamhet i kommunen. Om budgetföljsamheten är svag finns risk att kommunen inte klarar balanskravet. Måttet visar hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till att en god ekonomisk hushållning upprätthålls.

Utfall i förhållande till budget

tkr	2022	2021	2020
Avvikelse nämnder	1.142	5.229	1.534
Avvikelse årets resultat	11.714	12.310	13.159

Jämfört med budget redovisade kommunen ett överskott på 11.714 tkr, då kommunen för 2022 budgeterade resultat på 9.733 tkr.

Nämndernas samlade budgetavvikelse under 2022 visar ett överskott på 1.142 tkr. Störst positiv avvikelse i kronor visar kultur- och utbildningsnämnden med 814 tkr. Socialnämnden visar en negativ avvikelse på 586 tkr till följd av hög inflation. Övriga nämnder och styrelsen har en positiv avvikelse mot budget.

Finansförvaltningen visar ett överskott på 10.572 tkr.

Högre skatteintäkter, lägre avskrivningar och räntor än budget är de största orsakerna till avvikelsen.

Prognosavvikelser

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har lättare att korrigera eventuella svackor i ekonomin på kort sikt. Prognoserna under året har präglats av viss ovisshet, i början av året på grund av coronapandemin och fortsättningsvis till följd av effekterna av Rysslands krig mot Ukraina. Osäkerhet har funnits främst kring inflations- och ränteutvecklingen.

Avslutande kommentarer

Kommunens resultatutveckling under 2021 och 2022 har genererat överskott över budget. Vadstena har en fortsatt stark balansräkning och det är en viktig förutsättning för att möta kommande årens svåra ekonomiska läge och stora investeringsprojekt.

God ekonomisk hushållning

Kommuner har sedan 1992 enligt kommunallagen haft krav på sig att verksamheten ska bedrivas enligt god ekonomisk hushållning. Under 2000 tillkom även balanskravet och under 2013 infördes en möjlighet till resultatutjämningsreserver. Samtliga dessa lagstiftningskrav ska årligen följas upp i årsredovisningens förvaltningsberättelse.

Inledningsvis i detta avsnitt görs en analys av kommunens mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställt. I anslutning till detta genomförs avslutningsvis en balanskravsutredning och redovisning av resultatutjämningsreserven (RUR).

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som återfinns i 11e kapitlet i kommunallagen. Kommunen ska upprätta riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vidare ska kommunen också ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Kommunen ska också besluta om man vill använda sig av en resultatutjämningsreserv.

Vadstena kommun har fattat beslut om ”Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och tillämpning av resultatutjämningsreserv”. Den 18 november 2015 § 180 beslutade kommunfullmäktige om mål för god ekonomisk hushållning.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv

Mål	Utfall 2022	Måloppfyllelse
Årets resultat (före balanskravsutredning) ska uppgå till 9,7 miljoner kronor (ca 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning över tid).	21.446	

Målet för år 2022 är att årets resultat ska vara 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning över tid. För 2022 uppgår årets resultat exklusive extraordinära intäkter till 21.446 tkr vilket motsvarar 4,2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Vid planering av kommunens ekonomi måste resultatnivån säkerställas så att utrymme finns för oförutsedda händelser och risker. Syftet med ett positivt resultat är främst att skapa sådant utrymme, men också att skapa förutsättningar att göra investeringar med egna medel.

Mål	Utfall 2022	Måloppfyllelse
Kommunens eget kapital ska inflationssäkras	4,5%	

För att upprätthålla nivån på eget kapital ska det minst öka med årets inflation.

tkr	2022
Eget kapital förändring mellan 2021-2022 exklusive extraordinära intäkter och ändrade redovisningsprinciper	4,5%
KPI	12,3%

Eget kapital ökade med 21,5 mnkr mellan 2021 och 2022. Förändringen av eget kapital består av årets resultat. Det är en ökning med 4,5 procent. Eftersom inflationen mätt i konsumentprisindex (KPI) var 12,3 procent i december 2022 så har det egna kapitalet inte ökat mer än inflationen. Inflationen nådde rekordnivåer under 2022.

Mål	Utfall 2022	Måluppfyllelse
Verksamhetens nettokostnader ska inte öka i snabbare takt än vad intäkter från skatter, generella bidrag och kommunalekonomisk utjämning gör.	Nettokostnadsökningen är lägre än intäktsökningen.	

Kostnadskontroll är kanske den viktigaste variabeln för att uppnå planerade resultat. Genom att fokusera på kostnadsutvecklingen i den löpande verksamheten i förhållande till intäkternas utveckling skapas ett relationstal som tar hänsyn till detta förhållande, nämligen att verksamhetens nettokostnader på sikt inte kan öka snabbare än kommunens skatteintäkter.

Förändring i %	2022
Verksamhetens nettokostnader	3,2
Verksamhetens nettokostnader exkl jämförelsestörande poster	3,2
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	5,5

Mellan 2021 och 2022 ökade verksamhetens nettokostnader med 3,2 procent. Verksamhetens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 5,5 procent. Det innebär att målet är uppfyllt.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv

Mål	Utfall 2022	Måluppfyllelse
Den totala sjukfrånvaron i Vadstena kommun ska minska	0,2 procentenheter	

Mellan 2021 och 2022 har den totala sjukfrånvaron ökat från 6,7 procent till 6,9 procent.

Sjukfrånvaro %	2022	2021	2020
Totalt	6,9	6,7	6,4

Sammanfattning

Vadstena kommun uppfyller inte målet ur ett verksamhetsperspektiv och två av tre mål ur ett finansiellt perspektiv. Målet om att minska sjukfrånvaron har inte uppnåtts till följd av pandemin under första delen av 2022. Målet om att inflationssäkra det egna kapitalet har inte uppnåtts, då inflationen under 2022 nått rekordnivåer till följd av kriget. Helhetsbedömningen bör dock vara att 2022 har varit ett godkänt år ur ett finansiellt perspektiv.

Balanskravsutredning

Balanskravet är ytterligare ett lagstadgat krav som kommunen måste uppfylla enligt kommunallagen. Det trädde i kraft år 2000 och utgör en undre gräns för vilket resultat som är tillåtet att budgetera och redovisa.

Balanskravet innebär i korthet att kommuner och regioner ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Det finns dock ett undantag från huvudprincipen. Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Dessa ska då tydligt specificeras i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen.

Varje år ska det i årsredovisningens förvaltningsberättelse redovisas en balanskravsutredning, vilket görs i kolumn nedan. Den inleds med att årets resultat, vilket reduceras eller tillförs med ett antal poster enligt lagstiftningen. När det är gjort, får man fram "årets resultat efter balanskravsutredning före avsättning till RUR". Nästa steg i balanskravsutredningen utgörs av medel som förs till eller från resultatutjämningsreserven (RUR).

Balanskravsutredning

tkr	2022	2021	2020
Årets resultat	21.446	12.310	20.166
Reducering av samtliga realisationsvinster	- 154	- 336	-3.714
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	21.292	11.974	16.452
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	16.100	-	10.700
Disponering från resultatutjämningsreserv (RUR)	-	-	-
Balanskravsresultat	5.192	11.974	5.752
Kvar att återställa från tidigare år	0	0	0
Summa årets balanskravsresultat	5.192	11.974	5.752

Resultatutjämningsreserv

Sedan 2013 är det möjligt för kommuner och regioner att tillämpa RUR och under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år. Tanken är att överskott ska kunna reserveras i RUR under finansiellt goda tider, då skatteintäkterna ökar ordentligt, för att sedan användas för att täcka hela eller delar av underskott under svagare tider, då skatteintäkterna minskar eller endast måttligt ökar. RUR ska därigenom bidra till att skapa stabilare planeringsförutsättningar för kommuner och regioner. Den bakomliggande tanken är att det rådande konjunkturläget inte ska påverka resurstilldelningen till verksamheterna i alltför hög utsträckning. Behovet av servicen som kommuner och regioner tillhandahåller minskar i regel inte i en lågkonjunktur, utan det kan snarare vara tvärtom för vissa delar av verksamheten. Dessutom framstår det inte som ändamålsenligt att behöva göra tillfälliga nerdragningar i verksamheten som sedan måste byggas upp igen när lågkonjunkturen är över.

Vadstena kommun har beslutat att använda sig av RUR. I enligt med de krav som ställs i kommunallagens 11:e kapitel innehåller de av kommunen framtagna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även hanteringen av RUR.

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer kan en reservering till RUR göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger 1 procent av skatteintäkter samt statsbidrag och utjäm-

ning. Det är i enlighet med lagens lägstanivå. Kommunen har också beslutat att resultatutjämningsreserven får uppgå till högst 10 procent av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer får RUR disponeras så att resultatet inte blir negativt på grund av stagnerande intäkter eller oförutsedd kostnadsutveckling orsakad av lagändringar, utvidgad verksamhet eller liknande omständigheter.

	2022	2021	2020
Ingående värde	21.200	21.200	10.500
Reservering till RUR	16.100	-	10.700
Disponering av RUR	-	-	-
Utgående värde	37.300	21.200	21.200

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Vadstena kommun har tidigare reserverade medel till en resultatutjämningsreserv från 2012 på 10.500 tkr och från 2020 på 10.700 tkr. Av 2022 års resultat avsätts ytterligare 16.100 tkr. Ingen disponering från reserven har skett.

Väsentliga personalförhållanden

Händelser under året

Ny fas i pandemin

Den höga vaccinationstäckningen i kombination med att omikronvarianten orsakade färre fall av allvarlig sjukdom minskade belastningen på vården. Pandemin gick därmed in i en ny fas vilket innebär att de flesta pandemirestriktioner och allmänna råd togs bort i februari 2022. Rådet att stanna hemma och undvika nära kontakt vid Covid-19-symptom finns fortfarande kvar och påverkar fortsatt våra verksamheter i form av höga nivåer av vård av barn (VAB) och sjukfrånvaro.

Kriget i Ukraina

När verksamheter och medarbetare såg en ljusning efter att restriktionerna lyftes i början av februari så kom nästa stora omställning. Ryssland invaderade Ukraina i gryningen den 24 februari 2022. Under året tog Sverige emot cirka 50 000 ukrainska flyktingar. Till Vadstena kom det, genom ett privat initiativ, ganska snart ett 40-tal Ukrainare, främst kvinnor och barn. Det innebär att kommunen snabbt behövde ställa om och skapa en organisation som kunde hantera och ta emot en större mängd flyktingar. Det handlade både om att ordna bostäder och skolgång. Det oroliga omvärldsläget gjorde det tydligt att kommuner och regioner behövde se över och aktualisera sina krigsorganisationer. Osäkerheten kring hur kriget skulle påverka vårt land och våra verksamheter var påtaglig. Till följd av bland annat kriget kämpar Sverige nu med ökade kostnader och en hög inflation vilket bland annat påverkar avtalsrörelsen som drog igång sent hösten 2022 och som sannolikt kommer påverka hela löneöversynsprocessen i kommunen.

Kompetensförsörjning

Svårigheten att hitta rätt arbetskraft är fortsatt en stor utmaning för kommunen. Konkurrens råder om samma yrkesgrupper och i tuffa ekonomiska tider blir det allt tydligare att arbetssökande vet sitt värde vilket ofta leder till risk för upptrappning av bland annat löner. Vadstena kommun har inlett arbetet med att utveckla både chefers och medarbetares förutsättningar för det goda arbetet. Målet är att kommunen ska ses som en attraktiv och unik arbetsgivare i syfte att kunna locka till sig nya medarbetare.

Även om svårigheten att hitta viss arbetskraft lett till att kommunen tvingats hyra in personal inom bland annat socialförvaltningen så har man, det tuffa läget till trots, lyckats rekrytera medarbetare inom vissa specialistområden och också flera erfarna chefer. Ett led i att stärka organisationen är att samverka med andra kommuner. Under 2022 påbörjades lönesamverkan med Mjölby kommun.

Digitalisering

Under 2022 tog Vadstena kommun stora kliv i att digitalisera och förenkla olika typer av personalprocesser, bland annat infördes anställningsguiden. Anställningsguiden är ett system för digitala anställningsavtal med digital signering. Arbetet med att införa ett E-arkiv för personalakter har pågått under hela 2022.

Personalstatistik

Hypergene

Verksamhetsstödet Hypergene har under 2022 börjat implementeras i verksamheten, vilket innebär att statistiken till årsrapporten hämtats från systemet. Statistiken är nu än mer träffsäker än tidigare då den hämtades från personalredovisningssystemet. Att statistiken nu hämtas från ett annat system kan innebära att vissa siffror kan skilja sig från föregående år. Under våren 2023 kommer Hypergene även lanseras för kommunens chefer.

Antal anställda

I december 2022 hade kommunen 561 (555) tillsvidareanställda, vilket motsvarar 529 (518) årsarbetare. Den procentuella fördelningen mellan könen var 83 (85) % kvinnor och 17 (15) % män. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden för en tillsvidareanställd medarbetare var 83,5 (84,2) %.

2022 hade 68 % av de tillsvidareanställda en heltidsanställning vilket är en ökning från föregående år med 3,5 procent. Ökningen kopplas i huvudsak till arbetet med heltidsresan inom socialförvaltningen.

Storleksmässigt har antalet årsarbetare inom gruppen tillsvidareanställda i kultur- och utbildningsförvaltningen ökat medan antalet årsarbetare inom socialförvaltningen minskat något.

Samtliga anställningsformer redovisas separat i statistiken, det beror på att en anställd kan ha flera olika anställningar inom kommunen.

Tillsvidareanställda 2022-2018

	2022	2021	2020
Antal anställda	561	555	508
Förändring antal	+6	+47	+16
Förändring i % (antal anställningar)	1%	9,25%	3,3%

Visstidsanställning - Månadsavlönad

Från föregående år har kommunens månadsanställda visstidsanställningar minskat med 7,5 årsarbeten. Medelåldern för den som innehar en visstidsanställning är 41,3 år. Den största minskningen finns inom Kultur- och utbildning som har minskat med 8,5 årsarbeten. Minskningen av visstidsanställningar inom kultur- och utbildning härleds bland annat till att förvaltningen har en ökning av årsarbetare med tillsvidareanställning.

Visstidsanställda, årsarbetare	2022	2021	2020
Kommunstyrelsen	0,6	0,5	0,75
Kultur- och utbildningsförvaltningen	13,5	21	27,2
Socialförvaltningen	21	20,5	71,2
Samhällsbyggnadsförvaltning	1	0	3
Total	36,1	42	102,2

Timanställda (intermittent anställda)

Antal medarbete som innehar en timanställning i december 2022 uppgår till 222 (225) personer. Kommunen har minskat antalet timanställda medarbetare med 4,3 årsarbetare, inom socialförvaltningen är minskningen 5,3 årsarbeten.

Antalet timanställda i förhållande till arbetade timmar är väldigt hög. De 222 timanställda genererar endast 66,1 årsarbetare. Det ger en genomsnittlig sysselsättningsgrad på 26,4 % för timanställda i kommunen.

Timanställda, årsarbete	2022	2021	2020
Kommunstyrelsen	1,7	1	0
Kultur- och utbildningsförvaltningen	16,2	17,1	10,4
Socialförvaltningen	48,2	53,3	26,7
Samhällsbyggnadsförvaltning	0	0	0
Total	66,1	71,4	37,1

Totalt antal årsarbete för timanställda på respektive förvaltning.

Antal årsarbete i Vadstena kommun 2022-2020	2022				2021				2020			
	Visstid, Aa	Timanställd Aa	Tillsvidareanställd Aa	Årsarb. totalt	Visstid, Aa	Timanställd Aa	Tillsvidareanställd Aa	Årsarb. totalt	Visstid, Aa	Timanställd Aa	Tillsvidareanställd Aa	Årsarb. totalt
Kommunstyrelsen	0,6	1,7	36,2	38,5	0,5	1	38,2	39,7	0,75	0	41,7	42,5
Kultur- och utbildningsförvaltningen	13,5	16,2	171,6	201,3	21	17,1	156,9	195	27,2	10,4	167,9	205,5
Socialförvaltningen	21	48,2	303,3	372,3	20,5	53,3	308	381,8	71,2	26,7	245,9	343,8
Samhällsbyggnadsförvaltning	1	0	18	19	0	0	15	15	3	0	14	17
Total	36,1	66,1	529,1	631,3	42	71,4	518,1	631,5	102,2	37,1	469,5	608,8

Antal årsarbete

Tabellen längst ned på sidan visar antalet årsarbeten i Vadstena kommun beräknat på tillsvidareanställda, visstidsanställda och timanställda medarbetare under 2022. Jämfört med föregående år är skillnaden under en procent.

Åldersstruktur

Medelåldern för tillsvidareanställda medarbetare i Vadstena kommun är 45,1 (45,4) år. Snittet för kvinnor är 45,9 (46) år och för män 41 (44,9) år. Åldersstrukturen visar att vi ökar andel medarbetare inom kategorierna 35-54 och 55+.

Ålder	2022	2021	2020
Anställda -34 år, andel i %	31,8%	39,6%	36,8%
Anställda 35-54 år, andel i %	43,3%	37,7%	40,4%
Anställda +55 år, andel i %	24,9%	22,7%	22,9%

Antal tillsvidareanställda fördelat på ålder.

Personalomsättning

Under 2022 slutade 69 (71) medarbetare sin anställning i kommunen med extern avgångsorsak, det ger en personalomsättningsprocent på 12,3 (12,8).

Inom kommunen har 66 (68) medarbetare bytt till annan tjänst.

Under året har kommunen externrekryterat 48 (28) medarbetare.

	2022	2021	2020
Nya tillsvidareanställda under året, andel (%)	8,6%	5,0%	5,7%
Avgångna tillsvidareanställda under året, andel (%)	12,3%	12,8%	10,6%

Sjukfrånvaro

Tabellerna redovisar kommunens lagstadgade redovisning av sjukfrånvaron. Redovisningen omfattar all sjukfrånvaro (tillsvidareanställda, timanställda och visstidsanställda).

På kommunnivå har den totala sjukfrånvaron ökat marginellt med 0,2 % från föregående år. Sjukfrånvaron hos kvinnor har ökat med 0,7 % och hos män har den minskat med 1,6 %. I åldern 29 år och yngre har sjukfrånvaron minskat med 3,7 %. I gruppen 30–49 minskar sjukfrånvaron marginellt med 0,3 %. Däremot syns en ökning av den totala sjukfrånvaron med 1,7 % i kategorin 50 år och äldre.

Andelen medarbetare med sjukfrånvaro i 60 dagar eller mer har ökat stadigt de senaste tre åren, från föregående år har den ökat med hela 15,1 %.

Sjukfrånvaro %	2022	2021	2020
Kommun	6,9	6,7	6,4
Kvinnor	7,9	7,2	6,9
Män	2,6	4,2	3,9
29 år och yngre	1,8	5,5	5,7
30-49 år	6	6,3	6,1
50 år och äldre	9,2	7,5	6,8
Totalt som varat i 60 dagar eller mer	37,1	22	16,4

Lagstadgad redovisning av sjukfrånvaro utifrån kön och ålder.

Total sjukfrånvaro i procent	2022		2021		2020	
	Total sjukfr.	varav mer än 60 dgr	Total sjukfr.	varav mer än 60 dgr	Total sjukfr.	varav mer än 60 dgr
Kommunstyrelsen	5,5%	37,2%	2,6%	11,2%	5,3%	51,8%
Kultur- och utbildningsförvaltningen	5,9%	21,9%	5,4%	7,3%	4,8%	9,5%
Socialförvaltningen	7,9%	43,7%	8,1%	28,1%	7,7%	15,9%
Samhällsbyggnadsförvaltning	2%	0,5%	1,1%	0%	1,4%	0,0%
Kommunen	6,9%	37,1%	6,7%	21,98%	6,4%	16,4%

Andel personer med 0 sjukdagar dec 2022	2022	2021	2020
Kommunstyrelsen	61,1%	65,8%	76,2%
Kultur- och utbildningsförvaltningen	43,8%	43,7%	50,9%
Socialförvaltningen	44,9%	51,1%	51,9%
Samhällsbyggnadsförvaltning	46,7%	69,2%	66,7%
Kommunen	45,7%	50,4%	54,0%

Kostnader för sjukfrånvaro

Kommunen har haft kostnader för sjukfrånvaron på 5,6 mkr för månadsanställda och för timanställda med 593 tkr under 2022. Motsvarande siffror för 2021 var 4,9 mkr respektive 422 tkr. Kostnaden avser sjukfrånvaro dag 1-14. Staten har tillskjutit medel för del av sjuklönekostnaden under 2022 med 2,8 mkr.

Frisknärvaro

Med nyckeltalet frisknärvaro mäts den andel unika tillsvi-

dareanställda med noll sjukfrånvardagar av totala antalet anställda under de senaste 12 månaderna (r12). En stor del av kommunens medarbetare är friska under ett år, under 2022 hade 45,7 (50,4) % ingen sjukfrånvaro. 45,6 (50,4) % av kvinnorna och 51,8 (59) % av männen hade inte någon sjukfrånvaro under året. Lägst frisknärvaro hade socialförvaltningen med 43,8 (43,7) % och högst hade samhällsbyggnadsförvaltningen med en frisknärvaro på 46,7 (69,2) %.

Semesterlöneskuld

Kommunens semesterlöneskuld ökade under året med 1 mnkr och uppgår nu till 18,7 mnkr.

Medellön

Medellönen för en tillsvidareanställd medarbetare i kommunen är 32 944 (32 201) kronor. Medellön för kvinnor uppgår till 32 704 (31 910) kronor och för män 34 150 (33 874) kronor. Kvinnors medellön utgör 95,8 (94,2) % av männens medellön. Skillnaden i medellön förklaras med att en mycket stor andel kvinnor återfinns i yrkeska-

tegorier med låga utbildningskrav medan männen i hög grad återfinns bland yrken med höga utbildningskrav.

Övertid och mertid

Övertiden och mertiden uppgick under 2022 till totalt 16.578 (19 230) timmar vilket är en minskning med 2.652 timmar från föregående år. Socialförvaltningen hade både mest övertid 4.342 (3.495) timmar som mertid med 10.570 (13.804) timmar.

Arbetsskador och tillbud

Under 2022 rapporterades det totalt in 72 (71) händelser. Främsta orsakerna till anmälningarna var hot och/eller våld och fall i samma nivå (snubbla, halka). Arbetsskadeanmälningarna och tillbuden kommer företrädesvis från socialförvaltningen.

Friskvård

Både aktiveringsgraden och nyttjandegraden för friskvårdsbidrag har minskat under 2022.

Under året var det 484 (513) medarbetare som aktiverade sitt tilldelade bidrag. Andelen medarbetare som valt att nyttja friskvårdsbidraget har minskat med 2,6 % procent från föregående år. De mest köpta tjänsterna under 2022 var massage, styrke- och kondition och vattensporter.

Nyttjande, totalt	2022	2021	2020
Nyttjandegrad (totalt tilldelat)	64,9%	67,5%	65,6%
Aktiveringsgrad	68,8%	72,4%	70,6%

Nyttjandegrad är förhållandet mellan tilldelad summa och nyttjad summa av friskvårdsbidraget.

Aktiveringsgrad är förhållandet mellan antal anställda och antal som nyttjat friskvårdsbidraget.

Översikt dotterbolag	2022			2021			
	Kommunen	Vadstena Fastighets AB	Vadstena Förvaltning AB	Vadstena Turism och Näringsliv AB	Vadstena Fastighets AB	Vadstena Förvaltning AB	Vadstena Turism och Näringsliv AB
Medelantal anställda		16	21	7	17	24	6
Fördelning							
-kvinnor		6	11	5	7	14	4
-män		10	10	2	10	10	2
Antal tillsvidareanställda		17	23	3,5	16	22	3
Åldersfördelning*							
16-29		7	5	1	5	9	1
30-39		4	8	1,5	2	1	1
40-49		2	5	1,5	2	6	1,5
50-59		5	7	3	5	6	2
60-		5	4	0	5	6	0,5
Medelantal anställda fördelat på							
-visstidsanställda		0,7	0,3	2	0,7	3,9	2
-timanställda		0,1	1	1,5	0,3	0	1
-tillsvidareanställda		15,3	19,8	3,5	15,5	22,4	3
Sjukfrånvaro %		5,7	8,3	1,6	3,1	5,6	3,0

* totalt antal anställda

Förväntad utveckling

Effekterna av kommande lågkonjunktur

Effekterna av Rysslands krig mot Ukraina är svåra att överblicka. I prognoserna för Sveriges ekonomi bedöms åren 2023 och 2024 innebära lågkonjunktur med låg tillväxt, hög inflation och höga räntor. Därtill kommer behov av ökade försvarskostnader och befarad elbrist. Omfattande statliga stimulanser till den offentliga sektorn, som under coronapandemin, kan inte förväntas.

För kommunens del innebär lågkonjunkturen att utvecklingen av skatteunderlaget minskar. Den höga inflationen gör att skatteintäkterna urholkas då kostnaderna för befintlig verksamhet ökar kraftigt. De stigande räntenivåerna kommer påverka kommunen märkbart då de kommande årens investeringar ligger på en historiskt hög nivå. Pensionskostnaderna kommer under 2023 och 2024 att öka drastiskt till följd av att pensionerna värdesäkras på en rekordhög inflationsnivå. Beroende på hur arbetslösheten utvecklas kan kostnaderna för försörjningsstöd komma att öka.

Kommunen har ekonomiska reserver i form av en så kallad resultatutjämningsreserv. Det är medel som är avsattna tidigare år för att användas i sämre ekonomiska tider. Baserat på prognoserna för lågkonjunkturen beräknas denna reserv förbrukas de kommande åren. Under 2023 behöver kommunen påbörja en planering för att komma ner till en lägre nettokostnadsnivå under 2024/2025.

Pensioner

Under 2022 tecknades ett nytt pensionsavtal mellan Sveriges kommuner och regioner (SKR) och fackförbunden inom kommunal och regional sektor. Avtalet träder i kraft från den 1 januari 2023 och innebär högre pensionsavsättningar för alla anställda. För vår kommun ökar kostnaden med cirka 3,5 mnkr från 2023. Avtalet syftar till bättre anställningsvillkor och ökad attraktivitet för kommuner och regioner som arbetsgivare.

Organisation

Turism- och näringslivsfrågor överförs från det kommunala bolaget Vadstena Turism och Näringsliv AB till kommunstyrelsen från den 1 januari 2023. Bolaget kommer därefter att avvecklas.

Civilt försvar och krisberedskap

Kommunens arbete med civilt försvar och krisberedskap kommer att öka under de kommande åren till följd av det säkerhetspolitiska läget.

Räddningstjänst

Avtalet med Motala kommun om räddningstjänsten löper ut under 2024. Under 2023 kommer analys och ut-

redning ske av behoven inom verksamheten. Planering för en ny brandstation kommer också att ske.

Nya bostäder

Till viss del har tillskott av nyproducerade bostäder förskjutits från 2022 till kommande år. Till följd av konjunkturbedömningar har några byggprojekt omplanerats. I den mån de genomförs under 2023 förväntas de medföra en ökad befolkning. Tillskapandet av det nya bostadsområdet öster om Tycklingevägen och planeringen för området Norra Kvissberg möjliggör byggnationer av bostäder för flertalet år framöver.

Fortsatt demografiskt tryck

Kommunens höga andel äldre kommer innebära fortsatta utmaningar för att tillgodose behoven av samhällsservice på ett kostnadseffektivt sätt.

Investeringar

Investeringsvolymen har ökat de senaste åren, och de kommande två åren är nivåerna historiskt höga. De är föranledda av renovering av kommunens skolor, nybyggnation av centralkök och idrottshall samt renovering av ishall. Till sommaren 2023 kommer renoveringen av lågstadieskolan Sankt Per slutföras och projektet fortsätter under höstterminen med högstadieskolan Petrus Magni.

Digitalisering

För att klara välfärdsåtagandena krävs digital utveckling i våra verksamheter. Några projekt har påbörjats, men för att nå kostnadseffektiva lösningar bedöms att det krävs samverkan med andra kommuner och även samordning regionalt och nationellt.

Översiktsplan

Under 2023 kommer arbetet med en ny översiktsplan att påbörjas för att antas i kommunfullmäktige 2024. Översiktsplanen har sikte mot år 2040 och är ett viktigt underlag för kommunens utveckling i ett längre perspektiv.

Samverkan

Kommunen har idag en bred samverkan med andra kommuner som fungerar väl. De goda erfarenheterna av dessa samarbeten präglar kommunens uppfattning att det är viktigt att söka ytterligare samverkansområden. Under 2023 kommer bland annat ett samarbete ske med Boxholms kommun kring kostchef samt att utreda möjligheterna till samarbete kring tillverkning av kylda matlådor för hemtjänsten. Samarbete kommer inledas med Ödeshögs kommun kring turismfrågor, där Vadstena kommun är ansvarig även för turismverksamheten i Ödeshögs kommun.

kommun. Inom kommunkoncernen utökas samarbetet kring kommunikationsarbetet i Vadstena Fastighets AB.

Kompetensförsörjning

Rekrytering och att behålla befintlig arbetskraft bedöms som en av det kommande decenniets största frågor för offentlig sektor. Behovet av fler anställda för att klara välfärdsuppdraget kombinerat med brist på arbetskraft gör att det framförallt är en stor matchningsproblematik, men även brist på människor i arbetsför ålder påverkar både den privata och den offentliga arbetsmarknaden.

Nämnder och bolag

Detaljer kring nämndernas och bolagens framtida utveckling presenteras i respektive redovisning på sidorna 59-93.

Del 2 |
FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning

tkr	Not	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
Verksamhetens intäkter	1	148.059	144.662	214.558	209.969
Verksamhetens kostnader	2,3	-612.716	-594.764	-660.676	-634.435
Avskrivningar och nedskrivningar	4	-27.388	-26.807	-42.029	-39.834
Verksamhetens nettokostnader		-492.045	-476.909	-488.147	-464.300
Skatteintäkter	5	406.264	383.456	406.264	383.456
Generella statsbidrag och utjämning	6	108.920	104.931	108.920	104.931
Resultat före finansiella poster		23.139	11.478	27.037	24.087
Finansiella intäkter	7	2.470	3.903	1.018	1.830
Finansiella kostnader	8	-4.163	-3.071	-6.209	-4.529
Årets resultat		21.446	12.310	21.846	21.388

Balansräkning

tkr	Not	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
Immateriella tillgångar	9	4.260	4.231	4.260	4.231
Materiella tillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	507.445	435.521	939.322	862.282
Maskiner och inventarier	11	17.101	14.795	21.968	20.434
Finansiella anläggningstillgångar	12	226.034	230.666	9.979	9.611
Summa anläggningstillgångar		754.840	685.213	975.529	896.558
Bidrag till statlig infrastruktur	13	6.160	6.600	6.160	6.600
Förråd		0	52	0	52
Övriga omsättningstillgångar	14	10.466	8.845	10.466	8.845
Kortfristiga fordringar	15	81.351	59.037	86.986	62.789
Kassa och bank	16	54.244	57.605	57.764	75.283
Summa omsättningstillgångar		146.061	125.539	155.216	146.969
Summa tillgångar		907.061	817.352	1.136.905	1.050.127
Årets resultat		21.446	12.310	21.846	21.388
Resultatutjämningsreserv		37.300	21.200	37.300	21.200
Övrigt eget kapital		440.732	444.522	268.874	263.585
Eget kapital	17	499.478	478.032	328.020	306.173
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	47.239	43.107	47.239	43.107
Andra avsättningar	19	369	536	10.037	7.862
Summa avsättningar		47.608	43.643	57.276	50.969
Långfristiga skulder	20	193.796	172.292	563.296	541.792
Kortfristiga skulder	21	166.179	123.385	188.313	151.193
Summa skulder		359.975	295.677	751.609	692.985
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		907.061	817.532	1.136.905	1.050.127
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter	22	0	0	7.200	7.200
Pensionsförpliktelser ej upptagna bland skulderna eller avsättningarna	23	148.141	154.051	148.141	154.051
Operationell leasing	24	0	0	15.210	14.640
Övriga ansvarsförbindelser		0	0	156	195
Borgensåtagande	25	363.500	363.500	0	0
Summa panter och ansvarsförbindelser		511.641	517.551	170.707	176.086

Kassaflödesanalys

tkr	Not	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		21.446	12.310	21.846	21.388
Justering för av- och nedskrivning		27.165	28.124	41.806	41.431
Justering för övriga					
ej likviditetspåverkande poster	26	286	-1.441	2.628	-6.785
Ökning/minskning (-) pensionsskuld		4.132	4.922	4.132	4.922
Ökning/minskning (-) avsättningar		-167	-50	-167	-50
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		52.862	43.865	70.245	60.906
Ökning (-) /minskning (+) varulager		52	-1	52	-1
Ökning (-) /minskning (+) kortfristiga fordringar		-22.314	-12.395	-24.197	-15.359
Ökning (-) /minskning (+) exploateringsstillgångar		-1.621	-614	-1.621	-614
Ökning (+) /minskning (-) kortfristiga skulder		42.793	8.792	37.121	11.948
Medel från den löpande verksamheten		71.772	39.647	81.600	56.880
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-1.496	-2.023	-1.496	-2.023
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0	0	0	0
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-99.928	-42.031	-118.968	-95.898
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		154	336	209	8.302
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		-379	0	-379	0
Försälj. av finansiella anläggningstillgångar		0	2.220	0	2.220
Återbetalning aktieägartillskott från dotterbolag		5.000	0	0	0
Återbetalning nedsatt aktiekapital		0	675	0	675
Medel från investeringsverksamheten		-96.649	-40.823	-120.634	-86.724
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		30.000	0	30.000	30.000
Nya investeringsbidrag		1.259	408	1.259	408
Upplösning investeringsbidrag		-369	-268	-369	-268
Amortering av långfristig fordran		11	10	11	10
Amortering av skuld		-9.385	-8.201	-9.386	-8.201
Medel från finansieringsverksamheten		21.516	-8.051	21.515	21.949
Årets kassaflöde					
Likvida medel vid årets början		57.605	66.832	75.283	83.178
Likvida medel vid årets slut		54.244	57.605	57.764	75.283
Förändring av likvida medel		-3.361	-9.227	-17.519	-7.895

Notförteckning

tkr	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	13.318	11.697	13.318	11.697
Taxor och avgifter	32.355	32.979	32.355	32.979
Hyror och arrenden	14.320	13.666	78.439	78.887
Bidrag	70.809	69.288	70.809	69.288
Försäljning av verksamhet	11.466	11.414	11.466	11.414
Övriga intäkter	5.791	5.618	8.171	5.704
Summa intäkter	148.059	144.662	214.558	209.970
Varav jämförelsestörande poster:	154	336	154	5.715
- realisationsvinster	154	336	154	5.715
2 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-357.250	-353.514	-372.919	-378.048
Köp av verksamhet	-95.335	-94.274	-95.335	-94.274
Lämnade bidrag	-18.559	-20.404	-18.559	-20.404
Hyses- och fastighetskostnader	-56.874	-58.986	-84.980	-82.106
Övriga kostnader	-84.698	-67.586	-86.492	-69.204
Bolagsskatt	0	0	-2.391	-399
Summa	-612.716	-594.764	-660.676	-644.435
Varav jämförelsestörande poster:	0	0	0	0
- realisationsförlust	0	0	0	0
3 Ersättning till revisorer				
Revisionsuppdrag avseende granskning av årsredovisning och bokföring	-120	-120	-406	-406
Summa	-120	-120	-406	-406
4 Avskrivningar				
Avskrivningar immateriella tillgångar	-1.467	-1.345	-1.467	-1.345
Avskrivningar byggnader	-20.548	-19.780	-38.847	-31.072
Avskrivningar maskiner och inventarier	-5.373	-5.400	-6.715	-7.134
Nedskrivningar				
-byggnader och mark	0	-282	0	-283
-pågående fastighetsarbeten	0	0	0	0
Återförda nedskrivningar				
-aktier och andelar	0	0	0	0
Summa	-27.388	-26.807	-42.029	-39.834
5 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	395.115	373.703	395.115	373.703
Prel/slutavräkning för 2019	2.377	1.230	2.377	1.230
Preliminär slutavräkning för 2020	8.772	8.523	8.772	8.523
Summa	406.264	383.456	406.264	383.456

Notförteckning

tkr	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
6 Generella statsbidrag				
<i>Bidragsintäkter</i>				
Inkomstutjämningsbidrag	73.404	68.076	73.404	68.076
Kostnadsutjämningsbidrag	-3.686	-2.768	-3.686	-2.768
Kommunal fastighetsavgift	18.715	18.219	18.715	18.219
Regleringsbidrag	20.679	22.120	20.679	22.120
Generella statsbidrag	2.449	734	2.449	734
Utjämningsbidrag LSS	-2.641	-1.450	-2.641	-1 450
<i>Bidragsavgifter</i>				
Regleringsavgift	0	0	0	0
Utjämningsavgift LSS	0	0	0	0
Summa	108.920	104.931	108.920	104.931
7 Finansiella intäkter				
Räntor på likvida medel	298	4	445	4
Räntekompensation kommunal borgen	1.599	2.134	0	0
Utdelningar på aktier och andelar	526	201	526	262
Övriga finansiella intäkter	47	1.564	47	1.564
Summa	2.470	3.903	1.018	1.830
8 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-3.016	-1.581	-5.062	-3.039
Ränta på pensionsavsättningar	-1.087	-647	-1.087	-647
Nedskrivning finansiella anläggningstillgångar	0	-786	0	-786
Övriga finansiella kostnader	-60	-57	-60	-57
Summa	-4.163	-3.071	-6.209	-4.529
9 Immateriella tillgångar				
Anskaffningsvärde	19.087	17.591	19.087	17.591
Ackumulerade avskrivningar	-14.827	-13.360	-14.827	-13.360
Bokfört värde	4.260	4.231	4.260	4.231
<i>Avskrivningstider</i>	<i>5 år</i>	<i>5 år</i>	<i>5 år</i>	<i>5 år</i>
Redovisat värde vid årets början	4.231	3.554	4.231	3.554
Årets investeringar	1.496	2.023	1.496	2.023
Redovisat värde av avyttringar och utrangeringar	0	-34	0	-34
Årets avskrivningar	-1.467	-1.312	-1.467	-1.312
Redovisat värde vid årets slut	4.260	4.231	4.260	4.231

Notförteckning

tkr	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	781.296	689.030	1.405.110	1.294.429
Akkumulerade avskrivningar	-273.851	-253.510	-465.788	-432.147
Bokfört värde	507.445	435.521	939.322	862.282
<i>Avskrivningstider</i>	<i>15-75 år</i>	<i>15-75 år</i>	<i>15-200 år</i>	<i>15-200 år</i>
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning.</i>				
Redovisat värde vid årets början	435.521	418.878	862.282	805.650
Årets investeringar	92.266	38.048	110.681	91.555
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	0	-1.369	0	-3.595
Årets avskrivningar	-20.342	-19.754	-33.641	-31.046
Nedskrivningar	0	-282	0	-282
Redovisat värde vid årets slut	507.445	435.521	939.322	862.282
<i>Bokfört restvärde</i>				
Markreserv	100	100	100	100
Verksamhetsfastighet	162.463	143.744	162.463	143.744
Fastigheter för affärsverksamhet	161.367	154.684	161.367	154.684
Publika fastigheter	131.086	115.195	131.086	115.195
Fastigheter för annan verksamhet	14.130	8.453	14.130	8.453
Pågående fastighetsarbeten	37.929	12.975	41.600	26.418
Exploateringsmark	370	370	370	370
Byggnader och mark VFAB	0	0	428.206	413.318
Summa	507.445	435.521	939.322	862.282
Pågående investeringar				
Fasad rådhuset	89	0	89	0
Gång- och cykelväg Vadstena-Motala	3.541	3.428	3.541	3.428
Renovering Mauritzonska fastigheten	0	715	0	715
Renovering simhall	0	1.025	0	1.025
Kök förskolan Gullvivan	178	178	178	178
Skollokalsprojekt	30.274	1.697	30.274	1.697
Diverse exploateringsprojekt	138	2.393	138	2.393
Infart Kronoängen	0	3.483	0	3.483
Detaljplaner	2.597	0	2.597	0
Lekplats Hamnparken	1.038	0	1.038	0
Övrigt	74	56	74	56
Byggnader och mark VFAB	0	0	3.671	13.443
Summa	37.929	12.975	41.600	26.418
<i>Pågående investeringar avskrivs ej.</i>				
Varav anläggningstillgångar för vatten- och avloppsverksamhet				
Ingående anskaffningsvärde	234.942	229.239	234.942	229.239
Årets nyanskaffning	12.910	5.703	12.910	5.703
Utgående anskaffningsvärde	247.852	234.942	247.852	234.942
Ingående ackumulerade avskrivningar	-80.258	-73.434	-80.258	-73.434
Årets avskrivningar	-6.228	-6.824	-6.228	-6.824
Utgående ack. avskrivningar	-86.486	-80.258	-86.486	-80.258
Utgående restvärde	161.366	154.684	161.366	154.684

Anläggningarna sköts av den gemensamma VA-nämnden i Motala kommun men ägs av Vadstena kommun. Nyanskaffningar sker i Motala kommuns regi.

Notförteckning

tkr	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
11 Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	105.221	97.559	138.148	130.155
Akkumulerade avskrivningar	-88.120	-82.764	-116.180	-109.721
Bokfört värde	17.101	14.795	21.968	20.434
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning.</i>				
Redovisat värde vid årets början	14.795	15.637	20.434	22.931
Årets investeringar	7.662	3.747	8.287	3.926
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	0	-123	-55	-223
Årets avskrivningar	-5.356	-4.466	-6 698	-6 200
Redovisat värde vid årets slut	17.101	14.795	21.968	20.434
Bokfört restvärde				
Maskiner	1.535	664	1.535	664
Inventarier	12.737	11.760	12.737	11.760
Fordon*	1.296	1.028	1.296	1.028
Konst	1.533	1.344	1.533	1.344
Maskiner och inventarier VFAB	0	0	4.383	4.721
Maskiner och inventarier Vadstena Förvaltnings AB	0	0	484	807
Maskiner och inventarier Vadstena Turism och näringsliv AB	0	0	0	110
Summa	17.101	14.795	21.968	20.434
* varav fordon motsvarande 950 tkr (1.048 tkr) innehas med finansiella leasingavtal.				
12 Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Aktier och andelar</i>				
Kommentus Gruppen AB	1	1	1	1
Smånet AB	3.150	3.150	3.150	3.150
Stiftelsen Vadstena Slotts möblering	10	10	10	10
Kommuninvest ekonomisk förening	5.775	5.396	5.775	5.396
Vindkraftsandelar i Häckenäs II	348	348	348	348
Östsvenska Yrkeshögskolan AB	50	50	50	50
Inera AB	42	42	42	42
Kommunassurans Syd försäkrings AB	494	494	494	494
Complus AB (VFAB)	0	0	5	5
HBV (VFAB)	0	0	40	40
Uppskjuten skatt (VFAB)	0	0	0	0
Vadstena Stadshus AB	215.500	220.500	0	0
Summa aktier och andelar	225.370	229.991	9.915	9.536
<i>Långfristiga fordringar</i>				
Vadstena gymn.- och idrottsförening	37	43	37	43
HC Wettren	37	42	37	42
Nästa års amortering	-10	-10	-10	-10
Långfristig fordran koncernföretag	600	600	0	0
Summa långfristiga fordringar	664	675	64	75
Redovisat värde vid årets slut	226.034	230.666	9.979	9.611

Notförteckning

tkr	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
13 Bidrag till statlig infrastruktur				
<i>Förfart Vadstena</i>				
Ingående beslutat bidrag	6.600	7.040	6.600	7.040
Årets bidrag till statlig infrastruktur	-440	-440	-440	-440
Återstående beslutat bidrag	6.160	6.600	6.160	6.600
<i>Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år från och med 2012.</i>				
14 Övriga omsättningstillgångar				
Industrimark	4.267	4.259	4.267	4.259
Tomtmark	6.199	4.586	6.199	4.586
Redovisat värde vid årets slut	10.466	8.845	10.466	8.845
15 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	7.151	8.979	7.812	8.396
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	49.139	31.742	49.835	32.567
Upplupna intäkter (fordran VA-kollektivet)	1.647	0	1.647	
Upplupen skattefordran	0	0	2.857	2.701
Statsbidragsfordringar	370	7	370	7
Fordran fastighetsavgift	15.696	13.915	15.696	13.915
Mervärdesskatt	7.121	4.097	7.121	4.097
Nästa års amortering	10	10	10	10
Övriga fordringar	216	288	1.638	1.096
Redovisat värde vid årets slut	81.351	59.037	86.986	62.789
16 Kassa och bank				
Bank	54.244	57.605	57.764	75.283
Summa	54.244	57.605	57.764	75.283
<i>Koncernen har en checkkredit hos Vadstena Sparbank på 15 miljoner kronor som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället och ingår ej i beloppet ovan.</i>				
17 Eget kapital				
Ingående eget kapital vid årets början	478.032	465.722	306.174	284.785
- varav avsatt till resultatutjämningsreserv	37.300	21.200	37.300	21.200
Årets resultat	21.446	12.310	21.846	21.388
Eget kapital vid periodens slut	499.478	478.032	328.020	306.173
<i>Kommunfullmäktige har beslutat om avsättning till resultatutjämningsreserv. 2013 avsattes 10,5 miljoner kronor av 2012 års resultat och 2021 avsattes 10,7 miljoner kronor av 2020 års resultat och 2023 avsattes 16,1 miljoner av 2022 års resultat.</i>				
18 Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser				
<i>Specifikation - avsatt till pensioner</i>				
Förmånsbestämd ålderspension	37.072	33.837	37.072	33.837
Livränta	944	855	944	855
Summa pensioner	38.016	34.692	38.016	34.692
Löneskatt	9.223	8.415	9.223	8.415
Summa avsatt till pensioner	47.239	43.107	47.239	43.107

Notförteckning

tkr	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
18				
forts. Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser				
Antal visstidsförordnanden	0	0	0	0
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	43.107	38.185	43.107	38.185
varav löneskatt	8.395	7.435	8.395	7.435
Nya förpliktelser under året	4.725	5.229	4.725	5.229
varav				
Nyintjänad pension	3.553	4.491	3.553	4.491
Ränte- och basbeloppsuppräknningar	873	521	873	521
Pension för efterlevande	3	243	3	243
Livränta	0	0	0	0
Övrig post	296	-26	296	-26
Årets utbetalningar	-1.401	-1.267	-1.401	-1.267
Förändring av löneskatt	808	960	808	960
Summa avsatt till pensioner	47.239	43.107	47.239	43.107
Aktualiseringsgrad, procent	98,0	98,0	98,0	98,0
Andra avsättningar				
Avgångsvederlag anställda				
Redovisat värde vid årets början	536	586	536	586
Nya avsättningar	369	536	369	536
lanspraktagna avsättningar	-586	-586	-586	-586
Utg. avsättning avgångsvederlag	369	536	369	536
<i>Avser avgångsunderlag för anställda som slutat i kommunen.</i>				
19				
Uppskjutna skatter				
Uppskjutna skatter	0	0	9.668	7.326
Summa andra avsättningar	369	536	10.037	7.862
20				
Långfristiga skulder				
Lån i bank och kreditinstitut	188.670	167.471	558.170	536.971
Leasingskuld	254	838	254	838
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag	6.594	5.335	6.594	5.335
Ack. upplösning av investeringsbidrag	-1.722	-1.352	-1.722	-1.352
Återstående antal år (vägt snitt)	15	16	15	16
Summa	193.796	172.292	563.296	541.792

Investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.

Notförteckning

tkr	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
21 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	48.325	25.700	56.422	42.421
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd del inklusive löneskatt	15.063	13.966	15.063	13.966
Semester- och övertidsskuld	18.671	17.674	18.671	17.674
Förutbetalda intäkter (Skuld till taxekollektivet VA)	0	70	0	70
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	43.835	23.575	56.166	34.662
Kommande års amortering lån	9.061	8.496	9.061	8.496
Arbetsgivaravgifter	6.160	5.980	6.160	5.980
Anställdas skatter	5.195	5.057	5.195	5.057
Mervärdesskatt	803	516	803	516
Förutbetalda skatteintäkter	0	4.098	0	4.098
Övriga kortfristiga skulder	19.066	18.254	20.772	18.253
Summa kortfristiga skulder	166.179	123.385	188.313	151.193
22 Ställda panter				
Vadstena Fastighets AB	0	0	7.200	7.200
23 Pensionsförpliktelser ej upptagna bland skulder eller avsättningar				
Ingående ansvarsförbindelser varav löneskatt	154.051 30.076	161.669 31.563	154.051 30.076	161.669 31.563
Aktualisering	0	0	0	0
Ränteuppräknig	868	907	868	907
Basbeloppsuppräknig	2.758	1.370	2.758	1.370
Bromsen	0	0	0	0
Tillförd förtroendevald pension	0	0	0	0
Övrig post	-219	-1.140	-219	-1.140
Ändrat livlängdsantagande i RIPS	0	4.033	0	4.033
Försäkring IPR	0	-3.071	0	-3.071
Årets utbetalningar	-8.163	-8.230	-8.163	-8.230
Summa pensionsförpliktelser	149.295	155.538	149.295	155.538
Förändring av löneskatt	-1.154	-1.487	-1.154	-1.487
Utgående ansvarsförbindelser	148.141	154.051	148.141	154.051
<i>Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper, se sid 56.</i>				
24 Framtida leasingkostnader				
Leasingavtal bilar, operationell leasing				
-inom ett år	0	0	0	0
-senare än ett år	0	0	15.210	14.640
Summa leasingkostnader	0	0	15.210	14.640

Leasing understigande tre år betraktas som operationell leasing.

Notförteckning

tkr	Kommunen 2022	Kommunen 2021	Koncernen 2022	Koncernen 2021
25 Borgensåtaganden <i>Kommunägda företag</i> Vadstena Fastighets AB	363.500	363.500	0	0
Summa borgensåtaganden	363.500	363.500	0	0
Borgensåtaganden				
Vadstena kommun har i januari 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande förbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskom-				
mun lånat av Kommuninvest i Sverige AB; dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid uppskattning av den finansiella effekten av Vadstens ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse; kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540.357.097.316 kr och totala tillgångar till 537.006.752.858 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 601.464.307 kr (0,111 %) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 602.932.832 kr (0,112 %)				
26 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Skattekostnader	0	0	2.342	323
Realisationsvinst	-154	-1.881	-154	-7.548
Realisationsförlust	0	0	0	0
Upplösning statlig infrastruktur	440	440	440	440
Summa ej likviditetspåverkande poster	286	-1.441	2.628	-6.785

Driftredovisning

tkr	Budget 2022	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Utfall 2022	Budget avvikelse	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Netto 2021
Kommunfullmäktige	-1.030	0	-869	-869	161	0	-790	-790
Kommunstyrelse	-56.554	26.085	-82.333	-56.248	306	24.038	-80.852	-56.814
Valnämnd	-445	250	-656	-406	39	0	-7	-7
Överförmyndarnämnd	-980	0	-762	-762	218	0	-722	-722
Kommunrevision	-802	38	-841	-802	0	6	-780	-775
Samhälls- byggnadsnämnd	-23.056	8.140	-31.005	-22.865	191	10.449	-29.691	-19.242
Kultur- och utbildningsnämnd	-186.148	28.504	-213.839	-185.335	813	26.978	-209.352	-182.375
Socialnämnd	-210.790	77.236	-288.612	-211.376	-586	75.156	-273.364	-198.208
VA-verksamhet	0	21.391	-21.391	0	0	20.233	-20.233	0
Summa nämnder och styrelse	-479.805	161.644	-640.308	-478.664	1.141	156.859	-615.792	-458.933
Finansförvaltning	489.538	534.786	-34.676	500.110	10.572	509.169	-37.927	471.243
Summa driftredovisning	9.733	696.430	-674.984	21.446	11.713	666.028	-653.718	12.310

Budgetjusteringar

tkr	Beslutad budget i kommunfullmäktige	Justeringar	Budget 2022
Kommunfullmäktige	-1.030	0	-1.030
Kommunstyrelse	-60.012	3.458	-56.554
Valnämnd	-445	0	-445
Överförmyndarnämnd	-980	0	-980
Kommunrevision	-802	0	-802
Samhälls- byggnadsnämnd	-20.225	-2.831	-23.056
Kultur- och utbildningsnämnd	-183.323	-2.825	-186.148
Socialnämnd	-201.152	-9.638	-210.790
Summa nämnder och styrelse	-467.969	-11.836	-479.805
Finansförvaltning	477.702	11.836	489.538 *
Budgeterat resultat	9.733	0	9.733

* I beslutad budget finansförvaltning ingår 2.250 tkr reservering Migrationsverket

Budgetjusteringar avser organisatoriska förändringar, kompensation för löneökningar och kapitalkostnader löpande under budgetåret.

Investeringsredovisning

tkr					
Nämnd/styrelse	Utgifter	Inkomster	Netto	Budget	Avvikelse
Kommunstyrelse	-60.647	0	-60.647	-146.706	86.059
Samhällsbyggnadsnämnd	-24.507	1.695	-22.812	-52.208	29.396
Kultur- och utbildningsnämnd	-1.833	0	-1.833	-7.405	5.572
Socialnämnd	-5.391	0	-5.391	-11.210	5.819
VA-nämnd	-12.910	0	-12.910	-9.200	-3.710
Summa	-105.288	1.695	-103.594	-226.729	123.135

Avslutade investeringsprojekt

tkr Nämnd	Budget 2022	Förbrukat 2022	Total budget	Förbrukat totalt	Kvar av totalbudget
Kommunstyrelse					
IT-infrastrukturnät (bredband)	5.081	4.739	5.081	4.739	342
Gemensamma datasystem	1.119	108	1.119	108	1.011
Ofördelat nämndprojekt	913	62	913	62	851
Bilar	846	506	846	506	340
Ny extern webbplats	360	360	1.360	1.034	326
Fastighetsköp Ranunkeln 5	0	52	0	52	-52
Samhällsbyggnadsnämnd					
Brygga hamnarmen inklusive båtmack	2.812	2.698	2.812	2.698	114
Gatusanering	2.560	2.445	2.560	2.445	115
Säkerhetshöjande åtgärder					
Slottsgatan/Rådhusstorget	1.200	815	1.200	815	385
Lastmaskin gatuverksamhet	1.050	1.050	1.050	1.050	0
Gång och cykelväg Kungsvalla-Drottning- marken	1.000	582	1.000	582	418
Belysning gator, gång- och cykelvägar	737	714	737	714	23
Rådhusstorget	296	124	17.123	17.123	0
Sopvals	200	0	450	615	-165
Möblering stadsmiljö	172	221	172	221	-49
Lekplatser	100	57	100	57	43
Säkerhetshöjande åtgärd övergångsställe Hovsvägen	1.000	684	1.000	684	316
Kultur- och utbildningsnämnd					
Ofördelat nämndprojekt	2.560	0	2.560	0	2.560
Dalsgården ombyggnation	850	986	850	986	-136
Inventarier	295	639	295	639	-344
Utemiljö förskola	200	0	200	0	200
Utställningsmontrar	100	38	100	38	62
Hyllor biblioteket	100	0	100	0	100
Socialnämnd					
Inventarier	2.581	1.507	2.581	1.507	1.074
Bilar	2.512	258	2.512	258	2.254
Tekniska hjälpmedel	1.341	591	1.341	591	750
VA-nämnd					
VA-anläggningar	9.200	12.910	9.200	12.910	-3.710
Summa	39.185	32.146	57.262	50.434	6.828

Pågående investeringsprojekt

Nämnd	Budget 2022	Förbrukat 2022	Total budget	Förbrukat totalt	Kvar av totalbudget
Kommunstyrelse					
Renovering skollokaler, nybyggnad centralkök	92.753	28.645	**236.500	30261	206.239
Fritids- och friluftsjprojekt (ishallsrenovering och ny sporthall).	Ingår ovan	16.845	**41.700	16.845	24.855
Övriga fastighetsåtgärder	12.764	964	12.764	964	11.800
Renovering Mauritzonska fastigheten och Skomakarstugorna	11.788	5.137	11.788	5.852	5.936
Renovering simhall	9.309	2.690	11.080	6.201	4.879
Markinköp	7.000	0	7.000	0	7.000
Fasad Rådhuset	1.987	77	2.000	89	1.911
Renoveringar fastighet					
Apotekstomten	1.487	0	1.487	0	1.487
Beslutsstödsystem	799	462	1.000	663	337
Tak Apotekshuset	500	0	500	0	500
Samhällsbyggnadsnämnd					
Exploatering diverse områden	14.290	3.511	***14.290	3.511	10.779
Gång- och cykelväg till Motala	6.072	0	9.500	3.428	6.072
Genomfarten	5.529	2.892	6.644	3.075	3.569
Infart Kronoängen	5.133	4.778	**9.300	8.195	1.105
Lekplats övre hamnparken	2.500	1.037	2.500	1.037	1.463
Birgittastranden	1.906	0	1.906	15	1.891
Gatubelysning i Hov	1.500	0	1.500	0	1.500
Starby industriområde	1.473	0	1.500	26	1.474
Parkeringar	978	404	1.209	735	474
Digitalisering Planverksamhet	800	666	*1.000	666	334
Digitalisering Miljöverksamhet	600	0	*1.000	0	1.000
Trädåterplantering	300	134	300	134	166
Kultur- och utbildningsnämnd					
Inventarier Skolprojekt.	3.000	141	3.000	141	2.859
Inventarier Kulturskola skolprojekt	300	30	300	30	270
Socialnämnd					
E-hälsa	4.776	3.034	***6.276	3.034	3.242
Summa	187.544	71.447	386.044	84.902	301.142

Som pågående projekt definieras projekt som inte är avslutade vid utgången av räkenskapsåret och fortsätter kommande år. Årligen återkommande investeringsprojekt, ex. gatusanering, inventarier, datasystem m.m. räknas som avslutade i ovanstående uppställning.

Av de ej utnyttjade investeringsmedlen överförs merparten till 2023.

* Beslutad budget 2022-2023

** Beslutad budget 2022-2024

*** Beslutad budget 2022-2025

Särredovisning VA-verksamhet

Resultaträkning VA-verksamhet

tkr	2022	2021
Verksamhetens intäkter	21.391	20.233
Verksamhetens kostnader	-13.855	-12.028
Avskrivningar	-6.227	-6.824
Verksamhetens nettokostnader	1.309	1.381
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-1.309	-1.381
Årets resultat	0	0

Balansräkning VA-verksamhet

tkr	2022	2021
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	161.366	154.684
Summa anläggningstillgångar	161.366	154.684
Omsättningstillgångar	1.647	0
Kortfristiga fordringar	0	70
Summa omsättningstillgångar	0	70
Summa tillgångar	163.014	154.754
Långfristiga skulder	161.366	154.684
Kortfristiga skulder		
Skuld till taxekollektivet	0	70
Kortfristiga skulder	1.647	0
Summa kortfristiga skulder	0	70
Summa skulder	163.014	154.754

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (2018:597) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) vilket bl.a. innebär att:

- Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontantmetoden med undantag för eventuella retroaktiva löner enligt löneavtal.
- Värdering av kortfristiga placeringar har skett enligt principen om det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. Jämförelsestörande poster särredovisas i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och av större belopp. Som jämförelsestörande betraktas bland annat realisationsvinster och realisationsförluster.

Ändrade redovisningsprinciper

Från 2019 bokförs och redovisas VA-verksamheten, som bedrivs i gemensam nämnd med Motala kommun, i kommunens räkenskaper. VA-verksamheten särredovisas för resultaträkningen och för balansräkningen i den mån uppgifter finns tillgängliga i den gemensamma nämnden.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 *Intäkter*.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod enligt RKR R2 *Intäkter*.

Effekter av Coronapandemin

Statlig kostnadsersättning för att förhindra smittspridning inom hälso- och sjukvård och omsorgen om äldre och funktionsnedsatta, samt kostnadsersättning för höga sjuklönekostnader har tagits upp som verksamhetens intäkter.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas månaden efter inköp/färdigställande.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 33, 40, 50, 75 år. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden. Omprövning av nyttjandeperiod sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt, vilket inte har skett under 2022. Viss vägledning om avskrivningstider fås av RKR:s idéskrift om avskrivningar.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, d.v.s. lika stora nominella belopp varje år.

Lånekostnader

Vadstena kommun tillämpar huvudmetoden enligt rekommendation RKR R7 *Finansiella tillgångar och finansiella skulder*. Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till. Lånekostnader inräknas inte i tillgångens anskaffningsvärde.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångarna avsedda för stadigvarande bruk och innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ½ prisbasbelopp (24.150 år 2022) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar.

Leasing

Enligt RKR R5 *Redovisning av hyres-/leasingavtal* ska leasingavtal klassificeras som finansiella om de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Tillgång-

ar i avtal som är klassificerade som finansiell leasing ska redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Tillgångarnas värde skrivs av med samma modell och avskrivningstid som om de varit köpta. Betalda leasingavgifter redovisas som amortering och ränta. Framtida minimileaseavgifter beräknas utifrån uppgifter från leasegivaren och anges som en förpliktelse inom linjen. Leasingavtal avseende fordon inköpta under 2020 och framåt klassificeras som finansiell leasing.

Exploateringstillgångar

Exploateringstillgångar redovisas som omsättningstillgång.

Avsättningar

Enligt rekommendation *RKR R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser*, ska en avsättning redovisas i balansräkningen när

- a) en kommun har en befintlig förpliktelse som en följd av en eller flera inträffade händelser,
- b) det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt
- c) en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS22. Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Den pensionsskuld som intjänats fr.o.m. 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Beräkningarna har utförts av KPA. Den årliga förändringen av pensionsskulden redovisas bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Den finansiella delen av pensionsskuldökningen redovisas som en finansiell kostnad. Den avgiftsbestämda ålderspensionen (tidigare benämnd individuella delen), inklusive löneskatt, är kostnadsförd och redovisas som en kortfristig skuld då utbetalningen sker i mars året efter. Pensionsåtaganden inklusive löneskatt som uppkommit före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse.

Vadstena Fastighets AB har försäkrat hela sitt pensionsåtagande.

Finansiella placeringar avseende pensionsmedel

Enligt rekommendation *RKR R10 Pensioner* ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om pensionsförpliktelser och pensionsmedelsförvaltningen. Finansiella placeringar avseende pensionsmedel ska redovisas. Om pensionsmedel inte finns ska detta anges. Vadstena kommun har inga sådana placeringar. Kommunen tillämpar s.k. återlåning för hela pensionsförpliktelsen.

Pensioner förtroendevalda

Enligt rekommendation *RKR R10 Pensioner* ska utfästelser om särskild avtalspension redovisas på balansräkningens skuldsida, i allmänhet som avsättning enligt kriterierna i 6 kap. 11 § KRL, annars som skuld. Pensionsförpliktelse till förtroendevalda enligt pensionsreglemente där utbetalning påbörjats ska redovisas som avsättning oavsett när intjänandet skett. Detsamma gäller förpliktelse där man har grund att anta att utbetalning kommer att ske. KPA har beräknat framtida pensionsåtaganden och detta har tillförts kommunens pensionsavsättning och ansvarsförbindelse.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta en sammanställd redovisning. I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag där kommunen har minst 100 procents inflytande i. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden. Inom koncernen finns verksamheter som bedrivs i företagsform och som kommunen har ett betydande inflytande i.

Ägarandelen i Smånet AB är 25 procent, men bolaget tas inte med i den sammanställda redovisningen då effekten på kommunkoncernens ekonomi inte uppgår till väsentliga belopp.

Den sammanställda redovisningen baseras på kommunens och dotterföretagens balans- och resultaträkningar. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapital som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Med proportionell konsolidering menas att om dotterföretagen inte är ägda till 100 procent tas endast ägd andel av räkenskaperna med i redovisningen. Elimineringar har i allt väsentligt gjorts för interna mellanhanden mellan kommunen och respektive företag. Eventuella periodiseringsdifferenser korrigeras.

Interna redovisningsprinciper

Kapitaltjänstkostnader

Kapitaltjänstkostnaden utgörs av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångarnas ursprungliga nettoanskaffningsvärde och är linjär, d.v.s. lika stort belopp varje år under nyttjandetiden. Intern ränta beräknas på tillgångarnas bokförda värden. Räntesatsen 2022 var 1,0 procent (1,25 procent 2021).

Personalomkostnadspålägg

I samband med bokföring av lön kostnadsförs personalomkostnader (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt). Under 2022 har kalkylerat personalomkostnadspålägg varit 39,25 procent (40,15 procent 2021) enligt rekommendation från Sveriges Kommuner och Regioner.

Del 3 |

NÄMNDERNAS REDOVISNING

Kommunfullmäktige

Ekonomi

I år liksom tidigare år uppvisar kommunfullmäktige lägre kostnader än budgeterat. Anledningen är att inga extra möten har behövt hållas och inga oförutsedda kostnader har uppstått.

Verksamhet

Kommunfullmäktige hade åtta sammanträden under året, varav ett möte enbart var relaterat till det allmänna valet. Till skillnad från föregående år kunde samtliga möten genomföras på plats med samtliga ledamöter närvarande.

Nationaldagen firades återigen traditionsenligt, bl a med framföranden av kulturskolans elever och sånggruppen Vadstena Vocalis. Traditionen upprätthölls också genom att svenska flaggor delades ut och att nya svenska medborgare hälsades välkomna.

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	2020
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-869	-790	-706
varav personalkostnader	-563	-452	-397
varav kapitalkostnader	0	0	0
Nettokostnader	-869	-790	-706
Budget	-1.030	-1.021	-1.009
Budgetavvikelse	161	231	303

Framtid

Under 2023 kommer det finnas tekniska förutsättningar att webbsända kommunfullmäktiges sammanträden om kommunfullmäktige så beslutar.

Under 2023 kommer ledamöterna att få utbildning inom flera områden för att få bättre förutsättningar att klara sitt uppdrag som förtroendevald. Som ett led i detta kommer tjänstepersoner från kommunens förvaltningar att informera om sina verksamheter. Detta genomfördes även under 2021 och 2022 och var ett uppskattat inslag som kan fortsätta även kommande år.

Mandatfördelning 2022-2026

Moderaterna	11
Socialdemokraterna	8
Konsensus	8
Sverigedemokraterna	3
Vänsterpartiet	2
Centerpartiet	1
Miljöpartiet	1
Kristdemokraterna	1
Totalt	35

Mandatfördelning 2018-2022

Moderaterna	8
Socialdemokraterna	8
Konsensus	8
Centerpartiet	3
Sverigedemokraterna	3
Vänsterpartiet	2
Miljöpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Totalt	35

Överförmyndarnämnd

Ekonomi

Överförmyndarnämnden visar på ett positivt överskott på 0,2 mnkr. Utfallet för arvoden och övriga kostnader är lägre än budgeterat. Främst är det ersättningar till godmän där kommunen går in som betalningsföreläggare samt kostnader för köp av juridiskt biträde som avviker positivt mot budget.

Verksamhet

Från och med 2015 ingår Vadstena kommun i en gemensam överförmyndarnämnd med Mjölby, Motala och Ödeshögs kommuner. Nämnden administreras av Motala kommun där också kansliet är placerat.

Antal aktiva ärenden för Vadstena har varit relativt konstant de senaste åren, ca 95 till 105 ärenden per år. Under 2022 har Vadstena haft 111 aktiva ärenden, vilket är en

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	2020
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-762	-722	-686
varav kapitalkostnader	-	-	-
varav personalkostnader	-8	-8	-6
Nettokostnader	-762	-722	-686
Budget	-980	-973	-955
Budgetavvikelse	218	251	269

liten ökning. 2021 kom inga ensamkommande flyktingbarn till Vadstena, men under 2022 har ett ensamkommande flyktingbarn tagits emot.

Framtiden

Arbetet i den gemensamma nämnden upplevs som mycket positivt och från den 1 januari 2023 utökas nämnden med Boxholms kommun.

Valnämnd

Ekonomi

Valnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 39 tkr för verksamhetsåret 2022.

Årets budgetöverskott beror främst på högre statsbidrag än budgeterat. Det större bidraget har täckt ökade kostnader för personal och hyror. Ökningarna förklaras av att förtidsröstningen genomförts i externt förhyrd lokal och att särskilda röstmottagare har anställts för denna mottagning. Flytten av förtidsröstningen till mer lämpliga lokaler har gjort att ordinarie personal med annan huvuduppgift inte har haft möjlighet att även sköta mottagningen av förtidsrösterna

Verksamhet

Valnämnden ansvarar för de allmänna valen, val till Europaparlamentet samt folkomröstningar. Under 2022 har val till riksdag, region- och kommunfullmäktige genomförts. Valdeltagandet uppgick till 86,7%, vilket är något lägre än valet 2018 (87,3%). Förtidsröstningen uppgick till 50,8% av de röstande.

Förtidsröstningen erbjöds vid årets val på ett ställe, Godtemplargården, från den 24/8 fram till valdagen. Förtidsröstning med begränsat tillträde har genomförts på tre ställen. Ambulerande röstmottagare har besökt röstande som inte haft möjlighet att ta sig till förtidsröstningslokal. På valdagen erbjöd kommunen röstning i fem vallokaler och en förtidsröstningslokal.

Valet har samordnats av en timanställd valsamordnare

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	2020
Intäkter	250	0	0
Kostnader	-656	-7	-4
varav personalkostnader	-593	-4	-3
varav kapitalkostnader	0	0	0
Nettokostnader	-406	-7	-4
Budget	-445	-5	-5
Budgetavvikelse	39	-2	1

som tillsammans med valnämnden och drygt 50 röstmottagare arbetat med förtidsröstningen och röstningen i vallokalerna

Verksamheten har fungerat bra, trots att Valmyndighetens nya valdatasystem Valid inte varit fulländat, samt att Valmyndighetens telefonmottagning av röstresultaten på valnatten kunde fungerat bättre. I Vadstena upplevde vi inte de långa köerna vid röstmottagningen som en del kommuner gjorde p.g.a. ändrade regler hur valsedlarna ska placeras för att skydda valhemligheten.

Framtiden

Europaparlamentsvalet 2024 äger rum i Europeiska unionen den 6–9 juni 2024 för att välja 705 ledamöter till Europaparlamentet för mandatperioden 2024–2029. Varje medlemsstat bestämmer själv under vilken eller vilka av dessa dagar valet ska genomföras; i de flesta medlemsstater äger valet rum söndagen den 9 juni.

Nämndens organisation och budget för detta val kommer troligen inte avvika så mycket från verksamheten 2022.

Kommunstyrelse

Ekonomi

Kommunstyrelsen redovisar en positiv avvikelse på 0,3 mnkr mot budget, vilket främst beror på högre intäkter för bredbandsanslutningar och lägre kostnader för fastighetsförvaltning.

Utfallet för intäkterna ligger på en högre nivå än budget. Detta beror på fler bredbandsanslutningar än budgeterat, högre intäkter till följd av samarbete med Boxholms kommun kring kostchef samt ökade hyresintäkter. Personalkostnaderna avviker positivt mot budget, främst beroende på att det under året varit flera tillfälliga vakanser samt att bemanning till viss del fått ske med inhyrd personal. Övriga kostnader avviker negativt jämfört med budget avseende försäkrings-, licens och juridikkostnader. Även kostnader för IT-utrustning och inhyrd personal överstiger budgeten.

Kostenhetens kostnader ligger 0,4 mnkr lägre än budgeterat, vilket kommit socialnämnden och kultur- och utbildningsnämnden till del genom att motsvarande belopp minskat årets debiterade måltidskostnader. Den positiva avvikelsen har uppnåtts genom bättre resursutnyttjande av personal.

Jämfört med föregående år har intäkterna ökat avseende hyresintäkter och samarbete kring kostchef samt olika statsbidrag. Personalkostnaderna har minskat från 2021 dels beroende på att bemanningenheten överflyttats till socialnämnden och dels på att inhyrd personal använts vid vakans. Utfallet för övriga kostnader ligger högre avseende IT-utrustning samt, försäkrings-, licens och juridikkostnader.

Verksamhet

Kommunstyrelsen leder, samordnar och följer upp kommunens verksamhet och ekonomi och har också enligt lag uppsiktsplikt över verksamhet som bedrivs i kommunens bolag. Kommunstyrelsens verksamheter fördelas inom följande avdelningar: ekonomi, HR, kost samt hållbarhet- och utredning.

Kommunens krisledning och kriskommunikation har letts och samordnats från kommunstyrelsens förvaltning under coronapandemin. Just när bedömningen gjordes att vi kunde avveckla detta arbete fick vi istället öppna upp det igen med anledning av kriget i Ukraina. Ett arbete inleddes med att förbereda mottagande av ukrainska flyktingar och avtal tecknades med Migrationsverket om att tillförsäkra 30 boendeplatser. Vid årsskiftet var fortfarande 23 platser besatta.

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	2020
Intäkter	26.085	24.038	24.380
Kostnader	-82.333	-80.852	-78.510
varav personalkostnader	-25.078	-27.560	-30.254
varav kapitalkostnader	-7.476	-7.234	-6.971
Nettokostnader	-56.248	-56.814	-54.130
Budget	-56.554	-57.588	-54.595
Budgetavvikelse	306	774	465
Nettoinvesteringar	-60.647	-16.119	-15.115

2022 var ett valår och internt i kommunstyrelsens förvaltning genomfördes en rejäl översyn av samtliga nämnders reglementen, kommunkoncernens organisation, styr- och ledningssystem och arvodesregler. Företrädare för kommunens samtliga åtta partier deltog i detta arbete, vilket medförde att beslut i dessa frågor togs i samband med junisamträdet och var således klart inför valet i september.

”Verksamhetsfokuserad styrning och ledning – hållbar styrmodell för Vadstena kommun” har som ambition att förenkla och förtydliga styrningen och ledningen av kommunens verksamheter. Det görs genom att sätta fokus på grunduppdraget – på de kommunala verksamheterna – och genom att lyfta fram den lokala politiken genom uppdrag från kommunfullmäktige. Samtidigt för styrmodellen samman två viktiga styrfilosofier – hållbar utveckling (genom Agenda 2030) och tillitsbaserad styrning och ledning. På detta sätt blir även hållbarhetsfrågorna en del av verksamheten.

Uppföljning av prioriterade områden och uppdrag kommer att ske genom nationella nycketal och redovisas i kommunens styrsystem Hypergene, som kommer att implementeras i kommunens verksamheter under 2023.

För att att förenkla och tydliggöra samt att sätta näringslivsfrågorna i ett större fokus beslutade kommunfullmäktige även att lägga ner kommunens näringslivs- och turistbolag och istället införliva detta arbete direkt under kommunstyrelsen. Samtliga anställda följer med i denna verksamhetsövergång. Detta sker från den 1 januari 2023.

Kommunens stora investering i skollokaler, kök, sport- och ishall har påbörjats under 2022. Ishallen stod klar under hösten och renoveringen av Sankt Perskolan påbörjades i augusti. Skoleleverna flyttade in i Birgittaskolans tillfälliga lokaler på Birgittaområdet.

Som organisation arbetar kommunen hela tiden med att uppfattas som en attraktiv arbetsgivare av såväl potentiella medarbetare som redan anställd personal. Vadstena kommun behöver kontinuerligt både vässa sitt erbjudande

dande och marknadsföra fördelarna med att arbeta i en liten organisation. Det råder matchningsproblematik på arbetsmarknaden och det är allt svårare att rekrytera personal inom vård och omsorg. För att sätta ett tydligare fokus på detta, flyttade under året bemanningsenheten från kommunstyrelsens förvaltning till Socialförvaltningen. Under året bildades även en gemensam löneenhet med Mjölby kommun, som innebär att Mjölby hanterar Vadstenas anställdas löner och svarar för system kring lön och personalhantering.

Bredbandsutbyggnaden i staden men framför allt på landsbygden har fortsatt och med de insatser som beräknas ske de kommande tre åren kommer de nationella målen att nås i god tid. Detta möjliggör ett boende i Vadstena kommun på de moderna villkor som har vuxit fram under, och till stor del på grund av, pandemin. Post- och telestyrelsen har beviljat kommunen 4 mnkr i bidrag för bredbandsinfrastruktur på landsbygden.

Under det gångna året har flera byggprojekt försenats vilket har lett till att befolkningstillväxten mattades av under året.

Framtiden

Minskande intäkter och ökande utgifter är en framtidsprognos som är gemensam för såväl kommuner som regioner i Sverige, och Vadstena är tyvärr inget undantag. Detta beror till stor del på att andelen arbetsföra personer i befolkningen minskar, vilket både ökar konkurrensen om arbetskraft och minskar skattebasen. För att klara utmaningarna behöver Vadstena kommun därför arbeta både smart och systematiskt med att hela tiden söka nya sätt att arbeta mer effektivt. Till detta är tillitsbaserad styrning och ledning en viktig nyckel, då mer frihet för professionerna både ökar möjligheterna till att styra det egna arbetet och till vardagsinnovation – att hitta nya metoder, nya produkter eller tjänster – för att underlätta i arbetsvardagen

Med bibehållet kärnuppdrag för kommuner, det vill säga vård, skola, omsorg samt myndighetsutövning, men minskade resurser – såväl monetära som personella – krävs nytänkande och nyorganisering. I denna utmaning kan varje enskild kommun inte stå ensam, utan samverkan och samarbete kommer att vara en mycket viktig, kanske till och med avgörande, faktor för att lyckas med att upprätthålla välfärdstjänsterna på lokal nivå. Vi fort-

sätter därför arbetet med att se över möjligheterna till samverkan på olika sätt, exempelvis genom turismsamarbete med Ödeshögs kommun, gemensam kostchef och utveckling av kyld mat med Boxholms kommun samt vattendistribution med Motala och Mjölby kommuner. Även mellan kommunen och bolagen ska vi verka för en bättre samordning.

Mål och uppföljning

De nämndspecifika målen syftar till att bidra till att nå Vadstena kommuns tre strategiska mål för mandatperioden 2018-2022 – Växande Vadstena, Attraktiva Vadstena samt Hållbara Vadstena. Varje nämndspecifikt mål ska uppnås genom ett eller ett flertal åtaganden, vilka definieras i förvaltningarnas verksamhetsplaner. I dessa anges även de indikatorer som används för att mäta eller bedöma måluppfyllelsen.

Kommunstyrelsens mål:

Växande Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Vadstena kommun ska utvecklas med en långsiktigt hållbar ekonomi, för att klara kommande investeringsbehov.	Genomfört Ja/Nej	Utreda behov av och möjliga placeringsalternativ för ett nytt äldreboende	✘	Utredning pågår, men är inte avrapporterad eller avslutad.
	Genomfört Ja/Nej	Utreda samverkansmöjligheter med Mjölby kommun kring fjärrvärme och dricksvatten.	✘	Utredning är påbörjad, men har förskjutits i tid i väntan på ett avgörande i en rättstvist avseende fjärrvärmeverket i Vadstena kommun.
Hållbara Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Vadstenas kommuns hållbarhetsarbete ska anpassas till FN:s globala hållbarhetsmål samt de nationella miljömålen.	Koldioxid-ekvivalenter i drivmedel ska minska	Fossilfritt 2030 samt Rena resan	■	Kommunen har kunnat minska det totala antalet fordon under året samt ökat andelen rena elfordon. Däremot har ingen mätning gjorts för att säkerställa att mängden koldioxidekvivalenter minskat, eller för den delen ökat.
	Minska matens klimatpåverkan	Upphandling av livsmedel	✓	Vadstena kommun har, tillsammans med flera mindre kommuner i länet, genomfört en livsmedelsupphandling som innebär färre lastbilstransporter och en större andel närproducerade livsmedel. Matens klimatpåverkan bedöms därmed ha minskat under 2022.
Vadstena kommun ska söka samverkan där så är möjligt.	Påbörjat ja/nej	Utreda utökade samverkansmöjligheter inom kostområdet	✘	Kommunstyrelsen har fattat beslut om en avsiktsförklaring med Boxholms kommun kring samverkan om kylda matlådor, med tillverkning i Vadstena, samt en gemensam kostorganisation. Ytterligare två kommuner är intresserade av att underteckna samma avsiktsförklaring.

Kommunstyrelsens mål:

Attraktiva Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Vadstena kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare där människor trivs och utvecklas.	Genomfört Ja/nej	Utveckla nya lönekriterier i samverkan med fackliga organisationer	✓	Ett förslag till nya lönekriterier har utarbetats och antagits
		Chefsutveckling	✓	Chefsutbildning inom kommunikativt ledarskap har genomförts under hösten 2022.
Vadstena kommun ska styras, ledas och organiseras på ett resurseffektivt sätt.	Beslutat Ja/nej	Utreda politiska organisationsformer samt arvodesregler av förtroendevalda för nästkommande mandatperiod.	✓	Politiska organisationsformer samt arvodesregler beslutades av kommunfullmäktige i juni 2022
		Utbeta ett förslag till ny styrkedja för kommunen	✓	Nytt styrsystem, politisk ärendeberegningsprocess samt nya reglementen för samtliga nämnder beslutades av kommunfullmäktige i juni 2022.

Ekö

Samhällsbyggnadsnämnd

Ekonomi

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 0,2 mnkr, överskottet hänför sig främst till vakant tjänst inom plan- och bygglovsavdelningen.

Intäkterna har under 2022 varit lägre än budgeterat, främst beroende på lägre intäkter inom plan- och bygglovsverksamheten där man haft färre uppdrag inom fysisk planering samt inom verksamheten för miljö och hälsa där färre inspektioner genomförts.

Tjänster inom gata- och parkavdelningen som tidigare köpts in utfördes under 2022 med egen personal. Förvaltningens totala kostnader för egen personal och tidigare inköpta tjänster ligger lägre än budgeterat till följd av vakant tjänst inom plan- och bygglovsavdelningen. Överskottet mot budget dämpas dock av att andra kostnader, främst elkostnader har ett högre utfall än budgeterat

Jämfört med föregående år har samhällsbyggnadsnämndens nettokostnader ökat med 3,6 mnkr, i det ingår tillförda medel för landsbygdsutveckling 1,2 milj kr samt kostnad för löneöversyn 0,2 mnkr. Personalkostnaderna har ökat från 2021 beroende på att verksamhet utförts av egen personal istället för att köpas in.

Verksamhet

Samhällsbyggnadsnämndens övergripande uppdrag är att möjliggöra en växande befolkning, bidra till en hållbar samhällsutveckling samt skapa trygga och attraktiva miljöer för våra medborgare, företagare och besökare. Nämnden ansvarar bland annat för detaljplanering, mark- och exploateringsfrågor, bygglov, byggnadsinspektion, tillsyn inom miljö, hälsoskydd och livsmedel samt förvaltning av offentlig mark. Samhällsbyggnadsnämnden är tillika trafiknämnd.

De nämndspecifika målen för mandatperiod 2018-2022 har fokuserat på att i snabb takt möjliggöra nya bostäder och genom investeringar i den offentliga miljön skapa attraktiva, trygga och tillgängliga miljöer. För myndighetsutövningen ska kompetensen inom avdelningarnas myndighetsutövning vidmakthållas och utvecklas för en snabb, rättsäker och korrekt handläggning.

Under året har plan- och bygglovavdelningen genomfört det digitala lyft som beskrevs i digitaliseringsstrategin som antogs 2021. Investeringen omfattar system för såväl plan- som bygglovsidan. Det innebär att kommunen

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	2020
Intäkter	8.140	10.449	14.633
Kostnader	-31.005	-29.691	-32.362
varav personalkostnader	-12.860	-10.850	-10.406
varav kapitalkostnader	-6.404	-5.302	-4.814
Nettokostnader	-22.865	-19.242	-17.729
Budget	-23.056	-20.712	-20.269
Budgetavvikelse	191	1.470	2.540
Nettoinvesteringar	-22.812	-23.236	-18.569

Utfall 2022 påverkas av tomtförsäljning 1.550 tkr vilket är bokfört som en kostnad och intäkt. Motsvarande belopp för bokslut 2021 är 3.361 tkr och för bokslut 2020 7.266 tkr. Nettoutfallet påverkas inte av detta.

nu kan leverera digitala detaljplaner till nationella geodataplattformen, vilket inträdde som krav i plan- och bygglagen i januari 2022. Systemet kommer också att användas som verktyg för att skapa en digital översiktsplan. Inom bygglovsverksamheten innebär satsningen nya e-tjänster för lov- och anmälningsärenden på vår webbplats, där man efter inloggning med BankID kan göra sin ansökan och följa sitt ärende genom processens gång.

Slutbesked har utfärdats för ca 15 färdigställda bostäder under 2022, vilket är en markant minskning från föregående år. Däremot har bygglov och startbesked beviljats för 91 bostadsenheter (80 bostadsrättslägenheter och 11 enbostadshus), bland annat HSB:s produktion vid Vätterns strand och Vibo gårds produktion i området öster om Tycklingevägen.

Plan- och bygglovavdelningen har under året arbetat med detaljplanen för Norra Kvissberg. Planen möjliggör för ca 150-200 nya bostäder, samt särskilt boende för socialförvaltningens behov. Projektet har på grund av vakanser drivits med hjälp av konsult. Tidplanen har försenats till följd av utredningsarbete och resursbrist på konsultsidan, men förväntas kunna antas under 2023. Övriga planarbeten (Klosterängen 5, Kalkbrottet 1 samt Tegelbruket 1:1, samtliga bostadsprojekt) har beviljade planbesked men avvaktar byggherrens projektplanering. Ett detaljplane-förslag för verksamhetsområde söder om Kungs Starby industriområde har arbetats fram och är förberett för antagande. Vidare har projektplan för kommande översiktsplanarbete tagits fram och det inledande arbetet med framtagande av underlagsmaterial igångsatts.

Totalt sett kan en tillbakagång ses vad gäller antalet inkomna ärenden hos plan- och bygglovsavdelningen under 2022 jämfört med föregående år. Under 2022 har 88

lovärenden (118 år 2021), 32 anmälningsärenden (55 år 2021) samt 5 strandskyddsärenden (6 år 2021) inkommit. Vad gäller förhandsbesked på landsbygden, minskar dessa från 8 ärenden under 2021 till 4 ärenden under 2022.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har genomfört ett 20-tal dialoger med byggaktörer, framför allt med fokus på området öster om Tycklingevägen, för markanvisning under våren 2023. Vidare har mark- och exploateringsavdelningen tecknat markanvisningsavtal med byggherre för del av fastigheten Birgitta 5, som planeras att tillsammans med fastigheten Klosterängen 5 bebyggas med totalt ett 30-tal bostäder.

Alla tomter inom Södra Drottningmarken är nu reserverade eller sålda, vilket kan vara en bidragande orsak till att intresset för kommunala tomter för villor har minskat något under hösten 2022. Trots detta finns 170 intressenter i kommunens tomtkö.

Mark- och exploateringsavdelningen har under året utfört följande investeringsprojekt i syfte att öka tryggheten och trafiksäkerheten för oskyddade trafikanter i Vadstena tätort:

- Nybyggnad gångfartsområde i korsningen Slottsgatan-Järnvägsgatan i anslutning till Rådhusstorget, ny beläggning av smågatsten samt ny cykelparkering.
- Nybyggnad gång- och cykelväg från Södra vägen till Kungsvalla och vidare till Drottningmarken.
- Nybyggnad gång- och cykelväg längs Borgmästaregatan mellan Hovsvägen och Skänningegatan.
- Nybyggnad av falluckor (som utlöses vid hastighetsöverträdelser) vid övergångsställe Hovsvägen-Borgmästaregatan.
- Ny rondell i korsningen Margaretavägen-Skänningegatan, samt nya övergångspassager och ny belysning.
- Ombyggnad korsningen Järnvägsgatan-Södra vägen, samt nya passager för gång- och cykel samt ny belysning.
- Färdigställande av infartsvägen från Ödeshögsvägen till industriområdet Kronoängen.
- Ny belysning Magnus Erikssons väg med ny kabel, fundament, stolpar och armaturer.

Tre av de listade projekten - gång och cykelväg Södra vägen-Kungsvalla-Drottningmarken, falluckor Hovsvägen samt korsningen Södra vägen-Järnvägsgatan - är medfinansierade av Trafikverket med 50% av den totala byggkostnaden.

I Borghamn har en ny turistparkering anlagts i anslutning till hamnområdet och infartsvägen till hamnområdet har rustats upp. En ny upplagsplats för ris och trädgårdsavfall har anordnats vid befintlig återvinningsstation.

I Vadstena hamn har äldre befintlig brygga längs lilla hamnpiren ersatts med nytt virke, ny belysning, eluttag och vatten. Båtmacken har totalrenoverats med nya tankar för bensen och diesel, spillzoner, nya sugledningar och ny betalstation. I hamnparken och längs strandpromenaden har 20 nya träd planterats, som ersättning för tidigare fällda träd.

Energi och klimatrådgivningen, som utförs i samverkan med Mjölby, Ödeshög och Boxholms kommuner, har varit i kontakt med ca 55 privatpersoner (besök/samtal) och 8 företag/föreningar i Vadstena kommun. Vid två tillfällen har föreläsningar anordnats i Vadstena på temat solceller och energi, med sammanlagt ca 50 deltagare. Information om tips och råd inför en solcellsinstallation har uppdaterats och presenteras på webb och i folder. Vidare har två digitala föreläsningar om elbilar och laddinfrastruktur genomförts.

Miljöavdelningen har under 2022 inom den planerade tillsynen utfört 28 inspektioner av miljöfarlig verksamhet (62 år 2021), 17 inspektioner inom hälsoskydd (43 år 2021) och 68 livsmedelskontroller (70 år 2021). Avloppsinventeringen omfattade 74 fastigheter med enskilda avlopp (75 år 2021). Livsmedelsinspektören har deltagit i ett länsomfattande projekt med fokus på provtagning av mjukglass. Mätning av bakgrundsstrålning har efter krav från länsstyrelsen påbörjats i maj 2022 och ska fortsättningsvis ske var 7:e månad.

Under året har miljöavdelningen hanterat flera tillsynsärenden där förorenad mark har påträffats. Detta har tagit tid och resurser från den ordinarie planerade tillsynen. Vidare har avdelningen haft en vakant tjänst under hösten, vilket också avspeglas i antal tillsyner. Den till synes stora minskningen av antalet utförda kontroller jämfört med 2021 beror dock till största del på att extraresurser tillsattes under en period 2021.

Länsstyrelsen har under hösten 2022 utfört revision på kommunens myndighetsutövning inom miljöbalksområdet. Länsstyrelsen bedömer att den planerade tillsynen sker på ett tillfredsställande sätt och att verksamheter som bör ha regelbunden tillsyn får det. Däremot anser Länsstyrelsen att kostnadstäckningsgraden för miljöavdelningens tillsynsverksamhet är för låg.

Framtid

Inom plan- och bygglovavdelningen kommer arbete med igångsatta detaljplanarbeten att fortgå under kommande år. Under 2023 intensifieras arbetet med ny kommunövergripande översiktsplan, för att möjliggöra ett antagande i kommunfullmäktige 2024. Översiktsplanen har

sikte mot år 2040 och kommer att vara ett viktigt underlag för förvaltningens och kommunens arbete i ett längre perspektiv. Inom den närmaste 3-årsperioden ser förvaltningen att utveckling av Birgittaområdet och hamnområdet söder om slottet kommer att medföra nya detaljplaner och markanvisningar. Ytterligare planarbeten kan tillkomma genom uppdrag av samhällsbyggnadsnämnden eller beviljade planbesked. Vidare har förvaltningen fortsatt fokus på den löpande ärendehantering för att bibehålla en effektiv och rättssäker handläggning.

I takt med att detaljplaner för bostäder och verksamheter blir antagna har mark- och exploateringsavdelningen ansvar för att med entreprenör bygga nödvändig infrastruktur, som gata, belysning och markavvattnings. Under kommande år är genomförande av detaljplanen öster om Tycklingevägen i fokus. Parallellt ska avdelningen genom markanvisningar fördela nya tomter till byggherrar. Ny infrastrukturutbyggnad kommer under åren framöver också att bli aktuellt i pågående nya detaljplaner. Efterfrågan på bostäder har varit hög i Vadstena under mandatperioden, men en avmattning på grund av rådande nedgång i konjunkturen kan påverka utbyggnadstakten framöver.

Under 2023-2025 fortsätter påbörjade arbeten med säkra trafikmiljöer, bland annat cykelvägar, belysning och gatukorsningar. Flera av projekten har statlig medfinansiering. Avdelningen har likaså fortsatt fokus på kostnads-effektiv belysning, skötsel och underhåll av parker och gator samt återplantering av träd. Insatser för att minska klimatförändringens effekter, energieffektivisera samt öka den biologiska mångfalden kommer att vara i fokus och en självklar del i planeringen av löpande drift och investeringsprojekt.

Inom miljöavdelningens myndighetsutövning kommer förändringar att ske inom livsmedelskontrollen på grund av EU-förordning, vilket innebär en ny riskklassning av verksamheter och krav på efterdebitering från 1 januari 2024.

Nytt från 2022 är den nationella tillsynsstrategin som ska gälla i tre år. Den nationella tillsynsstrategin har tagits fram som ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn för samtliga tillsynsmyndigheter i landet. Strategin innehåller sju fokusområden med effektmål för tillsynsområden inom avfall, förorenade områden, hälsoskydd, kemikalietillsyn, miljöfarlig verksamhet, naturtillsyn samt vattenverksamhet. Strategin är framtagen i samverkan mellan Naturvårdsverket, Havs- och vattenmyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen, Socialstyrelsen, Energi-myndigheten samt Svenska kraftnät. Strategin är därför en väsentlig del i tillsynsplaneringen under kommande år inom miljöbalkstillsynen. Miljöavdelningen planerar att utföra de tillsynsaktiviteter som förväntas av strategin inom den återkommande och planerade tillsynen.

För att uppnå Sveriges miljömål om giftfri miljö till år 2050 krävs att miljöavdelningen förstärker tillsynen inom detta område. I Vadstena kommun finns det i dagsläget 35 riskklassade områden utifrån bransch och förväntad föroreningsnivå.

Miljöavdelningen har under 2022 påbörjat ett digitaliseringsarbete, vilket kommer att fortsätta under 2023. Arbetet innebär bland annat ett uppgraderat ärendesystem och införande av e-tjänster inom området.

Samhällsbyggnadsnämndens mål

Nämndernas åtagande och indikatorer

Nämndens åtaganden utgår från kommunens övergripande strategiska mål och verksamhetsplanen anger förvaltningens förslag för att uppfylla de nämndspecifika målen.

Växande Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Vadstena kommun har god planberedskap för attraktiva boenden i olika upplåtelseformer.	Antal nya möjliga bostäder i antagna detaljplaner	Nya bostäder möjliggörs genom detaljplanering	✓	Mål för 2022 är ca 300-450 möjliga byggrätter i befintlig detaljplan vilket är uppfyllt.
	Antagen detaljplan år 2024	Ny kommunövergripande översiktplan	✓	Mål för 2022 är att utredningsarbete är påbörjat, vilket har skett under hösten.
Vadstena kommun attraherar nya byggherrar att etablera sig i Vadstena kommun.	Antagen detaljplan år 2024	Detaljplan Birgittaområdet		Mål är antagen plan 2024
	Antagen detaljplan år 2023	Detaljplan Klosterängen 5		Mål är antagen plan 2023
	Genomförda markanvisningar år 2022-2023	Arbeta aktivt med markanvisningar i antagna detaljplaner	✗	Mål 2022 är fördelning av tomter inom detaljplan öster om Tycklingevägen. Arbete med planerade markanvisningar pågår för genomförande under början av året 2023.
	Genomfört år 2022	Bygga infrastruktur för genomförande av detaljplan öster om Tycklingevägen, etapp 1	✓	Byggnation av infrastruktur klar. Byggherren har begärt förlängning av markanvisningen.
	Genomfört år 2024	Bygga infrastruktur för genomförande av detaljplan öster om Tycklingevägen, etapp 2		Mål för 2024. Projektering pågår och byggnation av infrastruktur planeras till vintern/våren 2023.
	Antagen detaljplan år 2022	Detaljplan för verksamhetsområde Kungs Starby		Arbetet är vilande på grund av ekonomiska prioriteringar. Detaljplaneförslag är framtaget för antagande.
	Genomfört år 2023	Bygga infrastruktur för genomförande av verksamhetsområde Kungs Starby		Se ovan

Växande Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
		<p>Detaljplan för ny Räddningsstation</p> <p>Detaljplan för ny vårdcentral</p>	✘	<p>Mål för 2022 är att planarbete pågår. Har ej kunnat påbörjas på grund av svårighet att finna lämplig placering.</p> <p>Målet utgår då Region Östergötland har presenterat ett förslag som rymms inom befintlig detaljplan.</p>

Samhällsbyggnadsnämndens mål

Attraktiva Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Vadstena kommun har trygga och attraktiva offentliga miljöer som bidrar till ökad tillgänglighet för medborgare och besökare.	Genomfört	Säkerhetshöjande åtgärder i korsning Slottsgatan/Rådhusstorget	✓	Målet är uppfyllt
	Genomfört	Ny lekpark i Övre hamnparken	✗	Har ej kunnat genomföras under 2022 i avvaktan på Länsstyrelsens beslut om arkeologiska åtgärder
	Förslag beslutat i samhällsbyggnadsnämnden	Upprustning av Birgittatränden	✗	Förslag har redovisats i nämnden, men ej beslutats
	Genomfört	Korsningen Skänningegatan/Birgittas väg	✓	Målet är uppfyllt
	Genomfört	Gatubelysning i Hov		Trafikverket har beslutat att nuvarande belysning kan vara kvar i 3 år
	Genomfört	GC-väg Södra vägen-Kungsvalla-Drottningmarken	✓	Målet är uppfyllt
	Genomfört	GC-väg Borgmästaregatan inkl åtgärder i korsningen Hovsvägen/Borgmästaregatan	✓	Målet är uppfyllt
	Genomfört	Ombyggnad säkerhetshöjande åtgärder korsningen Tuledet	✓	Målet är uppfyllt
	Genomfört	Ny infart Kronoängen	✓	Målet är uppfyllt
	25 000 kvm	Utföra arbete enligt beläggningsplan	✓	Målet är uppfyllt
	50 belysningspunkter	Utföra byte av belysning enligt belysningsplan	✓	Målet är uppfyllt
	Renovering av lilla hamnarmens brygga	Renovering av bryggor	✓	Målet är uppfyllt
	Genomfört	Turistparkering	✓	Målet är uppfyllt
	20 återplanterade träd	Återplantering av nedtagna träd	✓	Målet är uppfyllt

Samhällsbyggnadsnämndens mål

Hållbara Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet bidrar till en långsiktigt hållbar miljö.	Inventering utförd	Avloppsinventering	✓	Målet 50 adresspunkter är uppfyllt
	Kontrollera att lagstiftning följs på bassängbad	Tillsyn på bassängbad	✓	Målet att inspektera 3 bassängbad är uppfyllt
	Tillsyna enligt projekt och operativa mål	Arbeta för säkra livsmedel	✓	Målet att genomföra minst 5 provtagningar är uppfyllt
	Identifiera förorenade områden	Arbeta för att minska markföroreningar	✗	Arbetet pågår. Handlingsplan för riskklassade områden planeras att antas under våren 2023
Myndighetsutövningen präglas av korrekt, rättsäker och effektiv handläggning.	Erfarenhetsutbyte med andra kommuner och nätverk	Vidmakthålla och utveckla kompetensen inom myndighetsutövningen	✓	Målet minst 5 tillfällen/medarbetare är uppfyllt
	Delta i utbildning/informationstillfällen inom respektive ansvarsområden		✓	Målet att minst 12 medarbetare har deltagit förväntas uppfyllas
	85% av alla lovärenden beslutas inom 6 veckor från det att kompletta handlingar har kommit in	Handläggningstider för bygglovärenden	✓	Målet är uppfyllt
	Digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen	Genomfört	✓	Målet är uppfyllt

Kultur- och utbildningsnämnd

Ekonomi

Kultur- och utbildningsnämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på 0,8 mnkr. Lägre kostnader för elevhälsa och vuxenutbildning samt ökade interkommunala ersättningar för grundskolor bidrar mest till budgetavvikelsen. Inom vuxenutbildningen blev kostnaderna för köpta utbildningsplatser lägre medan intäkterna för sålda utbildningsplatser inom grundskoleverksamheten blev högre än budgeterat. Elevhälsan hade vakanser under året, vilket ledde till en avvikelse på 0,6 mnkr. Inom kulturområdet finns en positiv avvikelse med 0,4 mnkr som beror på högre projektintäkter och mer elevavgifter än budgeterat.

Bland de verksamheter som redovisar en negativ avvikelse mot budget finns arbetsmarknadsenheten och fritidsverksamheten. Under året har arbetsmarknadsenheten omorganiserats, vilket medfört högre kostnader på 1,0 mnkr. Avvikelsen avser mestadels engångskostnader. För fritidsverksamheten påverkades intäkterna negativt med 0,3 mnkr, till följd av fritidsanläggningar som haft minskat öppethållande under längre tid av året än planerat. Kostnaderna för elevers resor ökade med 0,2 mnkr mer än budgeterat under andra halvåret på grund av bränsleprisernas kraftiga ökning.

Jämfört med föregående år har kultur- och utbildningsnämndens nettokostnader ökat med 3 mnkr. Högre intäkter om 1,5 mnkr härrör sig främst från grundskolornas sålda utbildningsplatser och från högre avgiftsintäkter. Personalkostnaderna inom grundskola och fritidshem blev 4 mnkr högre än 2021 då elevantalet har ökat såväl inom skolans verksamhet som inom fritidshemsverksamheten, samtidigt som även statsbidraget blev högre, vilket möjliggjort ett något högre personalantal. Övriga kostnader har ökat med 2 mnkr jämfört med 2021 och överskred skolornas budget med ca 1 mnkr då förvaltningen gjort ett större inköp för utbyte av personaldatorer. Ingen större kostnadsökning har skett inom förskolornas verksamhet eller inom kulturområdet. Arbetsmarknadsenhetens kostnader har däremot ökat med 1 mnkr jämfört med 2021 års nivå, detta till följd av den omorganisation som genomfördes under det andra halvåret som resulterat i VIA (vuxenstudier, integration och arbetsmarknad) Vadstena.

Verksamhet

Kultur- och utbildningsförvaltningens verksamheter har en viktig roll i kommunens arbete med att skapa ett att-

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	2020
Intäkter	28.504	26.978	28.233
Kostnader	-213.839	-209.352	-212.948
varav personalkostnader	-108.783	-107.097	-113.960
varav kapitalkostnader	-7.187	-7.792	-8.465
Nettokostnader	-185.335	-182.374	-184.715
Budget	-186.149	-184.545	-184.613
Budgetavvikelse	814	2.171	-102
Nettoinvesteringar	-1.833	-588	-661

raktivt och växande Vadstena. Nämndens uppdrag är att bidra till en växande befolkning genom att skapa trygga, utvecklande miljöer i förskola och grundskola samt erbjuda kommunens invånare tillgång till en värdefull fritid och ett rikt kulturliv med ett brett utbud. Kultur- och utbildningsnämnden omfattar verksamhetsområdena; arbetsmarknad, fritid, kultur, utbildning och integration.

Förskola

I kommunen finns tre förskolor i kommunal regi samt tre förskolor som bedrivs som föräldrakooperativ. Den kommunala förskolan har en hög andel behöriga förskollärare jämfört med rikssnittet. Kommunen har även en hög andel utbildade barnskötare. Totalt förfogar kommunen över sexton egna avdelningar och samtliga barn tas emot inom lagstadgad tid.

Att arbeta för ”Trygga välmående barn med lust att lära” har under året genomsyrat förskolans arbete, med fokus på det pedagogiska ledarskapet i barngruppen och arbetet med pedagogiska lärmiljöer. Förskolan har även under året arbetat med ”pedagogisk miljö i tanke och handling” med inriktning på att den pedagogiska miljön i förskolan ska vara innehållsrik och inbjudande. Det ska finnas plats för lek och kreativitet. Samtidigt ska den stärka barnens nyfikenhet att utforska och erövra nya kunskaper. Under 2022 har förskolan även arbetat med språkfrämjande aktiviteter, något som kommer fortsätta utvecklas genom att skapa barnbibliotek på varje enhet. Samarbetet med biblioteket har utvecklats genom projektet ”bokbryggans bibliotek”. Bokbryggan är ett språkfrämjande arbete för att öka barns intresse för böcker och läsning. Vad gäller förskolans måluppfyllelse visar vårdnadshavarenkäterna att 98 % av vårdnadshavarna känner sig trygga med förskolan och 94 % kan rekommendera andra att låta sina barn gå i Vadstena kommuns förskolor.

Fritidshem

Kommunen bedriver egen fritidshemsverksamhet samt ger bidrag till fyra enskilda huvudmän. Av de som arbetar som lärare i fritidshem i Vadstenas kommunala verksam-

het har 50 % en lärarlegitimation med behörighet för att undervisa. Enligt Skolverkets senaste statistik från 2020 är motsvarande siffra 39,7 % på ett nationellt plan. Andelen behöriga lärare är högre i den kommunala verksamheten. Under 2022 har fritidshemmen befunnit sig i tillfälliga lokaler under tiden som Sankt Pers skola renoveras. Vår trivselenkät 2022 visar att 97 % av vårdnadshavarna är nöjda med fritidshemmets verksamhet som helhet och 95 % med personalens förhållningssätt till barnen. Även trivselen är hög och når 98 %.

Annan pedagogisk verksamhet

Som ett alternativ till den lagstadgade förskolan kan en kommun erbjuda annan pedagogisk verksamhet. Sedan september månad 2019 erbjuder Vadstena kommun omsorg på annan tid då förskola och fritidshem inte erbjuds. Verksamheten behöver inte vara knuten till en förskola utan kan bedrivas som en mer självständig verksamhet. Under 2022 har verksamheten haft få inskrivna barn i verksamheten.

Grundskola

Läsåret 2021/22 hade motsvarande 95 procent av lärarna i grundskolan i Vadstena kommun lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne. Det innebär att kommunen har den högsta lärarbehörigheten i hela landet.

Genomsnittsbetygen i årskurs nio var 2022 något lägre än året innan, 225 poäng jämfört med 236 poäng föregående år. Detta resultat fick till följd att något färre elever i årskurs nio fick behörighet till ett yrkesprogram på gymnasiet än året innan, 83 % jämfört med 88,5 % 2021 och att antal elever som nådde alla kunskapskraven minskade från 76,1 % till 74,1 %.

I årskurs sex uppnådde 74,2 % av eleverna alla kunskapskraven, vilket är en minskning med 1,4 procentenheter jämfört med föregående år. Skillnaden mellan pojkar och flickor har successivt minskat under den senaste femårsperioden. Sett till hela grundskolan upplever 87 % av eleverna att de trivs i skolan och 84 % att de är trygga och 88 % är nöjda med sin skolgång. Arbetet med barns och elevers psykiska mående har fortsatt under 2022 då vi kan se att ohälsotalen fortsätter vara höga både lokalt och nationellt. För att motverka den psykiska ohälsan i skolan har elevhälsan förstärkts för att kunna möta behoven bättre samt arbeta mer förebyggande. Vad gäller elevantal pekar prognoserna mot att grundskolan organiseras i tre parallella framöver med undantag från någon enstaka årskurs vilket utgör en stabil grund för kostnadsberäkningar framöver.

Gymnasium

Vadstena kommun köper all sin gymnasieverksamhet, främst från andra kommuner i regionen inom det regionala samverkansavtalet. Eleverna har utöver samverkansavtalet möjlighet att söka andra utbildningar i hela landet genom det fria skolvalet. Med anledning av det höga kostnadsläget för gymnasieutbildningar är frågan om gymnasieskolornas överdimensionering fortsatt aktuell både regionalt och nationellt. Vadstena kommun har ett samverkansavtal med Motala kommun för elever som inte har slutfört sin grundskoleutbildning. Kommunen har enligt det kommunala aktivitetsavsvaret (KAA), skyldighet att informera sig om alla individer upp till 20 år som inte har någon sysselsättning.

Grund- och gymnasiesärskola

Verksamheten inom grund- och gymnasiesärskolan sker genom samverkansavtal med Motala kommun.

Vuxenutbildning

Vadstena kommun har ingen egen vuxenutbildning. Alla former av kommunal vuxenutbildning bedrivs i samarbete med kommunerna i länet och med Region Östergötland. Utbildningsutbudet är till stor del behovsstyrt, men krav på ännu större matchning mot arbetsmarknadens behov förväntas bli nödvändigt i framtiden. Utbildningssatsningar som görs idag påverkas i hög grad av beslut tagna av riksdag och regering. Sedan augusti 2022 har Vadstena en egen studie- och yrkesvägledare. Vi kan se att det framöver kommer vara en del individer som behöver yrkesväxla för att kunna stanna kvar på arbetsmarknaden. Konkurrenten att komma in på universitet och högskola är fortsatt stor. Antalet elever som bör få sina kunskaper validerade är stor och regionalt pågår ett utvecklingsarbete för att möta valideringsbehovet.

Arbetsmarknad

Från och med 1 november 2022 ombildades Arbetsmarknadsenheten i Vadstena till en ny organisation kallad VIA Vadstena, där ingår vuxenutbildningen, integration och arbetsmarknad och även kommunens förstegsverksamhet. Försteget är en verksamhet som tagits över från socialförvaltningen och är avsedd för de individer som står allra längst från arbetsmarknaden. VIA Vadstena är en samlad verksamhet för en gemensam målgrupp med syfte att stärka individen och minska hinder för att komma ut i egen försörjning genom arbete eller studier.

Under 2022 har Vadstena gjort ett omtag när det gäller arbetet med lokala jobbspår som är en del av ett fördjupat samarbete med Arbetsförmedlingen. Dessa jobbspår ska utgå ifrån arbetsgivarens kompetensbehov och består ofta av arbetsmarknadsutbildningar, Sfi och praktik. Vadstena kommun kommer fortsätta samfinansiera en resurs

för detta arbete i samverkan med fyra andra kommuner. Under 2022 har Vadstena kommun haft fyra personer sysselsatta i extratjänster som i huvudsak är finansierade av Arbetsförmedlingen, en arbetsmarknadsåtgärd som upphör vid utgången av 2022. Omställningen av Arbetsförmedlingens verksamhet och oklarheter kopplat till denna omställning medför mycket extraarbete för kommunerna i form av ökad personlig kontakt med arbets sökande som behöver stöd och hjälp. I januari 2023 finns en ny lokal överenskommelse mellan Arbetsförmedlingen och fem kommuner i västra delen av regionen – Vadstena, Motala, Mjölby, Boxholm och Ödeshög.

Integration

Integrationsarbetet består av två delar. Den ena handlar om nyanlända, oftast kvotflyktingar som anvisas från Migrationsverket. Under 2022 var kvoten för Vadstena kommun 11 kvotflyktingar, jämfört med 18 under 2021. Av de 11 som var planerat för, var det 9 som kom till kommunen under 2022. Den nya nationella kvoten för 2023 är 900 istället för tidigare 5 000. Den preliminära kvoten för Vadstena kommun 2023 var initialt 5 personer, men efter förhandling med Linköpings kommun har antalet skrivits upp till 12 st individer. Den andra delen av integrationsarbetet gäller flyktingar från Ukraina. Vadstena kommun har under 2022 tecknat avtal med Migrationsverket för att ta emot 30 flyktingar från Ukraina. De första kom till kommunen före sommaren och fram till årsskiftet var det totalt 23 personer som fått boende i kommunal regi.

Kulturell verksamhet

Vadstena kommun blev nominerad till Sveriges kulturkommun och gick till final. Under året antogs en ny kulturarvsplan för Vadstena kommun som ska vara vägledande för det fortsatta arbetet med att utveckla Vadstenas kulturarv.

Efter en del restriktioner under årets inledning återgick kulturverksamhet till normal omfattning. Publikmässigt slog det mycket olika, där det dels fanns en längtan efter att uppleva evenemang och dels, framför allt under årets första hälft, en fortsatt försiktighet. De kommunala arrangemangen genomfördes enligt plan, kulturveckan, Valborg och Nationaldagen var alla välbesökta. En stor konsert inledde Earth Week. Det var ett samarrangemang mellan kulturskolorna i Vadstena och Motala tillsammans med andra aktörer. Vadstena Pride återgick till normal storlek med ca 400 personer i tåget. Lucia blev något nedtonad efter elevernas önskemål. Kulturskolans nystartade kör gjorde debut som luciatåg. Rådhusorget invigdes i maj efter ombyggnaden. På bänkar runt om i staden sattes skyltar upp med poesi. Tillgängligheten till

kulturarvet förbättrades med nya bilder och texter till historiska byggnader.

Sommarutställningen 2022 hade titeln ”Par i glas” och visade glas av Jan och Berit Johansson. Utställningen genomfördes i samarbete med Vadstena slotts möblering på Vadstena slott. I anslutning till utställningen arrangerades några föreläsningar.

Skulpturen ”Mellan himmel och jord” av Ulla Fredriksson invigdes på Rådhusorget. Kommunen fick fyra skulpturer av Arne Fälth och hjälpte konstnären att fördela verk till andra kommuner. I konstsamlingen renoverades flera verk och kommunhuset fick konst omhängd. I slutet av året ställdes Anders Neumüllers samling av årskollage ut innan de letar sig ut i kommunala lokaler.

Kulturen i skolan kunde återgå till normal verksamhet efter pandemin och kulturgarantin kunde tillämpas utifrån den plan som tagits fram för skolan utan restriktioner. Utbud av scenkonst kunde samordnas med arbetet med Agenda 2030. Vadstena var ambassadörkommun på årets scengalej.

Vadstena bibliotek har under året fått ett ekonomiskt bidrag inom ramen för den statliga satsningen, vilket inneburit ökat fokus på barn och unga och tillgänglighet samt för medborgare över 65 år. Pelarsalen har fått nytt utseende och ett Lärcentrum har inrättats.

Kulturskolan erbjuder ett brett utbud konstnärliga inriktningar – dans, musik, bild och form. Körsång har tillkommit i utbudet och knypplingen har utökats under året. Kulturskolan har deltagit i Earth Week-konserten, haft dansföreställningar och höstföreställningar. Antalet barn i kulturskolan har under året varierat runt 200 elever.

Vadstena kommun är tillsammans med region Östergötland ny huvudman för Sancta Birgitta Klostermuseum som numera är en del av kultursamverkansmodellen.

Fritidsverksamhet

Fritidscentrum har flyttat till nya lokaler i Dalsgården vilket ökar möjligheterna till bra verksamhet och tydligare struktur. Aktiviteter för barn och unga har under sommarlovet anordnats genom omfördelade budgetmedel. Personalen i simhallen har ett nära samarbete med skolan och ansvarar för simundervisning i förskoleklass och årskurs 1. Simhallen fick hålla stängt under delar av året och personalen omplacerades till skolan och förskolan. Renoveringen av simhallen har fortsatt och själva simhal-

len är nu helt klar. Omklädningsrummen återstår i nästa renoveringsetapp. Ishallen har renoverats genomgripande och kunde invigas i september 2022. I samverkan med RF-SISU, Motala och Mjölby kommuner genomfördes en parasportdag. En ny sträckning av Östgötaleden skyltades mellan Vadstena och Borghamn. Projektering för fortsättning mot Motala påbörjades.

Stöd till aktörer i idéburen och ideell sektor

I kommunen finns ett stort antal aktörer inom idéburen och ideell verksamhet som erbjuder kultur- och fritidsaktiviteter. Dessa får ekonomiska bidrag i enlighet med kommunens riktlinjer. Samordning sker med externa aktörer som Region Östergötland och Statens kulturråd. Nya riktlinjer för bidrag antogs. Dessa hade tagits fram i samverkan med Riksidrottsförbundet-SISU och föreningslivet.

Lokaler

Arbetet med att renovera kommunens grundskolor samt nybyggnation av tillagningskök påbörjades under 2022. Först ut var Sankt Perskolan och beräknas vara klar till hösten 2023. Under 2022 flyttade Fritidscentrum från sina gamla lokaler på Stora torget i Vadstena in i nyrenoverade lokaler i det som kallas Dalsgården. I Dalsgården har även Öppna förskolan sin verksamhet från och med hösten 2022.

Kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet är utformat med hänsyn till varje ansvarsområdes och verksamhetsforms inriktning. Enligt skollagen ska ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivas både på huvudmannanivå och på förskole- och skolenhetsnivå. Kultur- och utbildningsnämnden fastställer årligen en ny plan. Syftet är att säkerställa verksamhetens kvalitet och likvärdighet med utgångspunkt i skollag, läroplan och andra skolförfattningar. Kultur- och utbildningsförvaltningen följer kontinuerligt upp verksamheten genom enkäter där elever och föräldrar deltar.

Framtid

I förskola och grundskola kommer vi se en fortsatt brist på behöriga lärare och förskollärare fram till 2035. Det visar Skolverkets lärarprognos 2021 som utgår från 2020 års lärsituation och sträcker sig fram till år 2035. Störst brist kommer det att vara i förskolan och ämneslärare grundskolan åk 7-9. För länet kommer det saknas ca 8.700 totalt. Goda resultat och ett gott rykte är viktiga grundförutsättningar för att kunna attrahera, rekrytera och behålla personal inom skola och förskola framöver. Därför behövs ett fortsatt systematiskt arbete för att kontinuerligt förbättra kvaliteten i verksamheten samt genomföra systematiska kartläggningar för att få en överblick över kompetensbehovet på lång sikt. I förskolan kan vi även se en

trend vad gäller längre vistelsetider i förskolan vilket kommer vara en utmaning avseende bemanning i förskolan. Inom vuxenutbildningen har antalet sökande ökat jämfört med 2020. Ett större söktryck leder till att selekteringen kommer att bli hårdare för vilka som tillhör prioriterad målgrupp samt vilka som kommer in på högre utbildning på universitet och högskola.

I linje med att vara en attraktiv arbetsgivare kommer arbetet med att anpassa och renovera befintliga grundskolor i kommunen samt renovera köket på förskolan Gullvivan genomföras med start 2022. Projektet innefattar även renovering av ishall samt nyproduktion av en sporthall.

Effektivisering av administrativa arbetsprocesser är nödvändigt för att klara framtidens krav, både ekonomiska och servicefunktionella gentemot våra medborgare. Detta kan ske genom utveckling av E-tjänster men även genom samordning inom och mellan förvaltningar och andra kommuner.

På arbetsmarknaden minskar arbetslösheten i samtliga grupper men det finns oro för långtidsarbetslösheten och det utanförskap som det medför som kan permanentas. Därför behöver vi fortsätta utveckla verksamheten inom arbetsmarknadsområdet i samverkan med socialtjänst och studie- och yrkesvägledning. Det finns behov av att titta närmare på åtgärder för gruppen ungdomar och utrikesfödda.

Utifrån kulturplanens vision att Vadstena kommun framöver ska upplevas som Östergötlands kulturhuvudstad kommer det finnas ett behov att avsätta resurser på en nivå som gör det möjligt för Vadstena att närma sig visionen där konst, kultur, kulturella och kreativa företag, skapare och kreativa arbetare kan fortsätta sitt arbete och utvecklas.

Under året har vi sett att kommunens fritids- och friluftsområden använts mer och vi tillbringar allt mer tid ute i skog och mark. Därför kan det finnas behov framöver att utöka fritids- och friluftsmiljön och vårda våra arenor för fritid och friluftsliv och göra naturen tillgänglig för fler.

Kultur- och utbildningsnämndens mål:

Måluppfyllelse 2022

Verksamheterna inom kultur och utbildning mäts utifrån de indikatorer som återfinns i verksamhetsplanen. Måluppfyllelsen baseras på en sammanvägd bedömning utifrån de indikatorer som återfinns i förvaltningens systematiska kvalitetsarbete.

Växande Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Vadstenas förskolor och grundskolor håller hög kvalitet och är i topp jämfört med andra kommuner i landet.	Kolada	Arbete med undervisningsdesign	✘	I grundskolan ser vi en liten nedgång i resultaten gentemot föregående år. Så även vad gäller behörigheten till gymnasieskolan
	Betyg åk 3 och 6	Gemensamma strukturer för att leda och utveckla undervisning		
	Nationella prov åk 3	Tidigt stöd i samverkan i ett 1-16-årsperspektiv		
	Kartläggningar	Sociogram och trygghetskartläggningar		
	Ett bättre Vadstena synpunkter och klagomål mot utbildningen	Barn och elevkonferenser för identifiering av barns och elevers behov Flexibla undervisningsgrupper på mellan och högstadiet		

Kultur- och utbildningsnämndens mål:

Hållbara Vadstena				
Mål 2021	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Medarbetare, barn och elever i Vadstena blir medvetna om och tar en aktiv roll för en hållbar samhällsutveckling.	Enkäter Utvärderingar	Undervisning i hållbarhetsfrågor inom ramen för läroplanen	✓	Kommunens skolor arbetar aktivt med hållbarhetsfrågor. Källsorteringen har under 2022 kommit på plats i kommunens för- och grundskolor. Food for Life syftar till att lyfta fram kunskap om var maten kommer ifrån, hur den odlas och produceras och hur den sedan kommer till tallriken. Från förskola till åk 9. Arbetet med att förebygga psykisk ohälsa i skolan har intensifierats genom utökad resurs i elevhälsan. Rörelsesatsning i grundskolan i samverkan med RF. Ny form för Earth week, scenkultur som stöd i skolans projektarbeten om återvinning.
		Matråd/hållbar matkultur		
		Rörelsepauser		
		Rastpedagoger		
		Hållbar livsstil ANDT-*frågor		
		Livskunskap "Mitt bästa jag"		
		Food for Life		
		Fritidshemmen och förskolan erbjuder rörelse, utflykter		
		Livsstil 2000		
		Aktivt arbete med Agenda 2030 och Earth Week		
Förvaltningens arbete genomlysas av ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet.	Enkäter Utvärderingar	Arbetsplatsträffar		2022 har fokus fortsatt varit att arbeta fram en hållbar organisation både ekonomiskt och socialt. Digital tjänst för trygghet och säkerhet implementeras under 22/23
		Digitala lösningar för hållbar tjänsteplanering och undervisning		
		Medvetna inköp, bra miljöval		
* Alkohol, Narkotika, Droger och Tobak				

Kultur- och utbildningsnämndens mål:

Attraktiva Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Målopfyllelse	Kommentar
Alla förskolor och grundskolor erbjuder goda miljöer och likvärdiga möjligheter för maximal utveckling och livslångt lärande	Kolada	Arbete med att utveckla goda lärmiljöer i samtliga skolformer	✓	Alla skolor/förskolor arbetar aktivt med miljö och hälsa inom ramen för läroplanen.
	Enkätunderlag	Plan för jämställdhet och likabehandling		
Bidra till ett varierat och tillgängligt fritids- och friluftsliv.	Kolada	Samverkan i fritids- och friluftsnätverk	✓	Den ideella sektorn stöds med bidrag för verksamhet, hyra och drift. Första ärendena i nytt bidrag för särskilda projekt har kommit igång.
	Uppföljningar	Bidrag till fristående aktörer		
Bidra till ett varierat, rikt och inkluderande kulturliv.	Kolada	Samverkan i nätverk med kommunens aktörer Publika fasta kulturarrangemang .	✓	Kommunen och RF-SISU har i samverkan nätverk för idrottsföreningarna. Museinätverk, konstnärnätverk, Citysamverkan, näringslivsnätverk, kunskapscentrum för fritidsledarskap, regionala nätverk, SKR.
		Bänkpoesi Tillgängliggörande av kulturarv. Bidrag till aktörer		

Socialnämnden

Ekonomi

Socialnämndens utfall visar på en negativ avvikelse jämfört mot budget på 0,6 mnkr. Underskottet beror på flera faktorer; ökade kostnader för bland annat förbrukningsmaterial, livsmedel och drivmedel som en följd av inflationsökningen, vakanta tjänster som sjuksköterskor och socionomer har lett till kraftigt ökade kostnader för inhyrd personal, ökade personalkostnader inom äldreomsorgen på grund av ökade behov samt fler externa placeringar för både barn/unga och vuxna inom individ- och familjeomsorgen. Underskottet reduceras av positiva avvikelser mot budget inom personlig assistans samt ersättning för flyktmottagande och för sjuklönekostnader kopplade till coronapandemin.

Socialnämndens nettokostnad har ökat med 13,2 mnkr mellan 2021 och 2022. Personalkostnaderna har ökat med 3,8 mnkr, där löneöversynen utgör drygt 3 mnkr. Inom hemsjukvården har personalkostnaderna kraftigt minskat på grund av vakanser, medan personalkostnaderna ökat på grund av bland annat den nyöppnade korttidsverksamheten för barn och unga med funktionsvariation samt att socialnämnden tagit över kommunens bemanningsenhet. Kostnaderna för inhyrd personal inom hemsjukvård och individ- och familjeomsorgen har ökat med 4,5 mnkr. Den köpta verksamheten har ökat med cirka 2,9 mnkr där cirka 0,5 mnkr beror på ökade färdtjänstkostnader och resterande på externa placeringar. Övriga större kostnadsposter som ökat med cirka 1 mnkr vardera är licenskostnader och lokaler. Kostnaden för förbrukningsmaterial inklusive drivmedel har ökat med 1,6 mnkr jämfört mot föregående år.

Verksamhet

Socialnämnden ansvarar för kommunal hälso- och sjukvård, individ- och familjeomsorg, stöd och service för personer med funktionsvariation, äldreomsorg, bostadsanpassning, dödsbohandläggning, samt alkohol- och tobakshandläggning. Nämndens uppdrag och mål är att möjliggöra för ett självständigt och aktivt liv för alla medborgare oavsett ålder och livssituation. Socialnämndens verksamheter skall även bidra till ett attraktivt, växande och hållbart Vadstena.

Året som gått

Socialnämndens uppdrag har det gångna året påverkats mindre av pandemin, även om första kvartalet var utmanade rent bemanningsmässigt så har året i jämförelse med de senaste två åren varit mer hanterbart.

Fokus under 2022 har varit att sakta börja återställa verk-

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	2020
Intäkter	77.236	75.156	85.972
Kostnader	-288.612	-273.364	-276.576
varav personalkostnader	-195.641	-191.829	-194.140
varav kapitalkostnader	-3.312	-2.919	-2.282
Nettokostnader	-211.376	-198.208	-190.604
Budget	-210.790	-198.543	-188.659
Budgetavvikelse	-586	335	-1.944
Nettoinvesteringar	-5.391	-2.388	-2.302

samheten till ett mer normalläge. Men också påbörja arbetet för att betala av den ”utvecklingsskuld” som pandemin har medfört. Utbildningsinsatser, heltidsresan, dialogmöten med både medborgare och medarbetare har genomförts och nya och fler digitala lösningar har installerats. Bland annat har nyckelfri hemtjänst installerats, vilket skapar en ökad trygghet för våra medborgare och ger en effektivare hemtjänst.

Utmaningen under året var att behovet av insatser för våra barn och unga ökade markant vilket medförde förhöjda personal- och placeringskostnader. Lägg därtill ett krig i närområdet, en inflation som sköt i höjden, och en allt större utmaning att klara kompetensförsörjningen till socialnämndens redan komplexa grunduppdrag. Dessa yttre förutsättningar har säkert påverkat nämndens förutsättningar, men trots det så har socialnämnden klarat av att leverera välfärdsinsatser på ett effektivt sätt med fortsatt hög kvalitet.

Avslutningen av året bestod av två välbesökta julkonserter i Klosterkyrkan riktade till våra kunder i hemtjänst och våra pensionärsorganisationer som ett led i att motverka ensamhet och bidra till ökad social hållbarhet enligt Agenda 2030.

Hemsjukvård

Kommunen ansvarar för att bedriva en patientsäker hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen till patienter med hemsjukvård i särskilt boende och i ordinarie boende. Enheten består av sjuksköterskor som idag utför allt mer avancerad hälso- och sjukvård i kommunal regi samt arbetsterapeuter och fysioterapeuter som ansvarar för diverse utredningar, utprovningar av hjälpmedel, rehabiliterande och förebyggande insatser. Drygt 350 patienter i alla åldrar fick under 2022 kommunal hemsjukvård.

Verksamheten har under året haft ett fortsatt samarbete med Motala kommun kring köp av sjukskötersketjänst med specialistkompetens för psykiatriska diagnoser.

Verksamheten har under året haft stora utmaningar i att säkerställa grundbemanningen. Det är idag brist på legitimerade sjuksköterskor, både lokalt för Vadstena men också nationellt. Grundbemanningen har säkerställts genom bemanningsföretag för att klara uppdraget. Socialnämnden har aktivt arbetat tillsammans med förvaltningen för att skapa hållbara förutsättningar för att kunna rekrytera och behålla våra sjuksköterkor. Ett arbete som fortsätter under 2023.

Äldreomsorg

Äldreomsorg bedrivs i den enskildes hem och inom kommunens vård- och omsorgsboende.

Kommunen har två vård- och omsorgsboenden, Wasagården och Vätterngården. Wasagården har totalt 72 boendeplatser och 8 korttidsplatser samt dagverksamhet för personer med demensdiagnos. Vätterngården har 54 boendeplatser.

Behovet av vårdboendeplatser har varit lägre än kommunens utbud, vilket inneburit att vi klarat av att verkställa alla beslut inom rimlig tid. På grund av ett ökat tryck från slutenvården så har även befintliga säbo-platser gjorts om till tillfälliga korttidsplatser under delar av året när möjligheten har funnits. Fokus under året även har varit att färdigställa renoveringen av Wasagårdens hygienutrymmen.

Verksamheten på trygghetsboendet och på mötesplatsen på Wasagården har börjat etablera sig väl. Under våren och del av hösten har även en mötesplats för seniorer startats upp i Borghamn. Tyvärr med väldigt svagt intresse, vilket gjort att förvaltningen valde att avsluta satsningen.

I ordinärt boende har kommunen gett drygt 350 medborgare stöd och stöttning med vård och omsorgsinsatser av olika grad. Antalet beviljade timmar inom hemtjänsten har under hösten ökat i jämförelse med föregående år.

Individ- och familjeomsorg (IFO)

IFO har ansvar för huvuddelen av all myndighetsutövning inom socialnämnden samt öppenvårdsinsatser genom en familjemottagning och en beroendemottagning där även inriktning mot ungdomar, Mini Maria, ingår.

Inom verksamhetsområdet finns även utföraruppdraget inom socialpsykiatri i form av boendestöd och daglig sysselsättning.

Verksamheten hanterar även ekonomiskt bistånd där efterfrågan minskat i förhållande till föregående år. Arbetet och samverkan med samordningsförbundet har fortsatt vilket är en förutsättning för att socialnämnden ska kla-

ra att stärka individen och minska beroendet av ekonomiskt bistånd. Nämndens kostnader för ekonomiskt bistånd påverkas också av samverkan med kultur- och utbildningsförvaltningen, den lokala arbetsmarknaden, kommunala satsningar för sysselsättning och samarbetet med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och privata arbetsgivare. För att öka takten och för att möjliggöra att fler personer snabbare kommer ur ett biståndsberoende krävs ett gemensamt och strukturerat samarbete mellan många olika samhällsaktörer.

Verksamhetens myndighetsuppdrag ökar och blir mer komplext, lagstiftning förändras och ytterligare krav på förebyggande insatser kommer inom kort. För att klara dessa utmaningar har förvaltningen under året kartlagt behovet och möjligheten till att genomföra en omorganisation, där fokus är att skapa en mer hållbar arbetsituation för såväl handläggare och chefer. En omorganisation som kommer träda i kraft under första kvartalet 2023.

Omsorgen om funktionsnedsatta, LSS

Verksamhetsområdet består av gruppboende, boendestöd, daglig sysselsättning, ledsagning, avlastning i hemmet för barn och unga, avlastning i form av korttidsboende utanför hemmet och personlig assistans. Verksamhetsområdet har drygt 110 individer som nämnden stödjer på olika sätt i sin verksamhet.

För personlig assistans minskade antalet brukare med två personer under året. Vid årets slut hade nio medborgare kommunen som utförare av personlig assistans, övriga åtta har valt externa utförare.

Kommunen har 14 platser till förfogande inom boendeformen gruppboende. Samtliga platser var belagda under året. Behovet av bostad med särskilt service har kartlagts under året och ett samarbete med VFAB kring trapphusboende har inletts.

En ny verksamhet inom daglig sysselsättning är under uppbyggnad som ska möjliggöra för större valmöjlighet och fler meningsfulla arbetsuppgifter för målgruppen inom LSS.

Framtiden

Vadstena kommun har en befolkningsprognos som fordrar att socialnämndens verksamheter använder de digitala plattformar som finns att tillgå på marknaden, men också arbetar för att på ett innovativt sätt skapa nya möjliga effektiva arbetsmetoder. Ett långsiktigt och strategiskt arbete som kräver uthållighet och ständig omvärldsbevakning.

I takt med att allt fler blir äldre ökar också kraven på alternativa boendeformer och behov av ändamålsenliga verksamhetslokaler. Nämnden kartlägger behovet av bostäder för samtliga målgrupper inom nämndens ansvarsområde. En bostadsförsörjningsplan är framtagen och antagen av socialnämnden. Planen revideras årligen efter hur befolkningsprognosen och medborgarens behov förändras. En utredning pågår beträffande Wasagårdens tekniska status och om möjligheterna att bygga om alternativt bygga nytt äldreboende. Fokus under 2023 blir att påbörja projekteringen av ett ändamålsenligt myndighetskontor.

Nämnden arbetar idag med införande av välfärdsteknik och dess möjligheter i form av teknik som påminner eller ger stöd till både medborgare och personal. Målet är att möjliggöra en meningsfull och självständig vardag. De tekniska lösningarna ska inte ersätta det mänskliga mötet, den skapar istället förutsättningar för verksamheterna att disponera sina resurser på ett mer effektivt sätt. Välfärdsteknik skapar också förutsättningar för nämnden att möta den demografiska utvecklingen, samt motverka att kostnadsnivån ökar i samma takt som demografin.

Samverkan inom och mellan verksamheter är viktigt för att bidra till ett engagerat och hållbart miljöarbete. Förvaltningen ska hushålla med resurser och göra miljömedvetna inköp. Genom att samordna hållbart miljöarbete blir vi mer kostnadseffektiva och minskar klimatpåverkan.

För att bidra till en upplevd god folkhälsa inom nämndens olika verksamheter krävs många olika prioriteringar. Nämnden behöver anpassa och möjliggöra fler arenor för social samvaro. Allt fler äldre upplever ensamhet vilket leder till ökad ohälsa och behov av andra former av kommunala insatser. Nämnden behöver arbeta på bred front för att förebygga uppkomsten av upplevd ensamhet i såväl särskilt boende som i ordinärt boende, som för målgruppen inom LSS och för personer som lever med psykisk ohälsa.

Barn- och ungdomsvården ökar nationellt och socialnämnden bedömer att även Vadstena kommer att få ta

del av den ökningen. En samhällsutveckling som ska motverkas genom att utveckla en hållbar sammanhållen vårdkedja med ett utökat föräldrastöd för att på sikt minska behovet av externt köpt vård. Samverkan med skolan är också en viktig faktor för att vi ska kunna möta barn och familjers behov i ett tidigt skede.

Framtidens kompetensförsörjning är den enskilt tuffaste utmaningen för nämndens verksamheter. Allt färre väljer nu att utbilda sig inom vård och omsorg medan behovet av utbildad arbetskraft ökar i takt med vår befolkningsutveckling. Konkurrensen om tillgänglig arbetskraft med önskad kompetens ökar och kommunen behöver på ett strategiskt och övergripande plan arbeta för att behålla, utveckla och attrahera både våra nuvarande och framtida medarbetare.

Med målet att skapa en självständig och meningsfull livssituation för våra medborgare i kommunen kommer tre honnörsord, delaktighet, tillgänglighet och dialog vara ledstjärnor i socialnämndens arbete under många år framöver för att öka kvaliteten och effektiviteten i våra tjänster.

Socialnämndens mål:

Växande Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Skapa boendeformer utifrån individens behov	Antagen plan	Kartlägga framtida behov av bostäder och ändamålsenliga lokaler för nämndens verksamheter	✓	I december reviderade socialnämnden sin bostadsförsörjningsplan för perioden 2022-2030
		Skapa samsyn kring nutida och framtida behov	✓	Förvaltningen har skapat forum och nätverk för samverkan mellan myndighet och utförare samt VFAB.
	Förstudie klar Q2 2022	Tillskapa ett säkert myndighetskontor	✓	Förvaltningen har tagit fram en behovsbeskrivning för individ- och familjeomsorgens verksamhetsbehov som är kommunicerad med VFAB och kommunens lokalförvaltare.
Hållbara Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Bidra till engagerat och hållbart miljöarbete	Minska förvaltningens bränslekostnader med 10%	Hushålla med resurser	✗	Bränslekostnaden har inte minskat i jämförelse med samma period 2022, de har istället ökat med 0,8%. Orsaken är bland annat ökade bränslekostnader, och ett fortsatt utökat behov av inköp av skyddsmaterial.
Bidra till god folkhälsa	Genomföra en brukarenkät inom förvaltningens 4 kärnuppdrag	Öka kvalitetsuppföljningen av våra kommunala insatser	✓	Förvaltningen har genomföra en brukarenkät inom samtliga kärnuppdrag.
Förbättra det tidiga livets villkor	Förstudie familjecentral	Utveckla tidigt stöd i samverkan	✓	Förvaltningen har lämnat över sitt behov till Region Östergötland för att regionen ska kunna planera för en gemensam familjecentral och dess lokalisering i den nya vårdcentralen.

Socialnämndens mål:

Hållbara Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Bidra till god kvalitet och effektivitet	Tillskapa en mötesplats för att förebygga ensamhet	Förebyggande insatser för att motverka ohälsa samt ökad möjlighet till social samvaro	✓	Socialnämnden har genomfört målet och startat en mötesplats.
	Minska vårdtiden med 5%	Vidareutveckla en samlad och tydlig vårdkedja, med fler hemmaplanslösningar	✗	Vårdtiden i form av antal vårddygn har ökat under 2022 med 25%
	Skapa 2 E-tjänster	Öka förvaltningens tillgänglighet	✗	Förvaltningen har efter en pilot breddinlett en e-tjänst inom ekonomiskt bistånd.
	Kvalitetssäkra verksamheter	Färdigställa innehållet och göra kvalitetsledningssystemet mer användarvänligt	✓	Förvaltningen har genomfört en revidering och införskaffat en app som gör att systemet blir mer användarvänligt för våra medarbetare

Socialnämndens mål:

Attraktiva Vadstena				
Mål 2022	Indikator	Aktivitet	Måluppfyllelse	Kommentar
Attraktiv arbetsgivare	Skapa en kompetensförsörjningsplan	Bidra till god personalförsörjning	✘	En kartläggning av förvaltningens kompetensbehov har påbörjats, och utbildningsinsatser har tillskapats. Förvaltningen avser att påbörja och bidra i arbetet med den kommunövergripande kompetensförsörjningsplanen under 2023.
	Erbjuda samtliga chefer kompetensutveckling	Genomföra Evi-komps ledarskapsutbildning	✓	Förvaltningen har erbjudit samtliga chefer ledarskapsutbildning inom evi-komp.
	Erbjuda heltid som norm i samtliga verksamheter	Skapa en attraktiv arbetsgivare genom att erbjuda, heltid som norm	✘	Erbjudande om heltid som norm har genomförts inom hela äldreomsorgen, och inom LSS, kvar att kartlägga behovet är inom bemanningspoolens medarbetare.
	Genomföra 2 storgrupps-dialoger	Öka möjligheten till större delaktighet och dialog med och för våra medarbetare	✘	Ett storgruppsmöte är genomfört, det andra tillfället fick ställas in på grund av ett ansträngt bemanningsläge i december.

Vatten- och avfallsnämnd

Vatten- och avfallsnämnden är en gemensam nämnd för Vadstena och Motala kommuner. Nämndens ansvar omfattar produktion och distribution av vatten och omhändertagande av avlopp samt ansvar för insamling och behandling av hushållsavfallen i både Motala och Vadstena kommuner.

Avtalet mellan kommunerna avseende en gemensam vatten- och avfallsnämnd gäller under tiden 2019-01-01 - 2022-12-31, därefter förlängs avtalet med fyra år i sänder om det inte sägs upp av någon av parterna senast två år före avtalstidens utgång. Ingen uppsägning har skett och nästa avtalsperiod omfattar 2023-01-01 – 2026-12-31.

Nämnden består av fem ledamöter, tre från Motala och två från Vadstena kommun och administreras av Motala kommun. Kommunfullmäktige i Motala utser ordförande och 2:e vice ordförande. Vadstena nominerar 1:e vice ordförande.

Vatten- och avfallsnämndens ekonomi är genom lagstiftning taxe- och avgiftsfinansierad och ska särredovisas för avfallsenheten, vatten Motala respektive vatten Vadstena. Varje års resultat inom avfallsenheten balanseras mot tidigare års utfall och för VA-verksamheten finns ett krav på en ekonomisk balans inom en treårscykel. Detta innebär att verksamheten budgeterar med överskott eller underskott för att balansera tidigare års utfall och förändring i fonderna.

Vatten

Ekonomi

Vattenverksamheten för Vadstena kommun budgeterade år 2022 med ett underuttag från taxekollektivet på 0,9 mnkr. Bokslutet visar på ett underuttag med 1,7 mnkr, vilket är 0,8 mnkr sämre än budgeterat. Intäkterna överstiger budget med 0,4 mnkr till följd av något högre intäkter via taxan. På kostnadssidan har kostnader för extra insatser på ledningsnätet medfört att kostnaderna överstiger budget med 1,2 mnkr. Resultatet inom vattenverksamheten ska balanseras över en treårsperiod, vilket innebär att årets resultat senast inom en treårsperiod ska återföras till berört taxekollektiv. Sammanlagt uppgår fordran på taxekollektivet inom vatten Vadstena, med beaktande av årets resultat till 1,6 mnkr.

Resultaträkning (tkr)	2022	2021	2020
Intäkter	19.619	19.440	19.760
Kostnader	-21.336	-20.180	-20.124
Utj. VA-kollektivet	-1.717	-740	-364
Budget	-930	-997	-1.308
Budgetavvikelse	-787	257	-944
Nettoinvesteringar	-12.850	-5.703	6.003

Verksamhet

Vatten- och avfallsnämnden ansvarar för att förse abonnenterna med dricksvatten och för att avleda avloppsvatten.

Verksamheten har haft en stabil drift under 2022. Under året har underhållsinsatser utförts på vattenledningsnätet, 50 stycken planerade och 7 stycken akuta. Under rådande världsläge har det varit svårigheter med leveranser av viss utrustning och reparationsmaterial. Även kemikalier har haft längre leveranstider än vanligt.

Rötkammaren i reningsverket, inklusive betong och tak har renoverats under 2022. Under renoveringstiden motogs slammet för hantering vid reningsverket i Karlshult, Motala. I vattenverket i Borghamn har utrustning för UV-ljus bytts ut.

Avfall

Ekonomi och verksamhet behandlas gemensamt för både Vadstena och Motala kommuner och särredovisas inte.

Ekonomi

Återvinning och avfallsverksamheten budgeterade ett negativt resultat på 7,3 mnkr. Utfallet för 2022 blev ett negativt resultat på 0,5 mkr, vilket är 6,8 mnkr bättre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen beror på högre intäkter. Under året har arbetet som påbörjades förra året med se över kostnaderna fortsatt. En insats har varit översyn av olika avtal, vilket inneburit ökade intäkter men även sänkta kostnader. Intäkter avseende hushållsavfall ligger 2,5 mnkr över budget till följd av ökade volymer och bättre avtal för insamlat material. Renhållningsavgifterna via avfallsanläggningen och försäljning av företagskort för tillträde på återvinningscentraler redovisar ett överskott på 1,3 mnkr. Även försäljningsintäkter från skrot och trä har ökat.

Verksamhet

Leveransen av tjänster har kunnat utföras till stor del som förväntat. Mindre avvikelser har funnits kopplade till kyla och snöröjning främst på landsbygden, vilket inneburit försenad inhämtning av avfall och slamtömning hos en del kunder. Till följd av reservdelsbrist har några insamlingsfordon för fyrack inte varit i drift under delar av året. Sluttäckningen av den gamla deponin har fortsatt enligt plan.

Våra återvinningscentraler kan nu ta emot fraktioner enligt de nya reglerna för bygg- och rivningsavfall som gäller från 1 januari 2023.

Avfallsenheten har omorganiserats och består nu av två delar; avfall anläggning och avfall insamling. Detta innebär att varje chef nu fått ett lämpligare antal medarbetare och en tydlig uppdelning i uppgifter, ansvar och befogenheter. För att få en bättre personalförsörjning har samarbete med Vretaskolan fortsatt och verksamheten har även tagit emot praktikanter och extraresurser. Tidigare hade

Tekniska Serviceförvaltningen en kundtjänst för hela förvaltningen placerad på Tuddarp och sedan 1 juni har två personer med arbetsuppgifter flyttats över till kommunens nya servicecenter som hanterar alla externa inkommande ärenden.

Del 4 |
BOLAGENS REDOVISNING

Bolagens redovisning

Redovisningen omfattar Vadstena Fastighets AB, med dess helägda dotterbolag Vadstena Förvaltning AB, och Vadstena Turism och Näringsliv AB.

Vadstena Fastighets AB

Ekonomi

Årets resultat före skatt för Vadstena Fastighets AB och dess dotterbolag Vadstena Förvaltnings AB uppgår till 2,9 mnkr (9,3 mnkr). Skillnaden avser främst en realisationsvinst på en fastighet som såldes under 2021. Budgeterat resultat var 0,2 mnkr.

Verksamheten

Bolagets övergripande mål är att främja bostadsförsörjningen i kommunen. I detta ingår utifrån affärsmässiga principer bland annat att kunna erbjuda goda, sunda och prisvärda bostäder, att arbeta aktivt med nyproduktion av bostäder inom kommunen, att kunna stimulera byggande av alla former av bostäder samt att kunna erbjuda bostäder för olika faser i livet, såväl för unga som seniorer. Bolaget har totalt 29 fastigheter innehållande 57.114 m² bostäder samt 15.597 m² lokaler. Verksamheten omfattar förutom förvaltning av det helägda fastighetsbeståndet även Vadstena kommuns fastighetsbestånd, vilket sker i dotterbolaget Vadstena Förvaltnings AB sedan 2018.

Verksamheten har under 2022 omfattat förvaltning av bolagets och kommunens fastighetsbestånd.

Större underhållsåtgärder under året har varit stambyte som avslutats under året.

Vakansgraden för året har varit 0,41% (0,55%). Till vakanserna skall läggas hyresförluster i samband med omflyttningar vilket gör att de sammanlagda hyresförluster-

na för 2022 uppgår till 1,09% (1,61%) av hyresintäkterna för bostäder (kallhyror). Omflyttningstakten för helåret blev 15% (14%).

Det kommunala uppdraget

Enligt gällande ägardirektiv ska avkastningen på eget kapital över tid vara högre än kostnaden för lånat kapital. Avkastningen 2022 på eget kapital uppgår till 18,6% att jämföra med kostnaden för lånat kapital som uppgår till 1,0% (inklusive förmånskompenserande avgift). Styrelsen och vd gör bedömningen att den verksamhet som bolaget bedrivit under 2022 varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att det utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Framtiden

Efterfrågan på lägenheter i Vadstena är fortsatt hög. Hållbarhetsarbetet kommer fortsätta med bland annat fortsatt uppdatering av styr- och övervakningssystem. Översyn av fastighetsinnehav och möjliga byggprojekt sker löpande.

Strategiskt målarbete

Hållbara Vadstena

Vadstena Fastighets AB (VFAB) och Vadstena Förvaltning AB har under 2022 fortsatt en omställning av hela verksamheten för att fullt ut verka mot en hållbar utveckling av Vadstena som inleddes 2019.

Den strategi som då antogs, innebärande att alla anställda ska sträva efter att alltid ha ett miljömässigt, ekonomiskt och socialt perspektiv för val i vardagen, har fortsatt under 2022.

VFAB deltar sedan 2020 i Sveriges Allmännyttas "Klimatinitiativ" där företaget lovat att minska energiförbrukningen med 30% fram till år 2030. Arbetet har fortsatt under 2022. Energisparåtgärder och teknikuppdateringar har bland annat gjorts i samband med stambyte i en fastighet på Borgmästaregatan.

Klimatinitiativet innebar också att bli fossilfria under 2020, vilket får anses uppnått. Alla fordon körs nu på antingen el eller HVO. Inventering har skett av alla handmaskiner och de som inte går att driva med något fossilfritt bränsle eller el har bytts ut. VFAB deltar också i kommunens hållbarhetsarbete genom samarbete i olika projekt.

Växande Vadstena

Under 2022 har fastighetsbolaget börjat titta på möjligheterna att uppföra nya bostäder på det av kommunen planerade området öster om Tycklingevägen. Efterfrågan på lägenheter i Vadstena är fortsatt hög, fastighetsbolaget har få vakanser och bostadskön är stabilt stor.

Attraktiva Vadstena

VFAB kommer fortsatt erbjuda Vadstenaborna attraktiva bostäder med vår mix av olika typer av lägenheter. Lägenheterna i innerstaden har unika lägen nära Vättern som är väldigt eftertraktade. Det finns även mer traditionella lägenheter i två- och trevåningshus samt ett flertal olika marklägenheter i radhusområden.

Vadstena Turism och Näringsliv AB

Ekonomi

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 141 tkr (323 tkr). Överskott budgeteras inte i bolaget. Kostnaderna under året var högre än under 2021, när verksamheten inte kunde bedrivas som planerat under coronapandemin. Under 2022 återgick verksamheten till ordinarie omfattning.

Verksamheten

Bolaget har haft i uppdrag att arbeta med turism, besöksnäring och näringsliv inom Vadstena kommun. Verksamheten har under året återgått till förutsättningarna som var före pandemin. Fysiska möten, företagsbesök och företagsträffar har återupptagits, liksom VadstenaMässan i samarbete med Visit Vadstena AB.

Näringslivsservice har erbjudits i form av lotsning och information i samarbete med andra företagsstödande organisationer. Turistinformation har levererats via Vadstena InfoCenter, egen tryckt och digital information samt samverkande ombud, så kallade InfoPoints. Besökswebben har omarbetats och flyttats till ny plattform. Lokala evenemang och handelns aktiviteter som marknadsförts av InfoCenter har bidragit till många besökare.

Arbetet med destinationsutveckling har bedrivits i projektform i bred samverkan med privata och offentliga aktörer som grannkommunerna och region Östergötland. Därutöver har bolaget haft i tilläggsuppdrag att ansvara för kommunens kommunikationsenhet och kommunikation.

Under andra halvåret har beslutet om övergång av verksamhet och personal till kommunen verkställts inför avveckling av bolaget 2023.

Framtiden

Arbetet med verksamhetsområdet bedrivs nu inom kommundirektörens förvaltning, i en ny turism- och näringslivsavdelning och en kommunikationsavdelning. Ökad kommundirektörens till förmån för stärkt kommunikation, bättre företagsklimat och hållbar destinationsutveckling möjliggörs ytterligare genom den nya organisationen.

Näringslivet och turismen har bra grundförutsättningar men förutspås få det tufft på grund av lågkonjunkturen och energikrisen. Behovet av nationella stödinsatser för näringslivet i regional samverkan är fortsatt stort.

Kompetensförsörjning är en uttalad utmaning för både privata och offentliga arbetsgivare.

Strategiskt målarbete

Hållbara Vadstena

Under året har träffar genomförts för och med det lokala näringslivet i syfte att stärka samverkan och samarbetet med Vadstena kommun och varandra. Bolaget har också varit aktiva i regionala och nationella sammanhang för främjande av hållbarhet, destinations- och näringslivsutveckling. Genom samverkan stärks Vadstenas resurser och förutsättningar. Ett lokalt arrangemang som symboliserar både samverkan och hållbarhet är Vadstena Earth Week. Därutöver syftar flera projekt för näringslivet till ökad hållbarhet, exempelvis Hållbar Turism och Cirkulär ekonomi inom industrin.

Växande Vadstena

Bolaget syftar till att stödja det lokala näringslivet genom att erbjuda nätverkande, utbildning, företagservice och lotsning. Detta sker i samverkan med andra företagsfrämjande organisationer regionalt och nationellt, exempelvis rådgivning via Nyföretagarcentrum, affärsutveckling via Almi och krishantering via Företagsjouren.

I syfte att stimulera inflyttning och kompetensförsörjning har InfoCenters inflyttarservice marknadsförts och företagsträffar hållits på detta tema.

Attraktiva Vadstena

Besökskontoret Vadstena InfoCenter på Storgatan har hållit öppet hela året. Därutöver har samverkande InfoPoints levererat besöksservice och turistinformation, vilket stärkt det lokala utbudet och samarbetet. Bolaget har också samordnat handelns aktiviteter och tillhandahållit en evenemangskalender.

Med stöd av platsens varumärkesplattform har bolaget berättat om och marknadsfört *Vadstena, en kreativ historia* i olika kanaler för att understödja det lokala näringslivet.

Ord- och begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar är tillgångar som ska användas en längre tidsperiod till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper etcetera.

Avskrivningar är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångarna för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättningar är förpliktelser som är säkra eller högst sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp och infriandetidpunkt. När förpliktelsen uppstår belastas resultatet. I kommunen gäller detta bland annat avsättning för pensioner och avgångsvederlag.

Balanskrav är lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna.

Balansräkning visar den ekonomiska ställningen vid årets slut uppdelad på tillgångar (anläggnings- och omsättningstillgångar), eget kapital, avsättningar och skulder (lång- och kortfristiga skulder).

Driftredovisning - redovisar intäkter och kostnader för den löpande verksamheten under året jämfört med budget.

Eget kapital är kommunens förmögenhet, det vill säga alla tidigare års ackumulerade överskott/underskott. Består dels av rörelsekapital dels av anläggningsskapital.

Exploateringsverksamhet är åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier.

Finansiella intäkter/kostnader avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar m.m.

Finansnettot är finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

HVB: Hem för vård eller boende

Jämförelsestörande poster avser händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser mellan åren.

Kassaffödesanalys visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringar.

Kapitalkostnader är periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning dels av ränta. Är en intern post.

Likvida medel består av kassa, plusgiro och bankmedel. Långfristiga fordringar och skulder är fordringar och skulder som har förfallodag senare än ett år från balansdagen.

LSS: Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

LVM: Lagen om vård av missbrukare.

LVU: Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga. Löneskatt är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Mnkr står för miljoner kronor.

Nettokostnader är driftkostnader efter avdrag för bidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Omsättningstillgångar är tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering innebär en fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod till vilken de hör.

Rörelsekapital är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

SOL: Socialtjänstlagen.

Soliditet är eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna. Visar hur stor del av de totala tillgångarna som finansierats med egna medel.

